

BIK

BYDGOSKI INFORMATOR KULTURALNY / 04.25

nr 04 (560) ROK MMXXV
ISSN 1232-4450 / INDEX 38139x
nakład 1000 egz.

**Jaruszewski,
Kładź-Kocot, Tabaczyński,
Walczak x Śmigielska**

---

roots

14. animocje 2025

międzynarodowy
festival
filmów
animowanych

8-13 kwietnia
Bydgoszcz

organizatorzy

animocje.com

partner główny

patronat medialny

matronat medialny

przyjaciele

wydarzenia:

Filharmonia Pomorska im. I. J. Paderewskiego.....	18
Adria Art.....	20
Akademia Muzyczna.....	20
Bydgoskie Centrum Sztuki.....	21
Klub „Arka” BSM.....	22
Dom Kultury „Orion” BSM.....	23
Galeria Miejska bwa.....	23
Bykon.....	26
Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński.....	26
Hangar Kultury.....	27
Kino Jeremi.....	27
Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury.....	28
Młodzieżowy Dom Kultury nr 4.....	30
Młodzieżowy Dom Kultury nr 5.....	31
Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera.....	31
Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego.....	33
Dom Kultury „Modraczek”.....	37
Muzeum Fotografii – Wyższa Szkoła Gospodarki.....	38
Opera Nova.....	39
Pałac Młodzieży.....	41
Galeria Pleszyski Kobra.....	43
Otwarta Przestrzeń Światłownia.....	43
Biblioteka UKW.....	44
Teatr Kameralny.....	44
Towarzystwo Muzyczne im. I. J. Paderewskiego.....	45
Teatr Polski.....	46
WiMBP im. dr. Witolda Bełzy.....	47
Miejskie Centrum Kultury.....	48
Barka „Lemara”.....	52
Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku.....	52
Dom Liter.....	53
Galeria Wspólna.....	55

redaktor naczelny:

Michał Tabaczyński

michal.tabaczyński@mck-bydgoszcz.pl

redaktorka wydania:

Emilia Walczak

emilia.walczak@mck-bydgoszcz.pl

spis treści:

Moda na sukces myszki Molly

(odcinek 537394. i będzie, jak sądzę, więcej)

Michał Tabaczyński 2

20.

Marta Kładź-Kocot 6

Opowieści niewydarzone (cz. 8)

Jarosław „Bisz” Jaruszewski 9

Znaleźć głębszy sens

Z Aleksandrą Śmigiełską

rozmawia Emilia Walczak 11

Na okładce: fragment plakatu autorstwa Radosława Drwęckiego.

BIK 4/2025 (560), Rok MMXXV, nakład 1000 egz., dystrybucja: bezpłatny, wydawca: Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, dyrektorka: Marzena Matowska, 85-056 Bydgoszcz, ul. Marcinkowskiego 12-14, mck-bydgoszcz.pl, redaktor naczelny: Michał Tabaczyński, zastępczyni redaktora naczelnego: Emilia Walczak, redakcja: Szymon Andrzejewski, Kuba Ignasiak, Monika Grabarek, korekta: Emilia Walczak, skład, opracowanie graficzne: Irmina Pisarek, redakcja: tel. 523 077 124, bik@mck-bydgoszcz.pl, ul. Podwałe 15/3, druk i oprawa: Polraster, BIK w sieci: facebook.com/bik.bydgoszcz.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów oraz zmiany tytułów. Nie ponosi odpowiedzialności za treść programów placówek kulturalnych oraz materiałów informacyjnych i graficznych. Reklamodawcy ponoszą pełną odpowiedzialność za skutki prawne wynikłe z opublikowania dostarczonych przez siebie materiałów. Opinie prezentowane przez autorów nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem redakcji i wydawcy.

MIEJSKIE
CENTRUM
KULTURY
w Bydgoszczy

Institucja kultury
miasta Bydgoszczy

BYDGOSKI ROK
MUZYKI 2025

Moda na sukces myszki Molly (odcinek 537394. i będzie, jak sądzę, więcej)

Tekst i zdjęcie: Michał Tabaczyński

1.

Myszka, myszeńka, ach, to brzmi śmiesznie i infantylnie. Dla poważnych kobiet i mężczyzn, dla dostojnych obywaterek i obywateli, dla urzędniczek oraz urzędników, a wreszcie dla wszystkich nas zajętych poważnymi sprawami – to musi na pewno brzmieć śmiesznie. O co sprawa? O myszy? Śmiech. Śmiech i lek-

ceważące parsknięcie: „Innych problemów nie macie? No, naprawdę, myszami się trzeba zajmować?”.

Otóż właśnie trzeba, bo jest dokładnie odwrotnie: nic śmieszniejszego w tym nie ma. Żadnych parsknięć i żadnego lekceważenia nie zalecam. Po raz kolejny zajmując się myszami, czuję się, owszem, trochę śmiesznie, ale w żadnym razie nie czuję się niepoważnie jednak.

Tak, właśnie tak – pojawiła się kolejna. Czwarta (w tym trzecia w ścisłym centrum). Gryzonie znane są z tego, że rozmnażają się szybko. Co w połączeniu – jak mówią specjaliści – ze znacznymi zdolnościami adaptacyjnymi sprawia, że są to jedne z najdokuczliwszych szkodników w naszych miastach. Zasada ta jest, jak widać, niezwykle uniwersalna, bo pasuje też do rzeźb w przestrzeni miejskiej.

2.

Rzecz tak drobna i tak z pozoru nieistotna oburza mnie. Nie dlatego, że kilka kilogramów nieszlachetnego metalu pojawia się w przestrzeni publicznej. Powody są bardziej fundamentalne, chociaż czasem trudno je zauważyć z za tych niewielkich figurek.

Dlaczego więc nie figurki myszek?

Bo nie mają najmniejszego związku z Bydgoszczą – jej historią, teraźniejszością, jakąkolwiek jej kulturą tożsamością.

Bo są uzurpacją – aktem kulturowej przemocy we wspólnej przestrzeni; zainicjowane przez twórcę bajki o myszce Molly karmią wyłącznie jego próżność, a nie są – jak on twierdzi – mechanizmem promocji miasta i uatrakcyjnieniem jego turystycznego oblicza.

Bo są – od razu, na samym początku istnienia (i proszę nie przypominać sprzeciwu paryżan wobec wieży Eiffla) – dzielącym ludzi elementem wspólnego dobra.

Bo są reklamą działalności gospodarczej, która przebiera się za działanie dla wspólnego dobra.

Kwestie estetyki na razie pomijam. Nawet gdybym był tych przedstawień największym fanem, nie zmieniałoby to w niczym powyższych argumentów.

3.

Rzecz poważna, acz trochę śmieszna, staje się zupełnie groteskowa, kiedy do akcji wkracza Nieformalne Towarzystwo Miłośników Myszki Molly. Rozumiem, że skoro głos tego towarzystwa reprezentuje Marek Gatz, czyli twórca postaci myszy oraz pomysłodawca pojawiających się w mieście figurek, to on też je powołał do istnienia. Zastrzega, że nie jest tego towarzystwa jedynym członkiem (choć innych nie ujawnia). Nawet mu wierzę, tym bardziej że styl opublikowanego oficjalnego stanowiska NTMMM (Nieformalnego Towarzystwa i tak dalej) mocno przypomina mi styl wcześniejszych oświadczeń prawników, którzy ostatnią z owych myszy postawili przed swoją kancelarią.

Do pisma jeszcze przy okazji może wróć (mam przeczucie, że saga myszki Molly będzie długa i wypełniona wieloma fantazyjnymi zwrotami akcji), bo jest ono klasycznym przykładem manipulacji i bezczelności, za którą ludzie często – co konstatuję zawsze ze smutkiem jako syn adwokata – tak bardzo gardzą prawem i prawniczymi zawodami, co dają pod ręką adwokatom.

Przy okazji – podziwiam ich autoironię, która bije z ostatniej rzeźby przedstawiającej mysz w przebraniu adwokata. Interpretuję tę osobliwą rzeźbę (mistrz Yoda skrzyżowany z doktorem Paj-Chi-Wo) tak: po pierwsze, odważny to gest transgatunkowego zamieszania, bo: niby papuga, ale przecież mysz. Po drugie, jedzie ona na rowerze, którego szprychy są znakami paragrafów: trudno o lepszą metaforę „ujeżdżania prawa”. Nigdy dosyć przypomnienia, że

**Rzecz poważna,
acz trochę śmieszna,
staje się zupełnie
groteskowa, kiedy
do akcji wkracza
Nieformalne
Towarzystwo
Miłośników
Myszki Molly.**

dla niektórych prawników prawo (reprezentowane przez paragraf) często nie bywa celem, ale środkiem lokomocji. Dziękujemy adwokatom za tę lekcję – tym cenniejszą, że stanowi krytykę ich własnego środowiska.

4.

Wracam do mojego argumentu podstawowego. Jest myszka Molly (a podobno plany są ambitne – ma być tych myszy najmniej 100, jak słyszałem) aktem kulturowej przemocy. Oto bogaci przedsiębiorcy pod egidą bogatego przedsiębiorcy-lekacza o artystycznych ambicjach podejmują inicjatywę, która zamiast łączyć, od razu ludzi dzieli. Inicjatywa samowolna, niekonsultowana, przepychana za pomocą reto-

rycznego wybiegu (bo co prawda w parku kulturowym nie można stawiać rzeźb bez odpowiednich zgód administracyjnych, ale przecież zawsze można znaleźć i odpowiednio zinterpretować przepis: „dopuszcza się lokalizację w przestrzeni publicznej sąsiadującej z lokalem usługowym ekspozycji i prezentacji towaru stanowiącego produkt artystyczny” – przy okazji: albo to błąd tłumaczących się prawników i powinno być „stanowiącej”, bo odnosi się to do „ekspozycji” i „prezentacji”, albo chcą nam oni powiedzieć, że efektem ich działalności jest produkt artystyczny – o ich autoironii już wspominałem, więc: kto wie?).

Tak, oburza mnie samowola ludzi bogatych, którzy uważają, że pieniądze (a przecież wszyscy podkreślają, że to prywatna inicjatywa, że nie ma tu publicznych pieniędzy) pozwalają im na samowolną ingerencję w symboliczną przestrzeń wspólną. Rozumiem, że tu zaburzam proporcje, ale zawsze można powiedzieć, że jakie miasto, taki Elon Musk: otóż w tym działaniu bydgoskich przedsiębiorców widzę ten sam mechanizm, który amerykańskiemu miliarderowi pozwala bezkarnie ingerować w życie naszej globalnej wioski. Jasne, że to przesadzone porównanie. Jednak mechanizm zdaje mi się bardzo podobny. To przecież właśnie kapitał, który posługując się argumentami społecznego dobra (Musk mówi: wolność, brak cenzury; NTMMM mówi: atrakcyjność turystyczna, estetyka miasta), robi coś dokładnie przeciwnego.

My wszyscy, słabi wobec przemocy wielkich i bogatych, mamy jednak jakieś marne środki obrony. Akcje Tesli lecą w dół, poważne instytucje wycofują się z X-a. Co dają pod rozwagę tym przedsiębiorcom, których bezczelność może być postrzegana jako większa niż troska. **BIK**

20.

Tekst: Marta Kładź-Kocot

Ponieważ, jak napisał T.S. Eliot, najokrutniejszy miesiąc to kwiecień, pospekulujmy sobie trochę. Wyobraźmy sobie, że hipoteza multiwersum, wysnuta przez fizyka kwantowego Hugh Evertta, da się empirycznie potwierdzić. Wyobraźmy sobie, że nasz świat w każdej chwili rozgałęzia się na wielość światów możliwych, a każda nasza decyzja powoduje powstanie alternatywnej odnogi, w której nasze inne „ja” zrobiło coś odwrotnego do tego, co my właśnie zrobiliśmy. W dużym uproszczeniu – fizycy kwantowi coś takiego wymyślili. Serio.

Wyobraźmy więc sobie również takie uniwersum przejściowe, Migoczący Wszechświat, którego natura polega na tym, że nie

jest stabilny, lecz się płynnie pomiędzy takimi odnogami wieloświata przełącza. Stresujące, prawda? Taki świat wymagałby szczególnych narzędzi przystosowania. Może jakiejś bardzo pokręconej teorii, która pozwoliłaby się z takim migotaniem rzeczywistości oswoić? Może nowego Leibniza, który twierdziłby, że to najlepszy ze światów?

Najlepiej rozważyć to w formie dialogu filozoficznego. Rozmówcy – Christopher Leibnitz (taki współczesny) oraz niejaki Yon Ecthelion, postać całkowicie fikcyjna. Scenerię im dodajmy klimatyczną, jak ze starej dobrej Anglii, wyobraźmy ich sobie w tweedowych marynarkach, w drodze do pubu, i posłuchajmy, o czym rozmawiają.

- Teorię nazywamy w skrócie zasadą antyaprioryzmu – dowodził Yon. – Wymyśliłszy ją stosunkowo niedawno, a już uczy się jej studentów, a niedługo, kiedy uda nam się ją względnie uprościć, pewnie nawet uczniów w szkole. Jest potrzebna. Porządkuje nasze doświadczenie. Jeśli się uda, będzie można przełożyć ją na praktyczny trening poznawczy. Pomyśl tylko, Chris – praktyczne zastosowanie filozofii!

- Do sedna, Yon. Nie musisz powtarzać mi tego, co już wiem.

- Wiesz również, że żyjemy w Migoczącym Wszechświecie. Feralnym produktem multiwersum, który ma takiego pecha, że jako jedyny podlega fluktuacjom i funduje nam okresowe przenikanie i nakładanie się innych światów. O ile dobrze się zorientowaliśmy, żyjemy w jakimś dziwnym wszechświecie „pomiędzy”. Możesz wyjść rano z domu i pójść po bułki, a potem nagle coś zaiskrzy, zamigocze i zawędrujesz do jednej z iluś tam niezliczonych piekarni, położonych co prawda przy twojej ulicy, ale w zupełnie innym wszechświecie.

Leibnitz skinął głową. Nie miał ochoty potwierdzać oczywistości.

- Co więcej, zdajesz sobie sprawę – kontynuował Echthelion – że ludzie z tych wszechświatów różnią się od ciebie i twoich znajomych. Ich rzeczywistości są stabilne. Nie wędrują sobie po innych wszechświatach – a najczęściej nie mają nawet świadomości ich istnienia. Pozostają na różnym poziomie technologicznego i naukowego zaawansowania. Spróbuj opowiedzieć im, jak żyjesz, a wezmą cię w najlepszym razie za szaleńca. W najgorszym za szkodliwego fanatyka. Żeby przetrwać w Migoczącym Wszechświecie, trzeba od małego nauczyć się ostrożności. Maskowania. To nic, że twój rodzimy świat cię przyciąga i zawsze w koń-

cu wrócisz do domu. Z czasem nauczysz się również świadomie przekraczać granice.

- Czy już mówilem, żebyś przeszedł do rzeczy? – zapytał Leibnitz. Po raz kolejny został zignorowany.

- Wiesz, co jest ciekawe? Że taka rzeczywistość nie funduje ci od razu szoku poznawczego. Dzieci przecież dziwią się wszystkiemu tak samo. Szoku doznajesz dopiero później, kiedy twoja świadomość jest już ukształtowana i nagle zderza się z rzeczami zupełnie nieznanymi i nieprzewidywalnymi. Nasz świat ma jedną cudowną zaletę – pozwala korzystać z zasobów wiedzy wszystkich innych uniwersów. Wystarczy przeniknąć do innego świata i pójść do biblioteki – albo jej najbliższego odpowiednika. Ale to samo stanowi jego koszmarną wadę – z tego koktajlu nie mamy możliwości stworzyć własnych systemów naukowych. Wszystko jest zbyt płynne i zbyt niestabilne.

- No ale przecież stąd neopragmatyzm...

- Tak. Prawdziwe jest to, co w danym momencie najbardziej użyteczne. Nie ma możliwości stworzyć jednej spójnej koncepcji, która objęłaby wszystko. Wobec takiej rzeczywistości możliwa jest tylko postawa liberalnej ironii.

- Ale co ma do tego teoria antyaprioryzmu?

- Już tłumaczę. Ten świat wymaga od nas pewnych określonych predyspozycji poznawczych. Nie możemy niczemu się dziwić i każde nowe zjawisko musimy traktować tak, jak na to zasługuje, to znaczy poszukując właściwego kontekstu do jego zinterpretowania. I tu właśnie wkracza teoria antyaprioryzmu. Nie możemy niczego zakładać z góry, *a priori*. Nasze poznanie zawsze skażone jest, niestety, pewnymi ukrytymi założeniami. Odnajdujemy tylko to, czego poszukujemy. Podchodzimy do każdego problemu z bazą naszej aktualnej wiedzy, która wyznacza horyzont tego,

czego możemy się dowiedzieć. W ten sposób sami sobie blokujemy możliwość otwarcia się na nową wiedzę. Antyaprioryzm postuluje, żeby w miarę możliwości pozbyć się wszelkich ukrytych przedzałożeń. Do każdego zjawiska podchodzić, jakby było zupełnie nowe, badać je bez uprzedzeń...

- No dobrze, ale gdzie tu problem? – Leibnitz niecierpliwym gestem poprawił kapelusza i skierował pogrążonego w rozważaniach Yona w stronę otwartych drzwi pubu.

- Problem? Rzecz właśnie w tym, że nie wiem. – Ecthelion opuścił ręce, którymi do tej pory żywo gestykułował.

- Ty chyba naprawdę potrzebujesz piwa. – Chris spojrzął na towarzysza z politowaniem. Weszli do pubu, skinęli głową kilku znajomym i skierowali się od razu do tylnego pokoju, zajmowanego zwykle przez grupkę zaprzyjaźnionych uczonych z ich wydziału. Barman przyniósł dwa kufle ale, a potem dyskretnie się ulotnił.

- Więc co ci nie pasuje w antyaprioryzmie? Skoro zachęca on do tego, żeby porzucić przywiązanie do znanych koncepcji i poszukiwać nowego?

- W teorii to nic prostszego. Ale w praktyce... rysuje się tu podwójna trudność. Po pierwsze, nabytej wiedzy i przekonań nie sposób sobie ot tak wykasować. Jeśli wierzę, że jakiś Pierwszy Poruszyciel chciał, żeby Słońce krążyło wokół Ziemi, taka wizja świata wydaje mi się rzeczą oczywistą, a nie przedzałożeniem. Nie sposób rozpoznać, że pogląd jest tylko poglądem, a nie częścią rzeczywistej, niezmiennej wiedzy o świecie. Takie przekonania żyjemy *a priori*, nawet nie zdając sobie z tego sprawy.

- Punkt dla ciebie. O tym nie pomyślałem. A druga trudność? Wspomniałeś o dwóch.

- Druga to kwestia czysto techniczna. Jeśli powinniśmy odrzucić ukryte założenia i badać każde zjawisko od nowa, powinniśmy mimo wszystko badać je za pomocą jakichś narzędzi poznawczych. Problem w tym, że każdy z nas ma dość ograniczoną „skrzynkę narzędziową”. Jeśli odrzucimy znane nam teorie i przekonania, które żyjemy, nie zostanie nam już znowu tak wiele wiedzy, za pomocą której moglibyśmy badać nowe zjawiska...

- Ale... – Leibnitz przyjrzał się pozostałości bursztynowego płynu na dnie kufła. – Chciałem zaprotestować, lecz chyba z tego zrezygnuję. Znowu punkt dla ciebie.

Yon Ecthelion zamilkł i zamyślił się ponuro, patrząc przed siebie nieprzytomnym wzrokiem. Chris przeciągnął się, aż strzeliły stawy.

- Wiesz – powiedział – naprawdę uważam, że tak czy owak żyjemy na najlepszym ze światów. Nie tylko hipotetycznie i potencjalnie, jak kiedyś wierzono, wszystkie światy są możliwe. One istnieją. Symultanicznie. Wszystkie naraz. Więc świat, który je wszystkie przenika, siłą rzeczy musi być światem najlepszym.

- Nie musi. Jest tylko światem najbardziej przypadkowym.

- Ale zawiera największe spektrum możliwości. Daj spokój, Yon, jestem filozofem optymistą, nie odbieraj mi tu swoim marudzeniem etatu.

- Chcesz usłyszeć coś pesymistycznego? Piwo się skończyło.

- Racja. Kolejny punkt dla ciebie. Jak nabitrasz jeszcze więcej punktów, doliczę ci je przy grze w scrabble.

W tej chwili wszechświat zamigotał, jakby chciał puścić do nich oczko.

A my możemy zanurzyć się w kwietniu. **BIK**

Opowieści niewydarzone

Tekst: Jarosław „Bisz” Jaruszewski

– Podobno psychologami zostają osoby, które same musiały pokonać istotne mentalne problemy. Nie wiem, ale coś w tym może być. Nie wyobrażam sobie poważnego rolnika, który nie przeorał iluś tam hektarów, czy górnika bez doświadczenia przebywania odpowiedniej ilości czasu pod ziemią. Przychodzi mi do głowy jeszcze nurek, taki jak z filmu *Wielki błękit*, wielokrotnie schodzący w ciemną głębię, zdobywający z czasem to specyficzne dla danej profesji doświadczenie przychodzące jedynie w miarę tych powtórzeń. Bo czy może być inaczej? Czy można nauczyć się tego z książek? Chyba trzeba samemu zejść na dno psychicznego jestestwa i rozejrzeć się tam: zajrzeć we wszystkie kąty, zmierzyć się z tym, co nas przerasta. Prawda?

– Ja widzę to inaczej. Nauka o duszy to dla mnie raczej pewnego rodzaju statystyka. Rozumiesz, mamy określone ilości przypadków, które po zastosowaniu określonych terapii przejawiają określone formy poprawy. Oczywiście zgadzam się, że pojęcie „poprawy” jest tutaj również wynikiem pewnego dookreślenia. Ale czy większość naszego życia nie jest rezultatem różnorodnych społecznych umów? Gdy przyjrzesz się temu bliżej, to wręcz przerażające. Na co dzień po prostu o tym zapominamy. Nasze sporządzane na kolanie kontrakty, które w założeniu miały obowiązywać określony – *nomen omen* – czas, niezauważalnie obrastają tkanką zbiorowej nieświadomości i krążą pod skórą jak drzazga, na pierwszy rzut oka nieodróżnialna od właściwego organizmu.

– Aż dojdą do serca.
 – Chyba nie wierzysz w te miejskie legendy?

– Wierzę czy nie wierzę... Powiedzmy, że wierzę i dlatego, jeśli tylko wejdzie mi jakaś drzazga, zaraz ją usuwam, właśnie ze względu na lęk biorący się z tej miejskiej legendy. Czy z perspektywy przetrwania ta irracjonalna wiara nie jest korzystniejsza? Kiedy byłam na studiach – przeżywałam wtedy najbardziej zdroworoządkowy okres mojego życia – pewnego razu chciałam zsunąć ręką okruszki ze starego drewnianego stolika na balkonie. Przejechałam dłonią i poczułam, jak zostaje w niej kilka drzazg. Oczywiście wiedziałam, że trzeba je będzie wyciągnąć ze względu na możliwość infekcji, ale nie miało to żadnego posmaku wyższej konieczności, żadnego kategorycznego imperatywu, żadnej perspektywy śmierci. I faktycznie, mimo że „wiedziałam”, że powinnam usunąć te drzazgi, zbagatelizowałam temat i jakiś czas później zaczęło się to paprać.

– Myślę, że podobnie jest ze zinstytucjonalizowaną religią. Ludzie potrzebują jakiejś wyższej instancji, a przede wszystkim aparatu, który będzie się wciąż odnawiał, samopotwierdzał, utrzymywał przy życiu niebieską legendę.

– Czy psychologia nie jest świeckim odpowiednikiem tego mechanizmu? Zgadzasz się, że mapa nie jest terytorium? A przecież w kontekście życia wewnętrznego dysponujemy wyłącznie tą naszkicowaną pobieżnie mapką: tu jest północ, tu południe, tam bywa ciemno, a tam trochę jaśniej. Wiesz, że mój Wojtek siedzi ostatnio mocno w neurobiologii? No i powiem ci, że to nie wygląda tak różowo, jak

przedstawia to zwykle popularnonaukowa prasa. Jak bardzo byśmy nie pragnęli – samo to pragnienie wydaje mi się jakimś pozytywistycznym zacięciem – zmapować mózgu, to nasza wiedza zawsze będzie tylko przybliżeniem. Trzymając się metafory: kiedy nie znasz jakiegoś terenu i, chcąc uniknąć powodzi w dolinie, na chybił trafił tamujesz jakieś wysokogórskie źródółko, możesz przegapić, że przy okazji powodujesz, dajmy na to, migrację ptaków, które żerowały na zalanych terenach, a ptaki te następnie przenoszą się – już kompletnie poza twoją wiedzą; nie możesz o tym wiedzieć, bo pozostaje to poza „określonym” zakresem badania – w zupełnie odległe miejsce, gdzie trzebią populację owadów, które zapylały okoliczne owocowe drzewa...

– To dla mnie mocno naciągane. Taki „efekt motyla” o daleko wykraczających konsekwencjach można by zastosować do wszystkiego – nic to nie wnosi. Mnie bardziej frapuje to, że psychologia operuje nie tylko na poziomie mapy, o której mówisz, ale też chronologii.

– Nie rozumiem.

– Pamiętasz historyczne atlasy z liceum? Niektóre miasta, w różnych miejscach na przestrzeni czasu, znajdowały się za każdym razem w innych krajach. Mam wrażenie, że coś podobnego dzieje się w naszych wnętrzach, swoista wędrówka kontywentów, które zmieniają położenie, zderzają się, powodują wybuchy wulkanów i trzęsienia ziemi. Wyspy wynurzają się i znikają pod powierzchnią, jakby nigdy ich nie było.

– Przepraszam, że przeszkadzam, przysłuchuję się państwu od jakiegoś czasu. Czy znają może państwo dowcip Sokala?

Znaleźć głębszy sens

Z Aleksandrą Śmigielską, która, jak sama o sobie pisze: za dnia jest lekarką weterynarii, a po nocach morduje na papierze, autorką powieści *Oszustka* oraz najnowszej, *Wiem o wszystkim*, rozmawia Emilia Walczak.

Dlaczego zdecydowałaś się na kryminał miejski? Dlaczego nie na przykład jakieś wymyślone, abstrakcyjne miejsce, a właśnie Bydgoszcz, z jej topografią i toponimią?

Świat rzeczywisty jest na tyle fascynujący, że nie czuję potrzeby wymyślania nowych miast czy krain, a Bydgoszcz to piękne miasto z bogatą historią. Zazwyczaj to właśnie dane miejsce w połączeniu z wydarzeniem, które mnie poruszyło, stanowi załóżek moich opowiadań czy powieści. Tak było również w przypadku *Wiem o wszystkim*. Oczywiście, trochę ten świat zmodyfikowałam, bo moja książka to fikcja literacka, a nie reportaż, niemniej jednak czytelnicy odnajdą opisywane w niej miejsca, ulice czy budynki (choć już nie konkretne mieszkania).

Dlaczego większość akcji dzieje się akurat w parku Wincentego Witosa i przy ulicy Maksymiliana Piotrow-

skiego? Czy to są rejony jakoś szczególnie ci bliskie?

Gdy kilka lat temu, podczas rewitalizacji parku Witosa okazało się, że pod ziemią, na głębokości metra, a w niektórych miejscach nawet płycej, spoczywają ludzkie szczątki, że szacunkowa liczba grobów to osiemdziesiąt tysięcy, że dawny cmentarz ewangelicki wcale nie został przeniesiony, że usunięto tylko nagrobki, a groby wciąż tu są, wiedziałam, że kiedyś umieszczę akcję kryminału właśnie w tym miejscu. Opowieści ludzi o niepokojącej aurze tej okolicy tylko podsycaly moją wyobraźnię. Nim jednak przystąpiłam do pisania, poświęciłam sporo czasu na research. Odwiedziłam na przykład kamienicę przy Piotrowskiego, zapoznałam się z układem pomieszczeń w mieszkaniach. Po czym go zmieniłam, żeby uniemożliwić namierzenie konkretnego lokalu. Zrobiłam to przede wszystkim z troski o komfort mieszkańców. Na potrzeby fabuły wybudowałam także w parku kawiarnię.

Fot. Marta Machej

Piszesz: „dusze, po których stale depczemy, domagają się spokoju”. Czy fakt, że park został, no właśnie, założony w miejscu dawnego cmentarza ewangelickiego, jakoś szczególnie cię „gryzie”?

To słowa jednego z epizodycznych bohaterów, jego to najwyraźniej gryzie. Podobną opinię usłyszałam zresztą kiedyś podczas spaceru po parku Witosa od mijających mnie osób. Moim zdaniem utworzenie parku na terenie cmentarza jest do-

Moim zdaniem utworzenie parku na terenie cmentarza jest dobrym kompromisem między historią tego miejsca a społecznym zapotrzebowaniem na tereny zielone.

brym kompromisem między historią tego miejsca a społecznym zapotrzebowaniem na tereny zielone. Zwłaszcza jeśli alejki parkowe będą pokrywały się z dawnymi alejkami cmentarnymi.

Czy jako młoda osoba uczęszczałaś na jakieś zajęcia w Pałacu Młodzieży? Zastanawiam się, skąd ten motyw, i przy okazji przypominam sobie, że będąc uczennicą liceum, chodziłam do Pałacu na kółko filmowe...

Pałac Młodzieży pojawił się w książce z powodu intrygi kryminalnej, którą wymyślałam. Potrzebowałam miejsca, w którym pewne postaci mogłyby się spotkać, i Pałac Młodzieży pasował idealnie. Tym

bardziej że znajduje się tuż przy parku Witosa. Zmieniłam jednak nieco wygląd znajdujących się w nim pomieszczeń, wymyślałam konkurs fotograficzny i oczywiście, przede wszystkim, bohaterowie mojej książki są w stu procentach fikcyjni. W młodości chodziłam natomiast na zajęcia śpiewu w okolicznym domu kultury i bardzo miło wspominam tamten czas.

Kiedy dokładnie dzieje się akcja *Wiem o wszystkim*? Piszesz o „otwarceniu największej w województwie galerii handlowej”. Na myśl przychodzą Zielone Arkady, oddane do użytku w 2015 roku – czy to dobry trop?

Ja tę galerię wybudowałam w swojej głowie, ponieważ potrzebowałam miejsca, do którego mieszkańcy Bydgoszczy mogliby się udać w upalny dzień. Nowo otwarta galeria handlowa oferująca konkursy, gratisy i rabaty cenowe, a przede wszystkim: klimatyzację, wydawała mi się pewniakiem. Ale jeśli czytelnicy będą ją kojarzyli z Zielonymi Arkadami, to nie mam nic przeciwko temu.

Podjmujesz w książce wątki społeczne, jak krzywdzący polski wymiar sprawiedliwości (niesłuszne skazanie jednego z bohaterów, budzące skojarzenie ze sprawą Tomka Komendy) czy – przede wszystkim – przemocowe zachowania wobec kobiet. Czy określiłabyś swoje piarstwo mianem społecznie zaangażowanego?

Czy skazanie jednego z moich bohaterów było słuszne, czy nie, to się okazuje dopiero w trakcie lektury (*śmiech*). Nie byłabym natomiast w stanie napisać książki czysto rozrywkowej, bez drugiego dna,

bez tego czegoś, co stanowi serce całej historii. Pisanie powieści to miesiáce pracy. Poczynając od researchu, rozmów ze specjalistami z wielu dziedzin, wielokrotnych odwiedzin miejsca akcji, poprzez długie godziny siedzenia przed komputerem, wielokrotne czytanie i przepisywanie tekstu. To wszystko odbywa się kosztem wolnego czasu, spotkań ze znajomym, a często i snu. Historia, którą opowiadam, musi być więc dla mnie na tyle ważna, żebym chciała poświęcić dla niej tak wiele. Dlatego poruszam istotne z mojego punktu widzenia tematy, jak przemoc wobec kobiet, hejt czy macierzyństwo. Po ukazaniu się książki wraz z moim wydawcą, Wydawnictwem Znak, zorganizowaliśmy warsztaty samoobrony dla kobiet, inspirowane historiami bohaterek *Wiem o wszystkim*. I to także była próba zrobienia czegoś więcej niż tylko wydanie kolejnego kryminału. Chcieliśmy, żeby ta książka komuś pomogła i żeby praca, którą przy niej wykonujemy, miała głębszy sens.

No właśnie, postaciami wiodącymi w *Wiem o wszystkim* są kobiety. To one biorą sprawy w swoje ręce, to ich psychika poddana zostaje wiwissekcji. Czy *Wiem o wszystkim* określić można jako literaturę feministyczną?

Pisząc książkę, nie myślałam tymi kategoriami. Pod lupę wzięłam kobiety, bo to one zostają matkami. Mam wrażenie, że wciąż jeszcze za mało mówi się o tym, jak bardzo urodzenie dziecka wpływa na życie kobiety, i że nie wszystkie zmiany są

na plus. Teoretycznie jesteśmy świadomi istnienia zjawiska depresji poporodowej, a jednak dotknięte nią kobiety wciąż słyszą od swoich bliskich, że „na pewno nie jest aż tak źle”, „po prostu weź się w garść”, a później przez długie lata mają wyrzuty sumienia, że tuż po urodzeniu dziecka nie potrafiły go kochać wystarczająco mocno, że nie czuły tego obezwładniającego szczęścia, o którym wszyscy mówią. Media społecznościowe pełne są zdjęć uśmiechniętych mam uśmiechniętych dzieci, nikt nie pokazuje tych wszystkich godzin zmęczenia i zniechęcenia, które dotyczą matki, tego wszystkiego, z czego rezygnują, by zadbać o swoje dzieci. Gdy pisałam *Wiem o wszystkim*, bardzo interesowała mnie tematyka macierzyństwa i więzi rodzinnych. Chciałam za pośrednictwem tej książki zadać czytelnikowi pytanie, jak daleko wolno nam się posunąć, by ochronić osobę, którą kochamy, w którym miejscu przebiega granica między miłością do dziecka a okrucieństwem wobec innych.

W książce występuje też pewien maltańczyk, pojawia się motyw znęcania się nad zwierzętami, o ile dobrze pamiętam, jedna ze scen ma miejsce w gabinecie weterynaryjnym. Powiedz, proszę, jak to się dzieje, że weterynarka zostaje autorką kryminałów? I jakie przełożenie ma ten zawód na twoje pisanie: większa empatia, bardziej analityczne myślenie?

Zawód lekarza weterynarii należy do tych najbardziej obciążających psychicznie, mamy jeden z najwyższych współ-

czynników samobójstw. Ciężko chore zwierzęta, czasem zaniedbane przez właścicieli, konieczność wykonywania eutanazji w sytuacjach, gdy jest już naprawdę źle, agresywne zachowania niektórych właścicieli zwierząt – to wszystko wiąże się z naprawdę trudnymi emocjami. Żeby przetrwać i zachować zdrowie psychiczne, trzeba mieć jakąś odskocznnię. W moim przypadku kiedyś było to tango argentyńskie, później z powodów osobistych musiałam znaleźć sobie zajęcie, które mogłabym wykonywać na miejscu, bez opuszczania miasta czy nawet gabinetu. I w ten sposób wróciłam do hobby z czasów dzieciństwa i młodości, czyli właśnie do pisania. Kwestie techniczne miałam opanowane – w podstawówce nauczyłam się pisania dziesięcioma palcami na maszynie, w liceum publikowałam nawet opowiadania na łamach czasopism ogólnopolskich – ale nie usiadłam od razu do pisania powieści. Zaczęłam od wysyłania opowiadań kryminalnych na konkursy – i za każdym razem wygrywałam. W pewnym momencie uznałam, że może te wszystkie wygrane to wcale nie zbieg okoliczności. Wtedy napisałam *Oszustkę*, moją debiutancką powieść. A zawód lekarza weterynarii bardzo mi w tym pomógł. Analityczne myślenie, niezbędne podczas leczenia zwierząt, konieczne jest także podczas zaplatania wątków intrygi kryminalnej. Moja praca to ciągle rozmowy z ludźmi, nie tylko o ich pupilach. To możliwość poznania różnych punktów widzenia. Oraz wiedza anatomopatologiczna i farmakologiczna – krótko mówiąc wiem, w jaki sposób uśmiercić bohatera i co się z nim będzie działo po zgonie. To wszystko bardzo ułatwia pracę nad kryminałem.

Jaki jest dotychczasowy odbiór książki, no i jakie są twoje dalsze pisarskie plany?

Odbiór jest zadziwiająco dobry. Użyłam słowa „zadziwiająco”, ponieważ *Wiem o wszystkim* to lektura wielowątkowa, wymagająca od czytelnika uważności i refleksji, o które w naszych zabieganych czasach trudno. Tym bardziej cieszę się więc, że tyle osób docenia zarówno warstwę kryminalną, jak i tę ukrytą głębiej. A jeśli chodzi o dalsze plany: piszę kolejny thriller psychologiczny i już nie mogę się doczekać chwili, gdy będę mogła zdradzić więcej na jego temat. **EIK**

Aleksandra Śmigielka
Wiem o wszystkim
wyd. Znak, Kraków 2025

Adresy bydgoskich instytucji kultury »

- » **Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego**, ul. Słowackiego 7, 85-008 Bydgoszcz, tel. 523 210 582, www.amfn.pl
- » **Akademicka Przestrzeń Kreatywna** przy Wyższej Szkole Gospodarki, **Muzeum Fotografii**, ul. Karpacka 52, 85-164 Bydgoszcz, adres do korespondencji: ul. Naruszewicza 11, 85-229 Bydgoszcz, tel. 52 567 00 07, muzeumfoto@byd.pl, muzeumfoto.byd.pl
- » **Artgallery**, Stowarzyszenie Działañ Artystycznych, ul. Gdańska 54, 85-021 Bydgoszcz
- » **Biblioteka UKW**, ul. Szymanowskiego 3, 85-074 Bydgoszcz, tel. 52 326 64 60, biblioteka.ukw.edu.pl
- » **Bydgoskie Centrum Informacji**, ul. Batorego 2, 85-104 Bydgoszcz, bci@visitbydgoszcz.pl, visitbydgoszcz.pl
- » **Bydgoski Instytut Głosu – profesjonalne centrum doskonalenia głosu**, ul. Śniadeckich 21/4, 85-011 Bydgoszcz, tel. 500 347 009, bydgoski.institutglosu@gmail.com, bydgoskiinstytutglosu.pl
- » **Bydgoskie Centrum Sztuki im. S. Horno-Popławskiego**, ul. Jagiellońska 47, 85-097 Bydgoszcz, tel. 668 892 896, bes.bydgoszcz.pl
- » **Bydgoskie Towarzystwo Heraldyczno-Genologiczne**, 85-165 Bydgoszcz, ul. Tucholska 15/50, prezes Andrzej Nejman
- » **Bydgoskie Towarzystwo Naukowe**, Societas Scientiarum Bydgosciensis, Bydgoszcz Scientific Society, ul. Jezuicka 4, 85-102 Bydgoszcz, tel./fax 523 222 268, btn.bydgoszcz.eu, prezes prof. dr hab. inż. Marek Bieliński
- » **Dom Edukacyjno-Kulturalny „REGNUM”** przy Fundacji „Nowe Pokolenie”, ul. Siedleckiego 12 i ul. Bośniacka 3, dyr. Joanna Dobska, tel./fax 523 711 051, 793 101 280, nowe-pokolenie.pl, fundacja@nowe-pokolenie.pl
- » **Dom Kultury MODRACZEK**, ul. Ogrody 15, tel./fax 523 713 331, modraczek.smbudowlani.pl, e-mail: modraczek.smbudowlani.pl, agnieszka.buzalska@smbudowlani.pl, dyr. Agnieszka Buzalska
- » **Dom Kultury ORION**, ul. 16 płk. Ułanów Wlkp. 1, 85-319 Bydgoszcz, tel. 523 487 201, kier. Nicoletta Stachura
- » **ELJAZZ – Centrum Artystyczne**, ul. Kręta 3, 88-117 Bydgoszcz, tel. 523 221 574, 662 152 726, eljazz.com.pl
- » **Filharmonia Pomorska**, dyr. Maciej Puto, ul. Szwalbego 6, 85-080 Bydgoszcz, tel. 52 321 02 34, e-mail: kasa.biletowa@filharmonia.bydgoszcz.pl; filharmonia.bydgoszcz.pl
- » **Fundacja Fotografistka**, ul. Pomorska 68A/1, Bydgoszcz, tel. 508 732 871, fotografistka.pl
- » **Fundacja „Wiatrak”**, ul. Bołtućia 5, 85-791 Bydgoszcz, tel. 523 234 810, wiatrak.org.pl, e-mail: sekretariat@wiatrak.org.pl
- » **Galeria 85**, prowadzi Ewa Pankiewicz, ul. Gdańska 17, 85-006 Bydgoszcz, tel. 523 226 222
- » **Galeria ALIX**, M. i M. Dobeccy, ul. Jezuicka 26
- » **Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński**, ul. Chocimska 5, 85-097 Bydgoszcz, tel. 608 596 314, autorska.pl, galeria@autorska.pl
- » **Galeria Francuska Mistrzal** przy WSG, prowadzi Henryka Stachowska, ul. Garbary 2, budynek A, tel. 668 705 587
- » **Galeria Innowacji UTP**, ul. Kaliskiego 7, 85-789 Bydgoszcz, kier. dr Anna Bochenek, czynne w godz. 10–17
- » **Galeria MDK 1** przy MDK nr 1, ul. Baczyńskiego 3
- » **Galeria Miejska bwa** w Bydgoszczy, dyr. Karolina Leśnik-Patelczyk, Gmach główny (ul. Gdańska 20) wt.–pt. 10.00–18.00, sob.–niedz. 11.30–16.30, wstęp wolny, galeriabwa.bydgoszcz.pl, bwa@galeriabwa.bydgoszcz.pl, tel. 52 339 30 50
- » **Galeria Miejska bwa** w Bydgoszczy (ul. Gdańska 3): wt.–pt. 11.00–18.00, sob. 12.00–16.00, wstęp wolny
- » **Galeria Wspólna** (MCK+ZPAP), ul. Batorego 1/3, 85-104 Bydgoszcz, tel. 523 221 447, galeriawspolna@onet.pl
- » **Galeria Pleszyski Kobra**, 85-079 Bydgoszcz, ul. Kościuszki 27, tel. 600 451 577
- » **Izba Pamięci Adama Grzymały-Siedleckiego**, WiMBP, ul. Libelta 5, tel. 523 238 207, czynne: wt. i pt. 13–18, śr. 10–15
- » **Jagiellońska 1, Dom Aukcyjny i Galeria Sztuki**, ul. Jagiellońska 1, 85-067 Bydgoszcz, jagiellonska1.pl
- » **Kino Jeremi / Hangar Kultury**, Zespół Szkół nr 5 Mistrzostwa Sportowego, ul. gen. Fieldorfa „Nila” 13, 85-796 Bydgoszcz, tel. 52 343 66 67, monika.jarzyna@liceumxv.edu.pl
- » **Klub Arka**, ul. Konopnickiej 24A, 85-124 Bydgoszcz, tel. 523 487 202, kier. Nicoletta Stachura
- » **Klub Heros**, ul. gen. Thomée 1, Bydgoszcz, tel. 523 430 004, kier. Grażyna Wrzeciełek
- » **Klub Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych**, ul. Sułkowskiego 52A, 85-915 Bydgoszcz, tel. 261 413 550, kier. mgr Piotr Pubanz, Biblioteka Klubu WSpSZ, tel. 261 413 563, kier. mgr Monika Rózewicka, klubiwspz@wp.mil.pl
- » **Klub Miłośników Australii i Oceanii**, pl. Kościeleckich 8, pok. 8, Bydgoszcz, adres do korespondencji: ul. Janosika 3/78, 85-794 Bydgoszcz, prezes Lech Olszewski, tel. 607 120 182, 52 343 75 11, kmaio.polus.pl
- » **Klub Miłośników Kaktusów** przy Klubie „ARKA” BSM, ul. Konopnickiej 24A, 85-124 Bydgoszcz, przewodniczący Jerzy Balicki, tel. 523 215 538
- » **Klub Odnowa**, al. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego 38, tel. 523 631 867, klubodnowa@interia.pl, klubodnowa.strefa.pl, kier. Grażyna Salemska
- » **Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy**, pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz, tel. 52 585 15 01-03, kpck.pl, Dyr. Ewa Krupa, sekretariat@kpck.pl; Galeria Sztuki Ludowej i Nieprofesjonalnej, pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz, tel. 52 585 15 06, galeria.kpck.pl, kier. Katarzyna Wolska, galeria@kpck.pl
- » **Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy**, ul. Marcinkowskiego 12–14, 85-056 Bydgoszcz, tel. 523 255 555 (inf.), sekretariat@mck-bydgoszcz.pl, mck-bydgoszcz.pl
- » **Międzynarodowe Centrum Kultury i Turystyki** oraz **Esperantotur** ul. Skłodowskiej-Curie 10, 85-094 Bydgoszcz, tel./fax: 523 461 151, info@esperanto.bydgoszcz.eu
- » **Młodzieżowy Dom Kultury Nr 1**, ul. Baczyńskiego 3, 85-805 Bydgoszcz, tel. 523 755 349, fax 523 450 628, mdknr1bydgoszcz@go2.pl, mdk1.bydgoszcz.pl, dyr. Piotr Skowroński
- » **Młodzieżowy Dom Kultury nr 2** im. Jordana, ul. Leszczyńskiego 42, 85-137 Bydgoszcz, tel./fax 523 731 795, dyr. Adam Łętocha, Biblioteka Literatary Fantastycznej im. J. Grundkowskiego, MDK nr 2 w Bydgoszczy, czynna: śr. 16.30–19.30
- » **Młodzieżowy Dom Kultury nr 3** (Zespół Szkół i Płacówek nr 1 w Bydgoszczy), ul. Stawowa 53, 85-323 Bydgoszcz, tel. 52 373 25 15, fax/tel. 52 348 68 68
- » **Młodzieżowy Dom Kultury nr 4**, ul. Dworcowa 82, 85-010 Bydgoszcz, tel./fax 523 224 413, mdk4@cps.pl, mdk4.bydgoszcz.pl, dyr. Małgorzata Gładzewska

- **Młodzieżowy Dom Kultury nr 5**, ul. Krysiewiczowej 8, 85-796 Bydgoszcz, tel./fax 523 485 002, dyr. Jolanta Wawrzonkowska, mdk5.bydgoszcz.pl, mdk@mdk5.bydgoszcz.pl
- **Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera w Bydgoszczy**, ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz. Godziny otwarcia: pon. 12.00–18.00 (wystawy nieczynne), czw.–śr. 10.00–18.00, pt. 10.00–20.00, sob.–niedz. 12.00–20.00, info@mlynrothera.pl, tel. 887 467 208, mlynrothera.pl
- **Muzeum Dyplomacji i Uchodźstwa Polskiego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego**, ul. Berwińskiego 4, 85-044 Bydgoszcz, tel./fax 523 462 318, muzeum@ukw.edu.pl, czynne: wt.–pt. 10–14, dyr. prof. dr hab. Adam Sudoł
- **Muzeum Kanału Bydgoskiego im. S. Malinowskiego** przy III LO, ul. Staroszkolna 10, 85-209 Bydgoszcz, kanalbydgoski.pl, tel. 693 765 075, muzeum@kanalbydgoski.pl
- **Muzeum Mydła i Historii Brudu**, ul. Długa 13-17, 85-032 Bydgoszcz. Rezerwacja tel. 525 157 015, warsztaty@muzeum-mydla.pl; muzeummydla.pl
- **Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy**, ul. Gdańska 4, 85-006 Bydgoszcz, dyr. dr Anna Kornelia Jędrzejewska, sekretariat: tel. 52 52 53 555, sekretariat@muzeum.bydgoszcz.pl; muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Nauki i Literatury: tel. 883 366 055, wyklad@muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Edukacji: tel. 52 58 59 911, edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl. Dział Promocji i Marketingu: tel. 52 58 59 929, 52 58 59 926, promocja@muzeum.bydgoszcz.pl. Biblioteka i Czytelnia: biblioteka@muzeum.bydgoszcz.pl. tel. 52 52 53 515, 52 52 53 516, godziny otwarcia: wt., śr., czw. 10.00–15.00, pt. 12.00–15.00, sob., niedz., pon. nieczynne. Godziny otwarcia: gmach główny MOB, ul. Gdańska 4, Zbiory Archeologiczne, Galeria Sztuki Nowoczesnej, Europejskie Centrum Pieniądza, Dom Leona Wyczółkowskiego, Spichrze nad Brdą, Apteka Pod Łabędziem: wt., śr., czw. 10.00–18.00, pt. 12.00–20.00, sob.–niedz. 11.00–17.00, pon. nieczynne. Explozium: wt.–niedz. 10.00–18.00, pon. nieczynne. Centrum Edukacji Muzealnej, godz. otwarcia: 9.00–15.00.
- **Muzeum Wodociągów: Hala Pomp**, ul. Gdańska 242, oraz **Galeria Wieży Ciśnień**, ul. Filarecka 1, muzeum@mwik.bydgoszcz.pl
- **Muzeum Oświaty**, ul. Curie-Skłodowskiej 4, tel. 523 426 590
- **Muzeum Wojsk Łądowych**, ul. Czerkaska 2, 85-641 Bydgoszcz, dyr. Wojciech Bartoszek, tel. 261 414 876. Godziny otwarcia: pon. nieczynne; wt., śr., pt. godz. 8.30–15.30; czw. 8.30–18.00, sob. 12.00–16.00, niedz. 10.00–14.00; wstęp wolny, muzeumwl.pl
- **Opera Nova w Bydgoszczy**, dyr. Maciej Figas, ul. Focha 5, 85-070 Bydgoszcz, tel. 523 251 502, Dział Promocji i Obsługi Widzów oraz przedsprzedaż biletów: tel. 523 251 655, fax 523 251 636. Kasa biletowa tel. 523 251 555. Obiekt dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, operanowa.bydgoszcz.pl
- **Otwarta Przestrzeń „Światłownia”**, ul. św. Trójcy 15, 85-224 Bydgoszcz, swiatlownia@onet.pl, swiatlownia.eu
- **Pałac Młodzieży**, ul. Jagiellońska 27, 85-097 Bydgoszcz, tel. 523 210 081, palac.bydgoszcz.pl, dyr. Magdalena Bereda
- **Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. M. Rejwskiego**, ul. Skłodowskiej-Curie 4, 85-094 Bydgoszcz, tel. 523 413 074; pbw.bydgoszcz.pl, dyr. Ewa Pronobis-Sosnowska
- **Polski Związek Chórów i Orkiestr Oddział Kujawsko-Pomorski**, ul. Warmińskiego 13, 85-087 Bydgoszcz, tel. 739 907 482, prezes Janusz Stanecki, sekretariat@pzciochkp.pl
- **Stowarzyszenie Artystyczne „MÓZG”**, stowarzyszenie.mozg.art.pl, ul. Gdańska 10, 85-006 Bydgoszcz, tel. 523 455 195
- **Salezańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży**, ul. Salejańska 1, 85-792 Bydgoszcz, tel. 52 344 34 01, 600 371 696; 52 376 67 39 (po godz. 16.30); sswm-bydgoszcz@salezjanie.pl
- **Teatr Kameralny w Bydgoszczy**, dyr. Mariusz Napierała, ul. Grodzka 14–16, 85-109 Bydgoszcz. Biuro: Centrum Kongresowe Opery Nova, ul. Focha 5, 85-070 Bydgoszcz. Tel. 885 904 192, biuro@teatrkameralny.com, teatrkameralny.com
- **Teatr Pantomimy „DAR”**, dar.art.pl; teatrdar@wp.pl, tel. 523 407 468, 602 572 021, 602 257 675
- **Teatr Polski im. Hieronima Konieczki**, dyr. Beniamin Bukowski, al. Mickiewicza 2, 85-071 Bydgoszcz, tel. 523 397 841, kasa biletowa: czynna od śr. do pt. w godz. 14.00–18.00, al. Mickiewicza 2 (wejście od parku, od ul. 20 Stycznia 1920) oraz godzinie przed spektaklem, tel. 523 397 818, 885 607 090, bilety@teatrpolski.pl; teatrpolski.pl
- **Toniebajka**. Księgarnia dla wszystkich, ul. Focha 2, 85-070 Bydgoszcz, tel. 665 192 904
- **Towarzystwo Inicjatyw Kulturalnych**, ul. Dworcowa 62/2, 85-009 Bydgoszcz, tel. 523 213 371, prezes Maria Papąła
- **Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy**, ul. Jezicka 4, tel./fax 523 225 196, 523 454 434, tmmb.pl, biuro@tmmb.pl, skrytka pocztowa nr 17, 85-169 B 37, prezes Jerzy Derenda. Biuro Zarządu czynne pon.–pt. 9–15
- **Towarzystwo Muzyczne im. Ignacego Jana Paderewskiego**, ul. Skargi 7, 85-018 Bydgoszcz, tel./fax 523 270 291, konkurspaderewskiego.pl, prezes prof. Katarzyna Popowa-Zydroń
- **Towarzystwo Operowe im. prof. Felicji Krysiewiczowej**, ul. Focha 5, 85-006 Bydgoszcz, prezes Zenona Tomczak, tel. 603 993 852, sekretarz zarządu Danuta Święcichowska
- **Towarzystwo Polsko-Austriackie**, Oddział B, Stary Rynek 5, 85-104 Bydgoszcz, tel. 609 678 277, lubomira.kubiak@gmail.com, prezes Lubomira Kubiak, dyżury w każdą drugą środę miesiąca
- **Towarzystwo Polsko-Niemieckie**, ul. Fordońska 120. Dyżury w każdy trzeci poniedziałek miesiąca w godz. 13–16, tpn1@wp.pl, facebook.com/tpn.Bydgoszcz, prezes Danuta Szczepaniak-Kucic, tel. 504 100 024, sekretarz Krystyna Bender-Dudziak, tel. 605 666 936
- **Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Francuskiej**, prezes Beata Żmuda, tel. 693 592 911, wiceprezes Maria Pastucha, tel. 694 582 721, tppf.byd.pl
- **Urząd Miasta, Biuro Kultury Bydgoskiej**, ul. Sielanka 8A (I piętro), 85-073 Bydgoszcz, tel. 52 58 58 189, fax 52 58 58 832, kbb@um.bydgoszcz.pl, dyr. Magdalena Zdończyk
- **Wędrowniczek – Klub Turystyczny**, prezes Adam Czachowski, tel. 523 251 635
- **Wojewódzka Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy**, dyr. Dagmara Reszkowska-Gierden, ul. Długa 39, 85-034 Bydgoszcz, tel. centrala 52 323 80 08, 52 33 99 200, tel. sekretariat 52 328 73 90, 52 3399 225, sekretariat@wimbp.bydgoszcz.pl, biblioteka.bydgoszcz.pl
- **Sopocki Dom Aukcyjny**, ul. Jagiellońska 47, 85-097 Bydgoszcz, tel. 602 593 826, sda.bydgoszcz.pl
- **Świetlica Ukraińska im. U. Dworcowa 57/1**, 85-009 Bydgoszcz, tel. 884 841 966, zahnitkolillia@gmail.com, dyr. Liliia Zahnitko
- **Muzeum Fotografii przy WSG**, ul. Karpacka 52, wt.–pt. 11.00–17.00, sob. 10.00–14.00, pon. i niedz. nieczynne

» 2.04.2025, środa, godz. 19

Kameralnie z... wiolonczelą

Orkiestra Kameralna Capella Bydgosciensis, Mykola Diadiura dyrygent, Marc Coppey wiolonczela, Konrad Mielnik prowadzenie. P. Warlock – *Capriol Suite*, J. Haydn – *Koncert wiolonczelowy nr 1 C-dur*, W.A. Mozart – *IV Symfonia D-dur*.

Capriol Suite Warlocka powstała w 1926 i jest zbiorem 6 stylizowanych tańców opartych na renesansowych tematach zaczerpniętych z traktatu *Orchesographie* autorstwa Thoinota Arbeau – francuskiego duchownego i teoretyka tańca. Sześć krótkich, kontrastujących części oddaje zarówno elegancję dworskich tańców, jak i surową energię ludowych melodii, łącząc dawne brzmienia z nowoczesnym językiem harmonicznym.

Koncert wiolonczelowy nr 1 C-dur Haydna przez wiele lat uznawano za zaginiony. Dopiero w 1961, po przypadkowym odnalezieniu głosów tematu pierwszej części dzieła i dokonaniu jego rekonstrukcji, na stałe zagościł w salach koncertowych. Utwór zachwyca zarówno śpiewnymi frazami, jak i wirtuozowskimi partiami solowymi, stawiając przed wykonawcą wysokie wymagania techniczne.

IV Symfonia D-dur Mozarta powstała, gdy kompozytor miał zaledwie 9 lat. Emanuje młodzieńczą radością i lekkością, a jednocześnie ujawnia niezwykle wyczuć formy i harmonii, które Mozart rozwijał przez całe życie.

» 4.04.2025, piątek, godz. 19

Madame Butterfly – opera w przekroju

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej, José Maria Florêncio dyrygent, Diana Lamar sopran Cio Cio San, Paweł Skatuba Pinkerton, Tomasz Rak Sharpless. Giacomo Puccini – *Madame Butterfly* (wersja estradowa, fragmenty).

Madame Butterfly Pucciniego uznawana jest za arcydzieło operowego repertuaru. Tragiczna historia japońskiej gejszy zakochanej w amerykańskim poruczniku marynarki od lat wzbudza emocje widzów. Aż trudno uwierzyć, że premiera tego spektaklu w 1904 w mediołańskiej La Scali stanowiła jedno z najbardziej gorzkich doświadczeń życiowych kompozytora. Publiczność zarzucała autorowi powielanie fragmentów muzycznych

z *Cyganerii*. Puccini wprowadził więc istotne zmiany w partyturze, a poprawiona wersja – zaprezentowana kilka miesięcy później w Teatro Grande w Brescii – odniosła ogromny sukces i do dziś pozostaje jedną z najczęściej wystawianych oper na świecie.

Przed koncertem, o godz. 18.00 w głównym foyer odbędzie się wernisaż wystawy prac malarskich studentów Wydziału Sztuk Projektowych Politechniki Bydgoskiej inspirowanej operą *Madame Butterfly*.

» 11.04.2025, piątek, godz. 19

Ravel | Gershwin | Bernstein | Tansman

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej, Mirosław Jacek Błaszczuk dyrygent, Aldona Cisewska skrzypce, Wojciech Kołaczyk altówka, Maciej Kamrowski wiolonczela, Marcin Sikorski fortepian, Konrad Mielnik prowadzenie. M. Ravel – *Pawana dla zmarłej infantki*, G. Gershwin – *Uwertura kubańska*, L. Bernstein – *Tańce symfoniczne z musicalu West Side Story*, A. Tansman – *III Symfonia koncertująca na fortepian, skrzypce, altówkę, wiolonczelę i orkiestrę*.

Pawana dla zmarłej infantki to jedno z najbardziej rozpoznawalnych dzieł Ravela. Mimo melancholijnego tytułu utwór nie jest elegią dla konkretnej osoby – Ravel przyznał, że wybrał go ze względu na jego poetyckie brzmienie. Pawana to dawny, powolny taniec dworski, a kompozycja oddaje atmosferę subtelnej nostalgii i elegancji.

Uwertura kubańska Gershwina powstała w 1932. Inspiracją do jej powstania była podróż kompozytora na Kubę, gdzie zachwylił się tamtejszą muzyką i kulturą. To barwna i żywiołowa kompozycja, w której latynoskie rytmy, jazzowe harmonie i energetyczne brzmienie przenoszą słuchaczy na tętniące życiem ulice Hawany.

Tańce symfoniczne Bernsteina to koncertowa suita orkiestrowa, będąca esencją muzyki z musicalu *West Side Story*. Utwór powstał w 1960, trzy lata po premierze musicalu jako autonomiczna kompozycja przeznaczona do wykonania w salach koncertowych. To dynamiczna, pełna kontrastów i emocji suita, która wirtuozowsko łączy elementy jazzu, muzyki latynoskiej oraz symfonicznej ekspresji.

III Symfonia koncertująca to jedno z najbardziej intrygujących dzieł symfonicznych Tansmana. Skomponowana została w latach 50. XX w. na zamówienie królowej Elżbiety Belgijskiej. Jej prawykonanie odbyło się w Brukseli na wspólnym koncercie dwóch cenionych kompozytorów – Tansmana i Ravela. Dzieło wyróżnia się unikalnym charakte-

rem – nie jest typowym koncertem na jeden instrument solowy, lecz rozbudowaną formą symfoniczną, w której kwartet solistów prowadzi dialog z orkiestrą.

» 13.04.2025, niedziela, godz. 19

Stabat Mater Boccheriniego

Orkiestra Kameralna Capella Bydgosciensis, Marcin Tarnawski dyrygent, Anna Wilk sopran. Luigi Boccherini – *Stabat Mater*, Karl Kohaut – *Symfonia f-moll na smyczki IKK 4*.

Stabat Mater Boccheriniego to jedno z najbardziej poruszających dzieł religijnych XVIII w. Oparte jest na średniowiecznej sekwencji *Stabat Mater dolorosa*, opisującej cierpienie Matki Boskiej pod krzyżem Chrystusa. Dzieło wyróżnia się liryzmem i subtelną harmonią. W partii sopranu można odnaleźć piękne kantyleny, pełne melancholii i zadumy, które w połączeniu z brzmieniem orkiestry smyczkowej budują atmosferę głębokiej refleksji.

» 25.04.2025, piątek, godz. 19

Let's play! Muzyka z gier komputerowych

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej, Krzysztof Dobosiewicz dyrygent.

Koncert, który przeniesie słuchaczy do światów fantasy, science fiction i superbohaterów. W wykonaniu Orkiestry Symfonicznej zabrzmią utwory z kultowych gier komputerowych, które od lat rozpalają wyobraźnię milionów fanów na całym świecie. To niezwykła okazja, by usłyszeć na żywo majestatyczne motywy Johna Williama, Hansa Zimmera, Alana Silvestriego czy Howarda Shore'a.

» 30.04.2025, środa, godz. 19

Weinberg | Tansman | Bloch | Mendelssohn

Orkiestra Kameralna Capella Bydgosciensis, Jacek Rogala dyrygent, Krzysztof Polonek skrzypce, Katarzyna Polonek wiolonczela, Konrad Mielnik prowadzenie. Mieczysław Weinberg – *Concertino na skrzypce i orkiestrę g-moll op. 42*, Ernest Bloch – *Suita „From Jewish Life” na wiolonczelę i orkiestrę smyczkową*, Felix Mendelssohn-Bartholdy – *Sinfonia nr 10 h-moll*, Aleksander Tansman – *Tombeau de Chopin*.

Concertino na skrzypce i orkiestrę g-moll Weinberga powstało w 1948, w okresie narastających represji politycznych w Związku Radzieckim, co znacząco wpłynęło na jego wyraz artystyczny. Utwór składa się z 2 części. W pierwszej z nich dominuje nostalgiczna kantylena skrzypiec, przeplatana się z pełnym ekspresji akompa-

niamentem orkiestry. Druga część wprowadza bardziej taneczny, żywszy charakter. Weinberg nawiązuje tu do muzyki ludowej i żydowskiej tradycji, które często pojawiały się w jego twórczości.

Suita From Jewish Life to jedno z najbardziej poruszających dzieł Blocha, w którym kompozytor w mistrzowski sposób oddaje ducha żydowskiej muzyki i tradycji. Powstała w 1924 na zamówienie wiolonczelisty Hansa Kindlera, pierwotnie jako utwór na wiolonczelę i fortepian, a później została opracowana także w wersji na orkiestrę smyczkową. Jest uniwersalnym, muzycznym przesłaniem o duchowości i tęsknocie. Dzięki niezwykłej roli wiolonczeli – której śpiewne frazy przypominają ludzki głos – *suita From Jewish Life* porusza słuchaczy swoją autentycznością i siłą wyrazu.

Sinfonia nr 10 h-moll Mendelssohna-Bartholdy'ego to jedno z jego wczesnych dzieł orkiestrowych, skomponowane w 1823, gdy kompozytor miał zaledwie 14 lat. Pomimo młodego wieku twórca zachwyca dojrzałością formy. Początek utworu wprowadza atmosferę napięcia i tajemniczości, ale w dalszej części muzyka nabiera lekkości i pełnego energii charakteru.

Tombeau de Chopin Tansmana to hołd złożony Chopinowi. Utwór powstał w 1949 na zamówienie UNESCO z okazji 100. rocznicy śmierci Chopina. Tytuł *Tombeau* (fr. „nagrobek” lub „hold”) nawiązuje do barokowej tradycji muzycznych epitafiów, utworów stworzonych ku czci wybitnych artystów. Tansman nie cytuje bezpośrednio utworów Chopina, lecz tworzy atmosferę bliską jego muzyce, wykorzystując elementy charakterystyczne dla jego twórczości, takie jak śpiewna kantylena, ornamentalne ozdobniki i charakterystyczne harmonie. Czerpie inspiracje z muzyki Chopina jednocześnie nadając swojej kompozycji indywidualny charakter, wzbogacając ją o współczesne środki wyrazu i własny, rozpoznawalny styl.

Koncerty edukacyjne:

» 12.04.2025, godz. 10.00, 11.00, 12.00

159. Od brzuszka do uszka maluszka

» 12.04.2025, godz. 10.15, 11.30, 12.45

Akademia WioliMisia

28.04.2025, godz. 9.30, 11.00, 12.30, 14.00

Poranek muzyczny dla seniorów Oto nasze SVAHY!

INF. J. NAREWSKA

Adria Art

ADRIA-ART.PL

» 4.04.2025, piątek

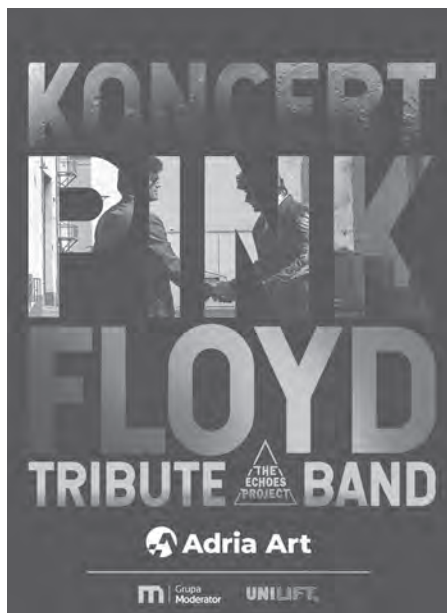
Nerwica natręctw

» 5.04.2025

Baw mnie! – koncert z piosenkami Seweryna Krajewskiego

» 13.04.2025, niedziela

Pink Floyd Tribute (The Echoes Project)

» 23.04.2025, środa

Hrabina Pączek – Z pudrem

» 25.04.2025, piątek

Barabuum! – spektakl komediowy, reż. Artur Barciś

INF. ANNA WIĄCEK-FRĘŚ

Akademia
Muzyczna

AM
AKADEMIA MUZYCZNA
imienia Feliksa Nowowiejskiego
w Bydgoszczy

» 1.04.2025, wtorek, godz. 19.00, Sala Koncertowa
Akademii Muzycznej, ul. Gdańska 20;
wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona

Wtorek z muzyką dawną

Marcin Tarnawski skrzypce historyczne, Michał Marcinkowski skrzypce historyczne, Zuzanna Bąk altówka historyczna, Cecylia Stanecka wiolonczela historyczna, Mariusz Klimsiak fortepian historyczny. W programie: J.S. Bach, L. van Beethoven, J. Brahms.

» 3.04.2025, czwartek, godz. 19.00,
kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa
w Bydgoszczy, pl. Piastowski 5; wstęp wolny

CLXVI Koncert organowy

Luc Antonini organy (Francja).

» 5.04.2025, sobota, godz. 19.00, Sala Koncertowa
Akademii Muzycznej, ul. Gdańska 20; wstęp wolny,
liczba miejsc ograniczona

Koncert specjalny

Energy Chamber Orchestra, Paweł Zalejski prowadzenie.

» 6.04.2025, niedziela, godz. 11.30 i 13.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej, ul. Gdańska 20; bilety w cenie 15 zł można nabywać w serwisie Bilety24 oraz (w przypadku dostępności) pół godziny przed audycją w foyer Sali Koncertowej

CCLI Poranek muzyczny dla dzieci z rodzicami

Bajka muzyczna *Jaś i Małgosia*. Karolina Pesta scenariusz i reżyseria na podstawie bajki Jana Brzechwy, Michał Lipski muzyka, Anna Konopka choreografia, studenci AMFN w Bydgoszczy.

Przedstawienie powstało w myśli idei, zgodnie z którą teatr może przyczyniać się do edukacji muzycznej uczniów w wieku szkolnym i przedszkolnym. Bajka grana jest z zespołem instrumentalnym na żywo. Występują w nim liczne elementy umuzykalniające, które zachęcają dzieci do aktywnego uczestniczenia w akcji spektaklu, tj. fragmenty angażujące do wspólnego śpiewu, wystukiwania rytmów, zapamiętywania motywów muzycznych i podążania za muzycznymi ilu-

stracjami bohaterów. Zapraszamy na pełną humoru muzyczną przygodę.

- » 6.04.2025, niedziela, godz. 17.00, Sala Rotundowa Pałacu w Lubostroniu; bilety można nabywać w Pałacu w Lubostroniu pół godziny przed koncertem: 35 zł bilet normalny, 30 zł bilet ulgowy (dzieci, studenci, emeryci, renciści)

CCCLIX Koncert pałacowy

Pamięci Jana Pawła II. Katarzyna Bąkowska skrzypce, Maria Kukier-Turkiewicz fortepian, studentki klasy skrzypiec: Julia Łyszkowska, Małgorzata Myszkorowska, Karolina Zwolińska, gościnnie: Ewa Pomianowska skrzypce. W programie: G. Bacewicz, M. Moszkowski, M. Spisak, R. Twardowski, H. Vieuxtemps.

- » 8.04.2025, wtorek, godz. 18.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej, ul. Gdańska 20; bezpłatne wejściówki do odbioru od 2.04.2025 w budynku przy ul. Gdańskiej 20, jedna osoba może otrzymać maksymalnie 2 wejściówki, liczba wejściówek jest ograniczona

CCXXXI Bydgoski Wtorek Muzyczny

Pedagodzy i studenci Katedry Instrumentów Dętych Blasanych, Perkusji i Akordeonu, pedagogzy i studenci Katedry Instrumentów Dętych Drewnianych i Harfy, Orkiestra Wojskowa w Bydgoszczy, Dominik Sierpurowski dyrygent. W programie: Ø. Baadsvik, E. Ewazen, D. Foster, A. Márquez, M. White.

- » 10.04.2025, czwartek, godz. 19.00, kościół pw. NMP z Góry Karmel, ul. Spacerowa 69; wstęp wolny

Koncert specjalny

Marek Przywarty organy, zespół muzyki dawnej Ensemble Inégalité. W programie: G.F. Händel, M. Corrette, A. Vivaldi – Koncerty organowe.

- » 15.04.2025, wtorek, godz. 19.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej, ul. Gdańska 20; wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona

Muzyka i Filozofia i Koherencje

Piotr Lasota skrzypce, Zuzanna Pocztowska wiolonczela, Jakub Pawlikowski fortepian. B. Smetana – Trio fortepianowe g-moll op. 15. Krzysztof Moraczewski prelekcja.

- » 24.04.2025, czwartek, godz. 18.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej, ul. Gdańska 20; bezpłatne wejściówki do odbioru w Dziale Artystycznym AMFN (ul. Słowackiego 7, pokój 019) od 14.04.2025

15. Operowe Forum Młodych: Imre Kálmán – Księżniczka czardasza

Studenci Wydziału Wokalno-Aktorskiego i Instrumentalnego, Karol Drozd reżyseria i choreografia, Piotr Wajrak kierownictwo muzyczne.

- » 27.04.2025, niedziela, godz. 17.00, Sala Koncertowa Filharmonii Pomorskiej, ul. Szwalbego 6; bilety w cenie 45 zł normalny, 30 zł ulgowy dostępne od 2.04.2025 w Dziale Artystycznym AMFN (ul. Słowackiego 7), w serwisie Bilety24 oraz godzinę przed koncertem w Filharmonii Pomorskiej

Koncert jazzowy

Joanna Żółkoś-Zagdańska śpiew, Krzysztof Iwaneczko śpiew, studenci wokalistyki jazzowej, soliści i zespoły Katedr Wokalistyki Jazzowej i Instrumentalistyki Jazzowej, Michał Szlemko fortepian, Adam Lemańczyk fortepian, Kacper Kasprzak fortepian, Maciej Bąk fortepian, Mateusz Krawczyk perkusja, Antoni Olszewski kontrabas, bas, zespół wokalny pod dyrekcją Emilii Hamerlik, Felix Jazz Orchestra pod dyrekcją Michała Szlempy. W programie kompozycje własne, standardy jazzowe, utwory zapożyczone w autorskich aranżacjach.

- » 28.04.2025, poniedziałek, godz. 18.00, Opera Nova, Sala Kameralna im. F. Krysiwiczowej, ul. Focha 5; bilety dostępne w kasie Opery Nova

15. Operowe Forum Młodych: Wieczór Operowy

Uczestnicy Kursu Mistrzowskiego Maestro Artura Rucińskiego.

INF. ANNA CUDO

**Bydgoskie
Centrum Sztuki**

- » 4.04.2025, piątek, godz. 18.00 – wernisaż; wstęp wolny; wystawa czynna do 30 kwietnia

Tu były lalki. 80 lat Teatru Baj Pomorski (1945–2025)

Teatr w bydgoskiej reżni miejskiej? Tak, to zdarzyło się 80 lat temu! 1 kwietnia 1945 roku do Bydgoszczy przybyła Irena Pikiel-Samorewiczowa z dokumentem

Sen nocy letniej wg Szekspira, reż. Stanisław Stempf, 1955

z ówczesnego Ministerstwa Kultury i Sztuki powołującym ją do zorganizowania pierwszego na Pomorzu teatru lalek. Nowa instytucja miała być „młodszym bratem” warszawskiego Baja, stąd nazwa – Teatr Baj Pomorski. W budynkach przy ul. Jagiellońskiej wystawiono dwie premiery, po czym placówkę przeniesiono do Torunia, gdzie pisze swoją piękną historię do dzisiaj. Z okazji jubileuszu Baj Pomorski podejmuje współpracę z Bydgoskim Centrum Sztuki i zaprasza Was w barwną podróż po świecie teatru lalek. Poznajcie fascynujące początki teatru w grodzie nad Brdą, jego dzieje przez następne lata, spotkajcie bajkowych bohaterów i różnorodność lalek oraz kostiumów używanych na co dzień w przedstawieniach. Kurator: Szymon Spichalski, opracowanie graficzne: Asia Bagnucka. Wystawę zrealizowano dzięki wsparciu gminy miasta Torunia, Patronat Honorowy Prezydenta Bydgoszczy.

» 12.04.2025, sobota, godz. 14.00

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie Tu były lalki. 80 lat Teatru Baj Pomorski

Prowadzenie: Szymon Spichalski. W cenie biletu na wystawę (dzieci do 10. r.ż. bezpłatnie).

» 15.04.2025, wtorek, godz. 18.00; wstęp wolny

Cykl *Kątem oka*: Anioły i Płaczki na cmentarzu Nowofarnym. Przyczynek do badań nad rzeźbą i kamieniarką bydgoskich nekropolii – wykład dr Agnieszki Wysockiej

Cmentarz Nowofarny w Bydgoszczy jest ważną nekropolią w układzie urbanistycznym miasta. Akta archiwalne, zachowane fotografie pozwoliły ustalić początki założenia sięgające pierwszych lat XX wieku. Inicjatorem powstania cmentarza katolickiego był ks. Ryszard Markwart (1868–1906), założenie zielone wzorowane na barokowych ogrodach przygotował inżynier projektant ogrodów Ernst Larass (1866–1942), a budynki wzniesiono wg rysunków Rogera Sławskiego (1871–1963). Na terenie cmentarza zachowało się wiele cennych rzeźb i elementów kamieniarskich z XX wieku. Część z nagrobków została zaprojektowana przez znanych z imienia i nazwiska twórców, wykonana przez możliwe do identyfikacji zakłady kamieniarskie o wieletoletniej tradycji. Analizując obiekty, można wskazać elementy symboliczne, w nielicznych przypadkach zachowały się fotoceramiki. Wykład będzie okazją do zastanowienia się nad stanem badań nad bydgoską sztuką sepulkrzną.

Agnieszka Wysocka – dr historii sztuki, wykładowczyni na UK w Bydgoszczy. Bada architekturę i zjawiska kulturowe XIX i XX wieku.

INF. NATALIA PICHLĄCZ

Klub „Arka” BSM

» 1.04.2025, wtorek, godz. 14.00, ul. Konopnickiej 24A

Aktywny Senior Arka: Ozdoby wielkanocne

Warsztaty ze Stowarzyszeniem Miłośnicy Górzyskowska. Obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona. Prowadzenie: Monika Wawrzyniak i Beata Kowalczyk.

» 14.04.2025, poniedziałek, godz. 17.30, ul. Konopnickiej 24A

Arka Poezji – wieczór literacki z Towarzystwem Inicjatyw Kulturalnych

Prowadzenie: Stefan Pastuszewski.

» 22.04.2025, wtorek, godz. 14.00, ul. Konopnickiej 24A

Aktywny Senior Arka: Scrapbooking

Warsztaty ze Stowarzyszeniem Miłośnicy Górzyskowska. Obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona. Prowadzenie: Monika Wawrzyniak i Beata Kowalczyk.

» 28.04.2025, poniedziałek, godz. 16.30, ul. Konopnickiej 24A

Turniej gry w bingo dla seniorów

Prowadzenie: Sylwester Janik.

Dom Kultury „Orion” BSM

» 9.04.2025, środa, godz. 17.30, ul. 16 Płk. Ułanów Wlkp. 1

Salon Literacki Oriona

Wieczór autorski bydgoskiego rzeźbiarza Michała Kubiaka.

» 15.04.2025, wtorek, godz. 16.00, ul. 16 Płk. Ułanów Wlkp. 1

Z cyklu Galeria O...

Wystawa fotografii Stowarzyszenia Fotografów Polskich pt. *Ptaki przyroda*.

» 16.04.2025, środa, godz. 17.30, ul. 16 Płk. Ułanów Wlkp. 1

Uwaga! Artur przy fortepianie

Koncert młodych talentów. Prowadzenie i akompaniament: Artur Grudziński. Trener wokalny: Ludmiła Małecka.

» 30.04.2025, środa, godz. 16.00, ul. 16 Płk. Ułanów Wlkp. 1

Z cyklu Warto być zdrowym...

Spotkanie z zielarką Haliną Olszewską.

INF. KLUB ARKA

Galeria Miejska
bwa

GALERIA
MIEJSKA BWA
W BYDGOSZCZY

W dniach 19 i 20.04.2025 Galeria Miejska bwa
w Bydgoszczy – nieczynna.

» do 27.04.2025, ul. Gdańska 20

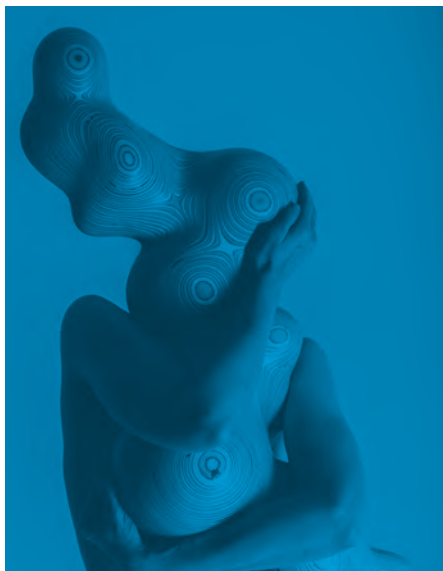
Karolina Jaklewicz. Geometria w stanie napięcia

Czy obraz abstrakcyjny może wyrazić emocje polityczne: gniew, współczucie lub empatię? Czy da się językiem geometrii opowiedzieć o prawach kobiet, ludziach umierających na granicy i topiących się w Morzu Śródziemnym, o prawach mniejszości, o demokracji liberalnej? Twórczość Karoliny Jaklewicz udowadnia, że to wszystko jest możliwe. Kuratorka: Dorota Monkiewicz, koordynacja: Karolina Pikoś.

Karolina Jaklewicz obroniła dyplom w pracowni malarzkiej prof. Stanisława Korytki na ASP im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu w 2007. Obecnie jest doktorą habilitowaną, wykładowczynią i kierowniczką Katedry Architektury i Sztuk Wizualnych Politechniki Wrocławskiej. To także kuratorka wystaw, autorka powieści i tekstów publicystycznych, organizatorka i działaczka. Z okazji wystawy Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu wydał bogato ilustrowaną monografię jej twórczości pod redakcją Doroty Monkiewicz, zawierającą eseje historyczki sztuki Luízy Nader, filozofa Leszka Kocznowicza oraz kuratora wrocławskiej awangardy Piotra Lisowskiego.

» do 30.04.2025, ul. Gdańska 3

Cyryl Zakrzewski. Cud, miód, ultramaryna

Cyryl Zakrzewski, *Organoid III*, drewno, fot. Agnieszka Kula

Przegląd najnowszych prac Cyryla Zakrzewskiego. Prace są efektem połączenia fascynacji do świata natury oraz zainteresowania nowoczesnymi technologiami. Dzięki wszechstronnej wiedzy z zakresu projektowania

cyfrowego i rzeźbiarskiego rzemiosła tworzy futurystyczne, a zarazem użytkowe elementy wyposażenia wnętrz, w tym oryginalne meble. Design jest dla niego formą estetyczną, wyróżniającą się elegancją i wysublimowanym charakterem, niepozbawioną jednak ukrytej głębi, skłaniającej do refleksji nad otaczającą nas rzeczywistością. Kuratorka: Karolina Rybka.

Cyryl Zakrzewski, ur. w 1986, absolwent Wydziału Rzeźby i Działań Przestrzennych Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Uczestnik licznych wystaw w kraju i za granicą. Autor stałych instalacji w przestrzeni publicznej, m.in. w rodzinnym Poznaniu (Ogród Botaniczny UAM, Strzeszyn „Visual Park”) oraz za granicą (Tokio – Fukudenkai i słoweńskim Ptuj). Laureat nagród i wyróżnień za osiągnięcia artystyczne, w tym stypendium MKiDN. Członek Stowarzyszenia NÓW. Nowe Rzemiosło. Uczestnik wystaw w kraju i za granicą, zarówno w galeriach sztuki, jak i podczas targów designu (m.in. Milan Furniture Fair, ICF New York).

» 1.04.2025, wtorek, godz. 18.00 – wernisaż;
wystawa potrwa do 1.06.2025

Łukasz Breitenbach. Malarstwo

Łukasz Breitenbach, *Delirium*, 2024,
olej na płótnie, 81 x 65 cm, fot. Łukasz Breitenbach

Łukasz Breitenbach maluje sytuacje zwyczajne, czasem nawet banalne, zapisuje monotonię towarzyszącą życiu: zapamiętany widok natury, wnętrza i osoby z najbliższego otoczenia. Minimalistyczne ujęcia po-

mieszczeń mieszkalnych czy postindustrialnych utrzymywane zostały w klimacie tajemniczych niedopowiedzeń. Występujące w nich sporadycznie sylwetki ludzi stapiają się z tłem. Cichymi, choć jednocześnie najbardziej znaczącymi aktorami tych przestrzeni są przedmioty: stojące na regale słoiki z zaprawami, złożona na łóżku w pustym pokoju pościel, otwarta szafka kuchenna, przestarzała armatura sanitarna. Rzeczy zdają się mówić więcej niż to, co oznaczają: przechowują w sobie pamięć osób, które wcześniej je używały. Z kolei tak często pojawiający się w malarstwie artysty pejzaż oglądany bywa z odległej perspektywy, jest jakby „mijany z dużą prędkością”. Pierwszy plan w zasadzie tu nie istnieje, jego miejsce zajmuje niekiedy krawędź maski samochodu. Na tle opustoszałego krajobrazu, zwykle z obniżoną linią horyzontu, wylaniają się wyalienowane sylwetki budynków i drzew. Zapalone w oknach pojedyncze światła sygnalizują czyjaś obecność, stając się też swego rodzaju znakiem nawigacyjnym, może celem podróży. Całkowicie odrębną, choć niewielką grupę prac na wystawie tworzą malowane na neutralnym tle i pozbawione zbędnych szczegółów portrety konkretnych, bliskich artyście osób. Stanowią one wnikliwe studium psychologiczne, skoncentrowane na wyrazie twarzy modela, doskonale wyrażające jego osobowość i przeżywane emocje. Kurator: Danuta Pałys.

Łukasz Breitenbach, ur. w 1988 w Bydgoszczy, malarz. W 2007 ukończył Państwową Ogólnokształcącą Szkołę Sztuk Pięknych im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. W latach 2008–2013 studiował malarstwo sztalugowe na UMK w Toruniu na Wydziale Sztuk Pięknych. W 2013 obronił tytuł magistra sztuki w pracowni Mieczysława Ziomka. W tym samym roku otrzymał nagrodę od profesora za najlepszy dyplom malarski. Uprawia głównie malarstwo olejne. Prace artysty prezentowane były na wielu wystawach w kraju i za granicą. Jego obrazy znajdują się w kolekcjach prywatnych w Polsce i za granicą.

» 6–10 kwietnia 2025, ul. Gdańska 20

Pod wpływem sztuki

– wystawa, wykład, warsztaty

Interesuje nas, by ideę galerii jako troskliwego miejsca sztuki w XXI wieku realizować w oparciu o program powrotu do czucia. Żywy kontakt z tym, co głęboko ludzkie, poprzez sztukę w tym pracę z kolekcją – ma transformacyjny wpływ na człowieka, na społeczność. W przestrzeni wystawy i na bazie bydgoskiej kolekcji sztuki na zaproszenie Danuty Milewskiej kuratorka edukacji Elisabeth Ioannides z Muzeum Narodowego Sztuki Współczesnej w Atenach poprowadzi wykład oraz autorski warsztat

o wpływie sztuki na zdrowie i dobrostan ludzki. Wydarzenie w ramach projektu BWA Europa i Programu Rezydencji Artystycznych Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy.

Elisabeth Ioannides jest kuratorką edukacji i psychoterapeutką poprzez sztukę w EMŚT | Narodowym Muzeum Sztuki Współczesnej w Atenach. W EMŚT prowadzi programy edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych i osób należących do grup szczególnie wrażliwych (m.in. dzieci, młodzież, kobiety, osoby starsze, migranci, uchodźcy, osoby niepełnosprawne). Zajmuje się również projektowaniem, opracowywaniem i wdrażaniem dostosowanych do potrzeb inkluzywnych programów skoncentrowanych na udziale publiczności. Mają one na celu zapoznanie uczestników ze sztuką współczesną w sposób, który pomaga rozwijać ich wyobraźnię i krytyczne myślenie. Od 2017 prowadzi grupę psychoterapii przez sztukę *Odkrywanie obrazów muzeum – odkrywanie mojego wizerunku*. Obecnie wraz z psychoterapeutką przez sztukę K. Ramadani prowadzą grupę psychoterapii poprzez sztukę w EMŚT, będącą elementem fazy pilotażowej projektu *Sztuka na receptę*, który został zainicjowany w Grecji. Była członkiem komitetów doradczych ministerstwa kultury i sportu ds. rozpatrywania wniosków o dotacje i sponsoring, wydarzeń i programów promujących dostępność kultury dla osób niepełnosprawnych. W latach 2021 i 2023 była nominowana do Greek International Women Awards w dziedzinie sztuki i kultury. Jej artykuły można znaleźć na portalach Academia.edu i Research Gate.

» 1.04.2025 – 18.05.2025, ul. Gdańska 20

Słońce twojego serca – wystawa

Wystawa bazuje na wybranych dziełach ze zbiorów Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy autorstwa m.in. Doroty Buczkowskiej, Jana Dobkowskiego, Maurycego Gomulickiego, Krzysztofa Grusego, Zofii Kiepuszewskiej, Alicji Kubickiej, Krzysztofa Maniaka, Marty Nornington. Istotnym elementem wystawy jest zwrócenie uwagi na wartość duchową i emocjonalną tego wyboru z kolekcji. Taka strategia kuratorska płynie z pasji odkrywania warstw istoty sztuki i decyzji o uznaniu swoich praw od urodzenia: do czucia, do siebie, do zdrowia, do sztuki, do tańca, do obecności, do wschodów i zachodów słońca... Kuratorka: Danuta Milewska.

» 7.04.2025, poniedziałek, godz. 18.00, ul. Gdańska 20

Psychoterapia poprzez sztukę w muzeum i galerii – wykład

Autorka: Elisabeth Ioannides. Czas trwania: ok. 1 godz. Wykład opowie o tym, czym jest psychoterapia i dlaczego można ją praktykować w muzeum lub galerii. Skupimy się na grupowym programie psychoterapii przez sztukę *Odkrywanie obrazów muzeum – odkrywanie mojego wizerunku*, który odbywa się od 2017 w EMŚT | Narodowym Muzeum Sztuki Współczesnej w Atenach. Następnie pokrótce zostanie zaprezentowany program *Sztuka na receptę*, który jest obecnie realizowany w Grecji. We wrześniu 2021 greckie ministerstwo kultury i ministerstwo zdrowia podpisały porozumienie o współpracy w celu opracowania i wdrożenia innowacyjnego programu *Sztuka na receptę*. W jego ramach podejmowane są inicjatywy, które włączają sztukę i kulturę do leczenia profilaktycznego i terapeutycznego. Ma to na celu promowanie zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia obywateli, przy jednoczesnym uznaniu korzystnej roli współczesnej twórczości artystycznej dla zdrowia i dobrego samopoczucia jednostek. Wykład zakończy się prezentacją pionierskiego warsztatu badawczego opartego na sztuce i wykorzystywanego w psychoterapii przez sztukę. Warsztat realizowany w EMŚT od października 2021 do czerwca 2024 był skierowany do profesjonalistów.

» 8.04.2025, wtorek, godz. 12.00, ul. Gdańska 20

» 9.04.2025, środa, godz. 17.00, ul. Gdańska 20

Warsztaty doświadczeniowe

Prowadzenie: Elisabeth Ioannides. Warsztaty w jęz. angielskim, dla wszystkich chętnych. Uwaga: perfekcyjna znajomość języka nie jest wymagana, zapewniamy wsparcie językowe. Uczestnicy warsztatów będą mieli okazję wejść w bliski kontakt i zainspirować się dziełem sztuki z wystawy *Słońce twojego serca*. Po dyskusji na temat tej pracy, biografii artysty i tematu wystawy, a także traktując swój stan psychiczny jako inspirację, uczestnicy stworzą własne dzieła sztuki, których bliższe poznanie będzie stanowić narzędzie do dalszych osobistych odkryć. Liczba miejsc ograniczona. Warsztaty potrwają ok. 2 godz., obowiązują zapisy: bwa@galeriabwa.bydgoszcz.pl, tel. 885 905 940.

» w każdą środę miesiąca, godzina do ustalenia z grupą, ul. Gdańska 20. wstęp wolny

Dziecko na warsztat: Flow

Dzieci otrzymają gotowe papierowe łódki, które będą mogły ozdobić własnoręcznie zaprojektowanymi ornamentami, inspirowanymi naturą i dziełami Cyryla Zakrzewskiego. Podczas zajęć przyjrzymy się uważnie pracom artysty, zwracając szczególną uwagę na fakturę

drewna i organiczne kształty, które mogą stać się inspiracją do stworzenia unikalnych wzorów. Następnie, wykorzystując pastele, ozdobimy swoje łódki. Warsztaty będą okazją do eksperymentowania z formą i kolorem, a także do odkrywania, jak natura i sztuka mogą przenikać się w codziennym życiu. Uwaga: zajęcia zaczynamy od obejrzenia wystawy przy ul. Gdańskiej 3. Obowiązują zapisy: tel. 52 339 30 62, karolinapikosz@galeriabwa.bydgoszcz.pl, karolinarybka@galeriabwa.bydgoszcz.pl. Prowadzenie: Karolina Pikoś i Karolina Rybka, kuratorki Galerii Miejskiej bwa w Bydgoszczy.

» 9.04.2025, środa, godz. 18.00, ul. Gdańska 20; wstęp wolny

Bydgoska Akademia Sztuki – wykład: Agnieszka Wysocka, Ikony polskiego designu. Jan Sylwester Drost – Wazon „Asteroid”

INF. DANUTA PAŁYS

» 5–6 kwietnia 2025, sobota–niedziela, Zespół Szkół Mechanicznych nr 1, ul. św. Trójcy 37 i ul. Kruszwicka 2, oraz Wyższa Szkoła Gospodarki, ul. Garbary 2

7. Bydgoski Konwent Multifandomowy Bykon

Motywyw przewodnim 7. edycji Bykonu będzie Liga Złoczyńców, a uczestnicy będą mogli odwiedzić różne bloki tematyczne, takie jak fantastyki, kultury azjatyckiej, gier – zarówno elektronicznych, jak i planszowych, oraz wiele innych. Po więcej informacji zapraszamy na stronę bykon.pl oraz do naszych mediów społecznościowych.

INF. MILENA „MIKA” WYRĄBKIEWICZ

Galeria Autorska Jan Kaja i Jacek Soliński

» 24.04.2025, czwartek, godz. 18.00, ul. Chocimska 5

Spotkanie poetyckie poświęcone Rafałowi Żebrowskiemu (1954–2024) pt. *Półki myśli krąży połączone* z promocją tomu wierszy

Rafał Maria Żebrowski (1954–2024), absolwent Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (1972), polski historyk, dr hab., pisarz i poeta, autor książek, artykułów naukowych i publicystycznych. Przez dekady pracownik naukowy w Żydowskim Instytucie Historycznym, zajmujący się dziejami Żydów w Warszawie w XIX i XX w. Wielbiciel historii i kultury Lwowa. Wielokrotnie brał udział w spotkaniach pisarzy oraz naukowców polskich i ukraińskich „Dialog Dwoch Kultur” w Muzeum Juliusza Słowackiego w Krzemieńcu. Był siostrzeńcem Zbigniewa Herberta, autorem prozy biograficznej o wuju, m.in. Zbigniew Herbert. *Kamień, na którym mnie urodzono* (2011). Jako poeta debiutował w czasopiśmie „Student”, w archiwum domowym zostały zachowane jego wczesne utwory (np. w korespondencji Herbert–Miłosz). Publikował wiersze w almanachu polsko-ukraińskim *Czas pojąć ten świat – czas ukoić ból* (2024), przez wiele lat w „Roczniku Lwowskim”, na paryskim portalu polonijnym „Recogito”. Jego szkice historyczne i eseje podróżne m.in. o kulturze Hiszpanii ukazywały się w „Gazecie Obywatelskiej”. Mieszkał w Warszawie. Wprowadzenie i czytanie tekstów: Teresa Tomsia.

» 24.04.2025, godz. 18.00, ul. Chocimska 5

Otwarcie wystawy linorytów i obrazów Jacka Solińskiego pt. *Dopelnienie*

We współczesnym świecie często jawa miesza się ze snem, trudno odróżnić, co jest czym, dlatego warto wiedzieć, kiedy się nie śpi. Niby to jasne, a jednak czasem można się pomylić. Realność i sen, świadomość kontrolowana i niekontrolowana. Oto dwa autonomiczne światy, które się przenikają. Współzależą od siebie jak dzień i noc. Przeżycia na jawie i marzenia senne kształtują naszą świadomość, a uzupełniają się, tworzą równowagę. Całe spektrum zawiera się w poczuciu integralności, którą każdy przeżywamy jako osoba. Rozumność pozwala rozgraniczać owe dwa światy, dzięki czemu znajdujemy to, czego szukamy i nazywamy znalezione ze zrozumieniem. Podział jest oczywisty, rozróżniamy realność i poza-realność. Dzięki temu dualizmowi odnajdujemy równowagę między spełnieniem i niepewnością. Co może się wydarzyć, jeżeli pomieszamy te rzeczywistości i tracimy zdolność rozróżniania?

Jacek Soliński, *Zaznaczanie chwili*, linoryt, 2008

INF. JACEK SOLIŃSKI

Hangar Kultury

» 12.04.2025, sobota, godz. 11.00, ul. Piwnika Ponurego 10

Kiermasz Wielkanocny

Zapraszamy na kiermasz, podczas którego możemy zakupić wielkanocne upominki (rękodzieło, ceramikę, prace artystyczne, akcesoria świąteczne).

» godz. 11.00

Warsztaty artystyczne *Palma wielkanocna*

Warsztaty rodzinne tworzenia palm wielkanocnych. Obowiązuje rezerwacja, wstęp wolny: <https://hangar-kultury.liceumxv.edu.pl/rezerwacja-miejsc/>.

INF. MONIKA KLAWITTER

Kino Jeremi

» 3.04.2025, czwartek, godz. 19.00

(Nie)znajomi

Grupa przyjaciół decyduje się zagrać w trakcie kolacji w niewinną grę. Do zakończenia spotkania wszyscy muszą ujawniać wiadomości przychodzące na ich telefony, a rozmowy mają odbywać się w trybie głośnomówiącym. Jak możemy się spodziewać, ten przyjemny wieczór wywróci ich świat do góry nogami.

» 10.04.2025, czwartek, godz. 19.00

Opadające liście

Ansa to małomówna pracowniczka lokalnego supermarketu, Holappa z kolei zarabia na życie na budowie. Łączy ich szlachetne usposobienie oraz pasmo kolejnych porażek, jakich oboje na każdym kroku doświadczają. Kobieta straciła właśnie pracę, bo jej przełożonym nie spodobał się ludzki gest, na jaki się zdobyła, mężczyzna natomiast zmaga się z poważnym problemem alkoholowym. Spotykają się przypadkiem, na imprezie karaoke. Od pierwszej chwili widać, że tych dwoje zupełnie nieprzystosowanych do dzisiejszego świata bohaterów to bratnie dusze. Ciągnie ich do siebie, choć towarzyszy temu nutka niepewności.

W końcu życie było dla nich do tej pory raczej pasmem niepowodzeń i bolesnych rozczarowań. Na naszych oczach kwitnie jednak niewinne, piękne uczucie, choć w tle, co słyszymy w radiowych odbiornikach, rozgrywają się dramatyczne wydarzenia związane z rosyjską inwazją na Ukrainę.

» 24.04.2025, czwartek, godz. 19.00

Bracia ze stali

Surowy teksański ojciec – głowa rodu Von Erich – zrobi wszystko, by jego synowie osiągnęli w sporcie to, czego on sam nie zdołał. Za kulisami wrestlerskich widowisk, na punkcie których w latach 80. oszałała Ameryka, kryją się jednak brutalne treningi, złamane charaktery, przekreślone marzenia i poturbowane braterskie relacje. Rodzicielskie ambicje okazują się przekleństwem synów – na Von Erichów spada cios za ciosem. Czy niezwykli dotąd bracia unikną wiszącego nad nimi fatumu?

Ceny biletów: normalny 13 zł, ulgowy 8 zł,
członkowie Klubu Filmowego wstęp wolny.

INF. MONIKA KLAWITTER

Kujawsko-Pomorskie
Centrum Kultury

» 1.04.2025, wtorek, godz. 18.00; wstęp wolny

Czytajmy się! Zez – spotkanie autorskie z Norbertem Krawczykem

Norbert Krawczyk, ur. w 1947 w Bydgoszczy, absolwent Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, przez ponad 30 lat związany z mediami, od prasy zakładowej, przez „Ilustrowany Kurier Polski”, „Dziennik Wieczorny” i pierwszą w regionie prywatną telewizję TV EX, współpracującą z Polonią 1, po Polskie Radio PiK, w którym w latach 2000–2006 był m.in. zastępcą redaktora naczelnego. Autor setek felietonów i komentarzy radiowo-telewizyjnych oraz prasowych. Obecnie na emeryturze, współpracuje z „Kalendarzem Bydgoskim”, w którym od lat zamieszcza wspomnienia oraz rozmowy z ludźmi kultury, sztuki, sfer medycznych i naukowych. W 2024 wydał debiutancki zbiór opowiadań Zez. Prowadzenie: Wojciech Sobociński.

» 4.04.2025, piątek, godz. 18.00; wstęp wolny

Jak social media kształtują świat książek – spotkanie i warsztaty z Zuzanną Dudkiewicz

Zuzanna Dudkiewicz, poetka, filolożka jęz. angielskiego, medioznawczyni, prowadzi wykłady m.in. na temat bookmediów oraz promocji literatury w Internecie. Publikuje pod szyldem Szymborskiej Ze Mnie Nie Będzie. W 2024 ukazała się jej debiutancka książka *Fragmenty*, składająca się z poezji, prozy poetyckiej oraz listów. Podczas spotkania przyjrzymy się roli bookmediów w popularyzacji literatury. Przeanalizujemy ich wpływ na rynek wydawniczy, czytelnice trendy oraz literackie kariery. Zastanowimy się nad odpowiedzią na pytanie: czy książka istnieje, jeśli nie ma jej na Instagramie. Prowadzenie: Alicja Dużyk.

» 5.04.2025, sobota, godz. 9.00; bilety w cenie 40 zł
dostępne na biletyna.pl lub w kasie KPCK

Ręka do dzieła – spotkania ze sztuką i rękodziełem: Palmy – warsztaty z plastyki obrzędowej

W związku ze zbliżającymi się świętami zapraszamy na kolejne warsztaty z plastyki obrzędowej, których tematem jest palma wielkanocna, wykonana z bibuły, kłosów i innych naturalnych składników. Wydarzenie skie-

rowane do osób dorosłych. Liczba miejsc ograniczona. Prowadzenie: Małgorzata Bołka – twórczyni ludowa, członkini Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Więcej informacji: Galeria Sztuki Ludowej i Nieprofesjonalnej KPCK, 517 799 994, galeria@kpck.pl.

» 8.04.2025, wtorek, godz. 18.00; wstęp wolny

Literatura w Centrum: *Sekretne przejsie*, Grzegorz Jerzy Grzmot-Bilski i Jarosław Stanisław Jackiewicz

Co łączy Grzegorza Grzmot-Bilskiego i Jarosława Jackiewicza, bohaterów kwietniowej Literatury w Centrum? Obydwaj są poetami urodzonymi w latach 60. zeszłego wieku. Obydwaj mają już spory dorobek poetycki i wielokrotnie występowali przed bydgoską publicznością. Ponadto Grzegorz pisuje teksty filozoficzne, a Jarosława coraz bardziej wciąga świat prozy: powieści i krytyki literackiej. I co jeszcze? To co najważniejsze: świat wartości. W kolejnej odsłonie Literatury w Centrum poeci przedstawiają nam najnowsze wiersze, mając wszak na uwadze, że to czas przedwielkanocny, moment kontemplacji i refleksji, namysłu nad przemijaniem, nad kruchością natury ludzkiej. Czas głęboko przeżywanej duchowej przemiany. Prowadzenie: Bartłomiej Siwiec.

» 11.04.2025, piątek, godz. 18.00; wstęp wolny

Z cyklu *Piękna nasza Polska cała*: Biele – koncert

Biele to projekt muzyczny założony przez Julitę Charytoniuk, Ulkę Murawko i Piotra Fiedorowicza – ludzi z Suwalszczyzny, wychowanków zielonych lasów, odludnych bagien i nadrzecznych łąk. Miejsc, w których szara codzienność przeplata się z atmosferą tajemniczości i mistycyzmu, a codzienny znój płynnie przechodzi w czas wolny. Biele to muzyka Suwalszczyzny. Tej dawnej, za którą czasem nieracjonalnie tęsknimy, i tej współczesnej, w której próbujemy racjonalnie żyć. Zespół Biele tworzą: Julita Charytoniuk (śpiew, bęben obręczowy, instrumenty perkusyjne), Ulka Murawko (cymbały, śpiew, instrumenty perkusyjne), Piotr Fiedorowicz (dudy, gitara basowa, skrzypce, śpiew). Koncert poprzedzi krótka prelekcja o Suwalszczyźnie połączona z pokazem zdjęć Piotra Fiedorowicza.

» 12.04.2025, sobota, godz. 10.00–16.00; bilety w cenie 100 zł/os. dostępne na biletyna.pl

Z cyklu *Piękna nasza Polska cała*: warsztaty pieśni z Suwalszczyzny z Julitą Charytoniuk

Warsztaty, podczas których odkryjemy bogactwo pieśni Suwalszczyzny i suwalsko-podlaskiego pogranicza. Poznać tradycyjne pieśni, które kiedyś towarzyszyły wiejskim społecznościom – zarówno w jedno-, jak i wielołosie. W trakcie warsztatów czeka Was nie tylko śpiew, ale także rozgrzewka ruchowa, oddechowa i emisyjna, dzięki którym lepiej poczujecie swój głos i wzmocnicie go. Doświadczycie mocy wspólnego śpiewania w grupie, co pozwoli Wam poczuć radość płynącą z muzyki i zjednoczenia w dźwiękach. Warsztaty są skierowane zarówno do osób początkujących, jak i tych z doświadczeniem w śpiewie tradycyjnym.

» 17.04.2025, czwartek, godz. 17.00; wstęp wolny

Klub Miłośników Podróży: *Korea Południowa oczami Michaliny Radzińskiej*

Kimchi, K-pop, technologia – to tylko niektóre z pierwszych skojarzeń przychodzących na myśl, gdy słyszymy hasło „Korea Południowa”. Właśnie w tym fascynującym kraju zakochała się Michalina Radzińska. Będziemy mieli okazję przenieść się z nią w głąb Korei, odkrywając nie tylko jej nowoczesne oblicze, ale również tajemnice kultury, tradycji i codziennego życia.

» 24.04.2025, czwartek, godz. 18.00; wstęp wolny

LXXXV Spotkanie z Historią u Hoffmana: „Moja Przyjaciółka” z przedwojennego Żnina i jej twórcy

Prasa jest źródłem dla badań wielu dyscyplin i specjalności naukowych. Naukowcy badają nie tylko wątki tematyczne pojawiające się na jej łamach, ale również losy ich twórców. W Bydgoszczy dzięki takim badaniom w sposób wielowątkowy poznaliśmy „Dziennik Bydgoski” i jego *spiritus movens* – Jana i Wincentynę Tesków. Lecz co z innymi pismami i ich twórcami? Bywa z tym gorzej. Stąd zapraszamy na prelekcję poświęconą wydawanej w przedwojennym Żninie „Mojej Przyjaciółce”. Było to ogólnopolskie pismo

kobiece wydawane przez Annę i Alfreda Krzyckich, które osiągnęło w 1939 roku nakład 250 tys. egz. Prelekcję wygłosi Katarzyna Wodniak z UKW w Bydgoszczy.

» 25.04.2025, piątek, godz. 18.00; wstęp wolny

...i żeby się spotkać i pogadać: spotkanie m.in. z Igą Zdaniuk-Zienkiewicz, #Herstory – Taniec dawny, Pracownia Artystyczna Amoroso

Iga Zdaniuk-Zienkiewicz, psychiatrka zgłębiająca wiedzę z zakresu psychoterapii oraz choreoterapii (terapii tańcem i ruchem), od wielu lat rekonstruktorka historyczna, tancerka amatorka, pomysłodawczyni i założycielka Pracowni Artystycznej Amoroso. Prowadzi Centrum Terapii Nakoło. Spotkanie zostanie połączone z pokazem tańca dawnego. Prowadzenie: Alicja Dużyk.

Ponadto:

Galeria Sztuki Ludowej i Nieprofesjonalnej KPCK

Czynna jest od pon. do pt. w godz. 10.00–17.00. Zbliżają się święta Wielkiej Nocy, zapraszamy więc gorąco: nasza galeria jest jedynym miejscem w Bydgoszczy, gdzie znajdziecie nietuzinkowe i niepowtarzalne, robione ręcznie i z pasją przedmioty na prezenty, dla siebie, na każdą okazję. Zachęcamy do odwiedzin, czekają na Was unikalne dzieła twórców ludowych i polskie tradycyjne rzemiosło: rzeźby, malarstwo, hafty, ceramika, wiklina, plastyka obrzędowa, biżuteria.

Bydgoski trójkąt malarski – wystawa malarstwa Piotra Marka, Piotra Paprockiego i Sławomira Mianowicza

Do 2.05.2025, Salon Hoffman KPCK. Wystawa towarzyszy XV Ogólnopolskiemu Konkursowi Malarskiemu im. Teofila Ociepki.

Zapraszamy do udziału w XV Ogólnopolskim Konkursie Malarskim im. Teofila Ociepki

Nasze biennale jest szeroką prezentacją amatorskiej twórczości z kręgu malarstwa intuicyjnego, naiwnego, Art Brut, prac cechujących się szczerością i autentycznością wypowiedzi. W konkursie mogą brać udział wyłącznie twórcy nieprofesjonalni, bez ograniczeń wiekowych. Na prace czekamy do 10 maja. Należy je dostarczyć na własny

koszt na adres: KPCK w Bydgoszczy, pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz. Regulamin i karta zgłoszenia dostępna na kpck.pl. Wernisaż wystawy, która jest zwieńczeniem przeglądu, odbędzie się 14 czerwca w Spichrzu Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku przy ul. Zamczej 10/12. Ekspozycja potrwa do 3 sierpnia. Więcej informacji: 517 799 994, galeriakpck.pl. Regulamin: kpck.pl.

Jarmark Świętojański 2025 – zapraszamy wystawców

W tym roku Jarmark Świętojański odbędzie się 22 czerwca. Impreza o wieloletniej tradycji jest przedsięwzięciem artystycznym mającym swoje stałe miejsce w kalendarzu kulturalnym Bydgoszczy. Odbędzie się w samym sercu miasta, na Wyspie Młyńskiej, gdzie mogą Państwo zaprezentować i sprzedawać swoją sztukę, rzemiosło, rękodzieło i pokrewne. Na zgłoszenia czekamy do 31 maja. Regulamin i karta zgłoszenia dostępna na kpck.pl. Więcej informacji: 517 799 994, galeria@kpck.pl.

Zapraszamy do udziału w Wojewódzkich Konfrontacjach Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych Teatr bez granic 2025

Przeгляд ma charakter konkursu i adresowany jest do dziecięcych i młodzieżowych zespołów teatralnych z terenu woj. kujawsko-pomorskiego. Ocena spektakli odbywa się w 3 kategoriach wiekowych: 7–9 lat, 10–13 lat oraz 14–16 lat. Proponowane spektakle winny mieścić się w formule małych form teatralnych, realizowanych w żywym planie z możliwością wkomponowania teatru lalek. Tegoroczny przegląd odbędzie się 15 maja w Centrum Kultury i Sztuki w Sępólnie Krajeńskim, które jest współorganizatorem przeglądu. Zapraszamy do zapoznania się z regulaminem konkursu. Na zgłoszenia czekamy do 17 kwietnia. Wszystkie niezbędne informacje dotyczące wydarzenia, regulamin i kartę zgłoszenia znajdziecie na kpck.pl.

INF. ANNA SERWACH

**Młodzieżowy
Dom Kultury
nr 4**

» 9.04.2025, środa, godz. 10.00–18.00, ul. Dworcowa 82

IV Wojewódzki Konkurs Młodych Instrumentalistów *Wszystko gra*

MDK nr 4 w Bydgoszczy zaprasza młodzież i dzieci uczące się grać na instrumentach muzycznych amatorsko do wzięcia udziału w XIV Wojewódzkim Konkursie Młodych Instrumentalistów *Wszystko gra*. Konkurs podzielony jest na 4 kategorie: I Keyboard (soliści); II Fortepian (soliści); III Pozostałe instrumenty (soliści); IV Zespoły kameralne. Szczegółowe informacje wraz z regulaminem: mdko4.edu.bydgoszcz.pl.

INF. MARCIN CICHY

Młodzieżowy Dom Kultury nr 5

» 12.04.2025, sobota, godz. 10.00,
Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku

Finał III Konkursu Instrumentalnego *Instrumental Arts* im. Andrzeja Szwalbego

Celem konkursu jest wyróżnienie najbardziej utalentowanych muzyków w wieku od 10 do 19 lat oraz promocja zasłużonej dla kultury naszego miasta i regionu postaci Andrzeja Szwalbego. Konkurs podzielony jest na 2 główne kategorie instrumentalne: instrumenty klawiszowe oraz inne. Uczestnicy mogą zaprezentować się, grając solo lub w duecie. Wybór miejsca tego wydarzenia nie jest przypadkowy, bowiem w Ostromecku znajduje się zabytkowa kolekcja fortepianów zgromadzona przez Szwalbego.

» 23.04.2025, godz. 10.00, MDK nr 5, ul. Kryśiewiczowej 8

Taneczny Przegląd Twórczości Przedszkolaków

W przeglądzie mogą wziąć udział dzieci w wieku 3–6 lat uczęszczające do bydgoskich przedszkoli, punktów przedszkolnych, sekcji przedszkolnych działających w młodzieżowych domach kultury w Bydgoszczy. Każda placówka zgłasza jeden zespół taneczny.

» 24–25 kwietnia 2025, czwartek–piątek, godz. 10.00, 11.00, 12.00, MDK nr 5, ul. Kryśiewiczowej 8

Muzyczna podróż w Fordonie – od klasyki przez bajki do jazzu

Cykl koncertów edukacyjnych.

INF. SZYMON KAŻMIERZAK

Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera

» wtorek–czwartek, godz. 10.00–18.00
» piątek, godz. 10.00–20.00
» sobota–niedziela, godz. 12.00–20.00
bilety na wystawę dostępne są online oraz w kasie Młynów

Wystawa stała *Młyn-Maszyna*

» wtorek–czwartek, godz. 10.00–18.00
» piątek, godz. 10.00–20.00
» sobota–niedziela, godz. 12.00–20.00
bilety na wystawę dostępne są online oraz w kasie Młynów

Wystawa stała *Węzły. Opowieść o mieście nad rzeką*

» wtorek–czwartek, godz. 10.00–18.00
» piątek, godz. 10.00–20.00
» sobota–niedziela, godz. 12.00–20.00
bilety na wystawę dostępne są online oraz w kasie Młynów

Wystawa stała *SOWA*

» do 9.04.2025, ekspozycja dostępna w godzinach otwarcia kawiarni Nowe Miejsce; wstęp wolny

5x5 #1: Hubert Wencel, Akwaforty – wystawa czasowa w Nowym Miejscu

W lutym zorganizowaliśmy nabór na miniwystawę czasową w formule open call, który spotkał się z dużym zainteresowaniem. Otrzymaliśmy wiele zgłoszeń, które reprezentowały różnorodne perspektywy i style artystyczne. W naborze prac zwyciężył Hubert Wencel – multidyscyplinarny artysta, którego twórczość obejmuje muzykę, abstrakcyjne malarstwo i rysunki, street art, wideo, eksperymentalne animacje, w ostatnim czasie realizowane także z wykorzystaniem AI. Studiował sztukę nowych mediów na PJATK raz film na Akademii Sztuki w Szczecinie. Prace cechuje intuicyjność, swoboda formalna i otwartość na nowe technologie, co pozwala nieustannie eksplorować granice wyrazu artystycznego.

» 1.04.2025, wtorek, godz. 17.00–18.00, kawiarnia Nowe Miejsce (1 piętro); wstęp wolny

Mikrogranty młodzieżowe – spotkanie informacyjne

Masz pomysł na swoje działanie, ale nie wiesz, jak je rozpisać, aby otrzymać dofinansowanie w ramach programu Mikrogranty młodzieżowe w Młynach Rothera? Zwiększ swoje szanse i przyjdź na spotkanie informacyjne. Koordynatorki programu przedstawią zasady składania wniosków, odpowiedzą na każde pytanie i powiedzą, co zrobić, aby Wasz wniosek miał większą szansę na pozytywne rozpatrzenie.

- » 5 i 26 kwietnia 2025, godz. 13.00 – zwiedzanie z przewodnikiem; w cenie biletu oprowadzanie
- » 6 i 27 kwietnia 2025, godz. 13.00–15.00 – warsztaty dla dzieci w nawiązaniu do ścieżki kinowej; cena: 20 zł

Nowa ścieżka zwiedzania na wystawie Węzły. Opowieść o mieście nad rzeką

W kwietniu w ofercie pojawi się nowa ścieżka oprowadzania po wystawie *Węzły. Opowieść o mieście nad rzeką*. Zwiedzanie pod nazwą *Początki kina w Bydgoszczy*. Podczas zwiedzania z przewodnikiem za pomocą wystawy *Węzły* opowiemy o pierwszych kinach w naszym mieście. Uczestnicy wycieczki dowiedzą się, gdzie powstawały pierwsze kina i kto był ich właścicielem. Przewodnik opowie, które kina były największe i najnowocześniejsze oraz co oglądali na ekranie bydgoszczanie i bydgoszczanki na początku XX w. Nie zabraknie również historii o największych ówczesnych gwiazdach filmowych. Dodatkowo do ścieżki kinowej odbędą się warsztaty. W pierwszą niedzielę miesiąca (6.04) o godz. 13.00 odbędą warsztaty dla dzieci w wieku 10–12 lat *Kino i optyka* (camera obscura). Podczas części warsztatowej wspólnie odkrywamy zasady działania światła i jego roli w tworzeniu ruchomych obrazów, tworząc camera obscura – jedno z najstarszych urządzeń optycznych. Warsztaty rozpoczniemy od krótkiego przejścia wystawy *Węzły*, podczas którego przewodnik opowie o pierwszych kina w naszym mieście. W ostatnią niedzielę miesiąca (27.04) o godz. 13.00 od-

będą warsztaty dla dzieci w wieku 7–9 lat *Kino i optyka* (taumatrop i fenakistiskop). Podczas warsztatów uczestnicy samodzielnie stworzą proste urządzenia animacyjne, takie jak taumatrop i fenakistiskop, co pozwoli na praktyczne zrozumienie zasad rządzących percepcją ruchu. Warsztaty rozpoczniemy od krótkiego przejścia wystawy *Węzły*, podczas którego przewodnik opowie o pierwszych kinach w naszym mieście.

- » 3 i 17 kwietnia 2025, godz. 18.30–20.00, kawiarnia Nowe Miejsce (I piętro); wstęp wolny

Młyński rozmownik #55, #56

Chcesz poćwiczyć języki obce, a przy okazji poznać nowych ludzi? Uczysz się języka obcego, ale brakuje Ci okazji, by używać go na żywo? Możesz poćwiczyć z nami zupełnie za darmo. Stworzymy stoliki, przy których będziemy rozmawiać – po angielsku, polsku, ukraińsku, a kto wie, może po francusku czy w farsi. To wszystko zależy od Was. Możecie liczyć na pomoc i wsparcie moderatorów-filologów, którzy pomogą znaleźć temat do rozmowy, gdy zapadnie niezręczna cisza.

- » 10.04.2025, czwartek, godz. 18.30–19.30, kawiarnia Nowe Miejsce (I piętro); wstęp wolny

Speed friending w Nowym Miejscu

Chcesz poszerzyć grono znajomych, ale nie wiesz, od czego zacząć? A może jesteś nowy w mieście i szukasz sposobu na poznanie ciekawych ludzi? Speed Friending w Nowym Miejscu to wydarzenie stworzone właśnie po to, aby ułatwić Ci nawiązywanie nowych relacji w swobodnej i otwartej atmosferze. Podczas spotkania będziemy rozmawiać w 3-osobowych grupach, które będą się zmieniać co kilka minut, dzięki czemu każdy uczestnik będzie miał okazję porozmawiać z wieloma osobami. Całość będzie moderowana, aby ułatwić przełamanie lodów i sprawić, że każdy poczuje się komfortowo.

- » 17 i 24 kwietnia 2025, godz. 16.30–18.00, kawiarnia Nowe Miejsce, I piętro, dla dzieci w wieku 4–10 lat z opiekunami, bezpłatne wejściówki, zapisy

Mapa Szczęśliwych Podróż Misia Paddingtona

Wyruszymy w podróż razem z Misiem Paddingtonem. Aby porozumieć się z tym niezwykłym niedźwiadkiem, a także ze sobą nawzajem, nauczymy się misiowego tańca-przywitańca. Następnie zastanowimy się, jakie skarby mogą kryć się w tajemniczej walizce oraz co umie-

ściłibyśmy na Mapie Szczęśliwych Podróży: zapach rzeki, wspomnienie smaku babcinej zupy, patyk z ulubionego drzewa. Warsztaty będą odbywać się w jęz. polskim, ukraińskim i misiowym. Poprowadzą je Daria Bator i Natalia Hałas-Szcześniak ze Stowarzyszenia My Też.

» 27.04.2025, niedziela, godz. 10.00–11.30, Spichrz
Mączny, IV piętro, dla dzieci w wieku 5–8 lat z opiekunami, bilety w cenie 20 zł, zapisy

Machiny latające – warsztaty rodzinne na wystawie SOWA

Papier, słomki, patyczki, baloniki, gumki recepturki, te zwykłe elementy w połączeniu z kreatywnym podejściem mogą zamienić się w niesamowite obiekty latające. Na warsztatach dzieci będą mogły swobodnie budować swoje konstrukcje, by następnie testować ich możliwości w tunelu aerodynamicznym. Na bieżąco będziemy sprawdzać, które modele wznoszą się najwyżej, które najdłużej utrzymują się w powietrzu lub wykonują najbardziej efektywne manewry, odkrywając przy okazji sekrety aerodynamiki. Zapraszamy do świata wyobraźni i wspólnych odkryć. Wydarzenie będzie składać się z 2 części. Najpierw zostanie przeprowadzona część warsztatowa z wykorzystaniem eksponatu – dmuchawa. W drugiej części zajęć uczestnicy będą mogli swobodnie korzystać ze wszystkich eksponatów wystawy. Warsztaty poprowadzą Anna Gałaś i Ewa Mączyńska-Walkowiak, edukatorki z Młynów Rothera.

Wywiad-rzeka: archiwum bydgoskich historii

Projekt, w którym słuchamy wspomnień o życiu codziennym, opowieści zwykłych ludzi, dotyczących wydarzeń, o których przeczytamy w podręcznikach, i tych, które interesują nas w drugim człowieku, niekoniecznie z perspektywy wielkich narracji. Opiaramy się na pracy z pamięcią i z żywymi organizmami: spotykamy się z bydgoszczanami i bydgoszczankami chcącymi podzielić się swoimi wspomnieniami. Nagrywamy ich opowieści. Spijujemy historie uwiecznione na zdjęciach. Skanujemy pamiętki i dokumenty. Każdy z nas ma w końcu swoją własną Bydgoszcz, a każda z opowieści, które nosimy w sobie, jest ważna i warta wysłuchania. Nasze archiwum gromadzi i udostępnia zdjęcia, historie mówione, materiały audio i wideo związane z Bydgoszczą i jej mieszkańcami i mieszkańcami. W celu pobrania materiałów z zamiarem ich późniejszego wykorzystania, a także w celu podzielenia się zdjęciami czy opowiedzenia historii prosimy o kontakt pod adresem: wywiadrzeka@mlynrothera.pl.

Warsztaty popularnonaukowe dla grup zorganizowanych

Oferta Działu Edukacji Młynów Rothera, ceny biuletów grupowych: 1 warsztaty 20 zł, 1 warsztaty + 1 wystawa 34 zł, dla dzieci, młodzieży i opiekunów. Kontakt: edukacja@mlynrothera.pl. Rezerwacje: grupy@mlynrothera.pl. Edukatorzy z Młynów Rothera zapraszają na warsztaty popularnonaukowe dla grup zorganizowanych. Dzieci i młodzież na zajęciach połączy naukę z zabawą, poznając techniki fizyki, sztuki. Propozycje warsztatów: *Kręcimy sztukę! Jak stworzyć niebanalne dzieło sztuki w kilka sekund?* Używając suszarki do sałaty, uczestnicy stworzą abstrakcyjne obrazy i poeksperymentują z kolorami. Idealne dla dzieci w wieku 5–9 lat. *Wirujące zabawki* Co sprawia, że bączek się kręci? Jakie elementy wpływają na jego działanie? Warsztaty, podczas których uczestnicy samodzielnie zbudują bączka, pozwolą im odkryć zasady fizyki w praktyce. Sugerowany wiek: uczniowie szkół podstawowych. *Mój pierwszy pojazd z napędem.* Budowa pojazdu napędzanego różnymi źródłami energii to doskonała okazja do nauki o fizyce ruchu i energii. Uczestnicy wykorzystają siłę sprężystości i tarcia, by zbudować własne prototypy. Sugerowany wiek: uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. *A skąd te piękne dźwięki?* Na warsztatach uczestnicy dowiedzą się, skąd pochodzą dźwięki, jak je słyszymy i jak możemy je tworzyć. Będziemy eksperymentować z różnymi dźwiękami i tworzyć własne instrumenty. Sugerowany wiek: 5–9 lat.

INF. ADRIANNA KWIATKOWSKA

Muzeum Okręgowe
im. Leona
Wyczółkowskiego

MO
MUZEUM
OKRĘGOWE
W LESNIE WYŻNIMOWSKIM
W BYDGOSZCZY

Działania edukacyjne:

» Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6

Rodzinny Piątek w Wyczółkowym Lesie

Zapraszamy do skorzystania ze specjalnej oferty dla dzieci do 6. r.ż. z opiekunami. W każdy piątek w godz. 14.00–17.00 zapraszamy do samodzielnej zabawy w pokoju sensorycznym wzbogaconym o ciekawe zadania dla maluchów. Bilety w cenie 18 zł/dziecko, 1 zł/opiekun do nabycia w internecie oraz w kasie Centrum Edukacji Muzealnej od wt. do pt. w godz. 8.00–14.00.

- » 4–16 kwietnia 2025, Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6

Koszyk pełen kwiatów

– warsztaty wielkanocne

Grupy zorganizowane: przedszkola i szkoły podstawowe. Wstęp: uczestnik 18 zł/os., opiekun 1 zł/os. Maksymalna liczba osób w grupie: 25. Więcej informacji i zapisy: edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl lub tel. 52 58 59 910.

- » 27.04.2025, niedziela, godz. 12.00

Piknik Leona i Franciszki

Bilety do nabycia przez internet oraz w kasach MOB. Liczba miejsc ograniczona. Szczegóły na: muzeum.bydgoszcz.pl.

- » 5.04.2025, sobota, godz. 12.00–16.00,
Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Światowy Dzień Zdrowia w ramach prezydencji Polski w UE

Wstęp: 8 zł/os. (wejście na pojedyncze wydarzenie); bilety do kupienia przez internet.

- » od 26 kwietnia 2025, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Wiosna w Aptece

Grupy zorganizowane. Wstęp: uczestnik 18 zł/os., opiekun 1 zł/os. Zapisy i informacje: tel. 52 888 97 42, farmacja@muzeum.bydgoszcz.pl.

- » do 26.05.2025, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Maria Skłodowska-Curie i jej walka o wiedzę

Grupy zorganizowane. Wstęp: uczestnik 18 zł/os., opiekun 1 zł/os. Zapisy i informacje: tel. 52 888 97 42, farmacja@muzeum.bydgoszcz.pl.

- » od 28.04.2025 do 26.05.2025, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Dzień Mamy w Aptece

Zajęcia dla klas 0–8 szkół podstawowych. Wstęp: uczestnik 18 zł/os., opiekun 1 zł/os. Zapisy i informacje: tel. 52 888 97 42, farmacja@muzeum.bydgoszcz.pl.

Spotkania i wykłady:

Liczba miejsc ograniczona. Bilety można zakupić w kasie muzeum oraz przez: bilety.muzeum.bydgoszcz.pl, w zakładce „Wydarzenia”. Decyduje kolejność zakupu biletów.

- » 5.04.2025, sobota, godz. 12.00, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4, sala audiowizualna; wstęp 18 zł/os.

Zaprojektuj bohatera książki!

Ilustracja i projektowanie postaci

Warsztaty projektowe z cyklu *Sztuka książki* prowadzone przez Martynę Kurowską z Działu Nauki i Literatury MOB. Dla osób w wieku 14+ zdecydowanych na samodzielne działania plastyczne.

- » 25.04.2025, piątek, godz. 17.00, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4, sala audiowizualna; wstęp 10 zł/os.

Wyciółkowski i Pieniążek – historia przyjaźni artystów

Wykład Anny Pruss-Świątek, kustoszki Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy.

Wydarzenia:

- » 24.04.2025, czwartek, godz. 18.00, Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8, Wyspa Młyńska

Wernisaż wystawy czasowej

Olga Boznańska i jej czas

Olga Boznańska, *Portret kobiety*, ok. 1900 r., zbiory MOB

Sejm ustanowił rok 2025 Rokiem Olgi Boznańskiej z uwagi na przypadającą 160. rocznicę urodzin oraz 85. rocznicę śmierci artystki. Z tej okazji w Muzeum Okręgowym im. L. Wyciółkowskiego będzie można odwiedzić wystawę *Olga Boznańska i jej czas*. W ramach eks-

pozycji przybliżymy ciekawe wątki z życiorysu malarki, przedstawimy prace jej autorstwa na tle dzieł innych artystek i artystów polskich tworzących w tym samym czasie, w tym jej nauczycieli i przyjaciół. W ramach wystawy zaprezentujemy obrazy ze zbiorów MOB oraz innych muzeów i kolekcjonerów. Kuratorzy: dr Monika Kosteczko-Grajek, Agnieszka Bembnista. Wystawa czynna do 24 sierpnia 2025.

Olga Boznańska (ur. 1865 w Krakowie, zm. 1940 w Paryżu), wybitna polska malarka tworząca w okresie Młodej Polski, działająca w Krakowie, Monachium, później przez wiele lat w Paryżu. Członkini Towarzystwa Artystów Polskich „Sztuka” i Société Nationale des Beaux-Arts, wykładowczyni w Académie de la Grande Chaumi re zdobyła światowe uznanie. Malo- wała przede wszystkim portrety, tworzyła klimatyczne, pejzaże, martwe natury i studia wnętrz kolejnych swoich pracowni.

» 26–27 kwietnia 2025, sobota–niedziela,
godz. 12.00; wstęp: 2 zł/os.

Eskapada 2025. Poznaj s wój region z przewodnikiem

Eskapada to zaproszenie dla wszystkich poszukiwaczy turystycznych przygód. Imprezy organizuje samorząd woj. kujawsko-pomorskiego, a jej gospodarzem jest ponad 70 instytucji. To za ich sprawą powstała oferta zwiedzania regionu z przewodnikami – ponad sto r znego rodzaju wycieczek, tras, rajdów, gier terenowych. Wszystko to w jeden weekend: 26 i 27 kwietnia. W 2025 roku przypada 11. edycja tego wydarzenia. W ramach Eskapady Muzeum Okręgowe w Bydgoszczy proponuje zwiedzanie Trasy Alternatywnej Exploseum.

» kwiecień 2025; opłata: 5 zł/os.

Bydgoszcz miasto Kazimierza Wielkiego – gra turystyczna z okazji 679. urodzin Bydgoszczy

Autorzy gry: dr Anna Nadolska, Dariusz Leńniewski. Projekt graficzny: Ewa Widacka-Matoszko. Ulotka gry w cenie 5 zł dostępna w Spichrzach nad Brdą – Muzeum Historii Bydgoszczy (ul. Grodzka 7–11) lub do pobrania ze strony MOB. Aby rozwiązać zadania zaproponowane w ulotce gry, naleŹy odwiedzić wystawy stałe w Spichrzach i Zbiorach Archeologicznych (ul. Mennica 2).

Oprowadzanie po wystawach:

» 9.04.2025,  roda, godz. 12.00, Spichrze nad Brdą – Muzeum Historii Bydgoszczy, ul. Grodzka 7–11; wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy)

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Inne miasto... Zniszczenia wojenne Bydgoszczy (1939–1945)* z okazji 679. urodzin Bydgoszczy

Prowadzenie: dr Anna Nadolska i Filip Semrau.

» 16.04.2025,  roda, godz. 17.00, Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8, Wyspa Młyńska; wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy)

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Archeologia w sztuce*

Prowadzenie: Jolanta Szałkowska-Ło , Józef Ło , Paulina Kwiatkowska.

» 23.04.2025,  roda, godz. 17.00, gmach g wny MOB, ul. Gdańska 4, sala kolumnowa; wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy)

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *DŹwięki spod igły –  wiatowa kolekcja fonograficzna Ewy i Adama Mańczaków* w ramach Bydgoskiego Roku Muzyki

Prowadzenie: Sławomir Dolata.

» Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4, Wyspa Młyńska; wstęp: 22 zł/os. (bilet normalny), 17 zł/os. (bilet ulgowy).

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie *Skarb Bydgoski*

Grupy zorganizowane zapraszamy w kaŹdy wtorek o godz. 12.00 (obowiązują zapisy: edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl). Osoby indywidualne zapraszamy w kaŹd  środę o godz. 12.00 (bez zapisów).

Wystawy czasowe:

» do 17.08.2025, Galeria Sztuki Nowoczesnej, ul. Mennica 8, Wyspa Młyńska

Archeologia w sztuce

Wystawa, na której zaprezentowano obiekty wykazujące cechy sztuki pradziejowej i średniowiecznej. Najstarszy z nich pochodzi ze  rodkowej epoki kamienia

– mezolitu (IX–VI tys. p.n.e.). Wyeksponowano również zabytki z kolejnych epok archeologicznych wykonane z kości, poroża, gliny, szkła, bursztynu i różnych metali. Są one jednak tylko zaczynem do najważniejszej części ekspozycji. Jako główny cel postawiono sobie zaprezentowanie dzieł współczesnych artystów wykonanych z inspiracji archeologicznych, zainteresowań wierzeniami, sztuką dawną i pradawną. W pracach tych (obrazach, grafikach, rzeźbach, instalacjach, animacjach) czytelny jest przekaz o człowieku, jego losie, przemijaniu, przestrzeni, otaczającym świecie, ale i kosmosie. Kuratorzy: Jolanta Szałkowska-Łoś, Józef Łoś, Paulina Kwiatkowska.

» do 4.05.2025, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4

Dary Narodowego Banku Polskiego

MOB posiada jedną z większych w Polsce kolekcji numizmatycznych, obejmującą ponad 40 tys. obiektów. Jest ona stale rozbudowywana w drodze zakupów oraz darów od osób prywatnych i instytucji. Wśród darczyńców muzeum wyróżnia się Narodowy Bank Polski, który systematycznie, począwszy od lat 60. XX w., bezpłatnie przekazuje monety i banknoty w wersji obiegowej, ale też ich wersje próbne i wzory. Wystawa czasowa *Dary Narodowego Banku Polskiego* jest symboliczną prezentacją niewielkiej części tych darów. To przykłady kilkudziesięciu obiektów przekazanych w ostatnich latach, które tematycznie są związane z bieżącą działalnością muzeum. Prezentowane egzemplarze nawiązują m.in. do działalności mennicy koronnej w Bydgoszczy, ważnych wydarzeń i postaci w historii Polski, a także udziału muzeum w obchodach Bydgoskiego Roku Muzyki. Kuratorzy: dr Krzysztof Jarzęcki, dr Gabriela Frischke.

» do 30.04.2025, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Skarby wiosny

Wystawa otwierająca cykl *Moździerz i pędzel* poświęconą jest przedstawieniu roślin wykorzystywanych w lecznictwie i kosmetologii. Punktem wyjścia będzie ukazanie judeochrześcijańskiej wizji świata i Chrystusa jako dawcy wszelkiego dobra (lekarstwa) w obrazie Ignacego Bulli *Chrystus jako aptekarz*. W dalszej części narracji zostaną ukazane przedstawienia roślin wiosennych autorstwa Leona Wyczółkowskiego: *Cynerarie i Ogród kwiatowy*. Twórczość malarska zostanie zestawiona z motywami florystycznymi o walorach ozdobnych i leczniczych wyobrażeniami na naczyniach aptecznych oraz wyrobach rzemiosła artystycznego. Kuratorzy: Dominika Raduńska-Pacholska, dr hab. Wojciech Ślusarczyk, prof. UMK.

» 28.12.2025, Spichrze nad Brdą – Muzeum Historii Bydgoszczy, ul. Grodzka 7–11

Inne miasto... Zniszczenia wojenne Bydgoszczy (1939–1945)

Na wystawie w roli głównej występuje utracona w czasie wojny tkanka miejska, którą możemy poznać, a wręcz poczuć dzięki archiwalnym fotografiom. Historie ludzi użytkujących zniszczone obiekty oraz funkcje tychże budowli odnajdujemy za sprawą pozostawionych w gruzach lub ocalonych z zawieruchy wojennej przedmiotów, dokumentów, pamiątek czy zdjęć rodzinnych, a także zachowanych relacji. Wystawa wpisuje się w obchody 80. rocznicy zakończenia okupacji niemieckiej w Bydgoszczy. Kuratorzy: dr Anna Nadolska, Filip Semrau.

» do 1.10.2025, gmach główny MOB, ul. Gdańska 4, sala kolumnowa

Dźwięki spod igły. Światowa kolekcja fonograficzna Ewy i Adama Mańczaków

Na ekspozycji zobaczymy najciekawsze eksponaty ze światowej kolekcji fonograficznej Ewy i Adama Mańczaków, którą na co dzień opiekuje się Pracownia Muzyczna działająca w ramach Działu Sztuki MOB. W rozbudowywanym od 2005 r. muzealnym zbiorze zabytków fonograficznych znajduje się ponad 100 urządzeń do odtwarzania i nagrywania dźwięku. Najcenniejszymi z nich są fonografy – pierwsze urządzenia, które pozwalały zarówno na zapis, jak i na odtwarzanie dźwięku. Kurator: Sławomir Dolata.

Wystawy stałe:

» gmach główny MOB, ul. Gdańska 4

Obrazy nie-/rzeczywistości. Inspiracje i aspiracje

Jan Stanisławski i uczniowie z kolekcji Wandy i Leonarda Pietraszaków

» Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5

Aptekarstwo bydgoskie

» Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4

Skarb Bydgoski (monety i biżuteria)

» Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7–11

Od Starego Rynku do placu Wolności. Spacer ulicami międzywojennej Bydgoszczy

» Zbiory Archeologiczne, ul. Mennica 2

Na pograniczu Wielkopolski i Pomorza. Bydgoszcz i region u zarania dziejów

W grodzie Bydgoszczy. Tajemnice życia wczesnośredniowiecznych mieszkańców Bydgoszczy i okolic

» Dom Leona Wyczółkowskiego, ul. Mennica 4

Twórczość Leona Wyczółkowskiego (1852–1936)

» Explozeum, ul. Alfreda Nobla

Explozeum

Obiekt miesiąca:

**Ogród kwiatowy, Leon Wyczółkowski, 1925 r.,
akwarela, ołówek, karton, fot. Wojciech Woźniak**

W zbiorach Muzeum Okręgowego im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy znajduje się blisko 50 prac autorstwa Wyczółkowskiego, wykonanych w różnych technikach malarskich i graficznych, przedstawiających ogrody oraz łąki kwiatowe, jak i dekoracyjne martwe natury, w których główną rolę odgrywają kwiaty. Dzieło *Ogród kwiatowy* przedstawia wiosenne kwiaty, rosnące najprawdopodobniej w ogrodzie

p. Wyczółkowskich. Dominują czerwone tulipany, te mocno rozwinięte oraz te mające co dopiero rozkwitnąć. Po lewej stronie pracy uwagę przyciąga dorodny, pięknie rozwinięty, liliowo-biały kwiat gladiolusa. Pomiedzy tymi kwiatami dostrzeżemy różne drobne kwiatki i rośliny będące znakomitym dopełnieniem całości przedstawienia.

Wyczółkowski często podejmował w swych pracach tematykę natury. Zarówno kwiaty, drzewa, bory, okoliczne lasy i pejzaże Gościeradza przedstawiał w swych pracach najdłużej, niemalże do końca życia. Tematykę tę uwieczniał zarówno w pracach malarskich, rysunkowych, jak i graficznych. Jak wynika z informacji zachowanych w zbiorach muzeum, a dokładnie pochodzących z planu przebudowy ogrodu datowanego na 2 listopada 1936 r., ogród p. Wyczółkowskich w Gościeradzu był pełen róż, gladiolusów, dali i bylin.

Warto podkreślić, że artysta wiele prac przedstawiających kwiaty dedykował swojej żonie, czyniąc najczęściej na nich adnotacje „Frani” lub „Mojej żonie”. Być może prace przedstawiające wiosenne kwiaty były prezentem dla Franciszki Wyczółkowskiej, obchodzącej urodziny zimą, a dokładnie 17 stycznia. Warto również dodać, że także żona artysty w sposób bardzo piękny i barwny malowała kwiaty, o czym świadczą zachowane w zbiorach muzeum prace jej autorstwa.

Obraz *Ogród kwiatowy* można oglądać do 30 kwietnia 2025 r. na ekspozycji *Skarby wiosny* prezentowanej w Aptece pod Łabędziem – oddziale MOB. Warto jednocześnie przypomnieć, że 11 kwietnia przypada 173. rocznica urodzin patrona muzeum.

oprac. Anna Pruss-Świątek,
zastępca ds. ewidencji i kontroli zbiorów,
p.o. kierownika Galerii Leona Wyczółkowskiego

INF. MICHAŁ LITOROWICZ

**Dom Kultury
„Modraczek”**

Dom Kultury
"Modraczek"

» 10.04.2025, czwartek, godz. 18.00; wstęp wolny

Kawiarnia Literacka – gość: Enormi Stationis

Enormi Stationis (właśc. Bartosz Radomski, ur. w 1983) – filolog klasyczny, poeta i tłumacz. Absolwent polonistyki na Uniwersytecie Warszawskim. Członek Związku Literatów Polskich. Wielokrotny stypendysta programów tradukto-

logicznych Rumuńskiego Instytutu Kultury w Bukareszcie, Narodowego Muzeum Literatury Rumuńskiej w Jassach oraz Narodowego Centrum Badań Literackich im. Mihai Eminescu w Botoszanach, a podczas studiów doktoranckich również Frankofońskiej Agencji Uniwersyteckiej AUF w Rumunii. Jako poeta zadebiutował tomem *Centaurydy* (2016). Autor czterech książek poetyckich: *Duat*, *Gilgamesz*, *Agharta* i *Centaurydy*. Mieszka i pracuje w Warszawie, uczestnik i współorganizator manifestacji poetyckich. Spotkanie poprowadzi W. Barbara Jendrzejevska.

INF. IZABELA KACZYŃSKA

Muzeum Fotografii
– Wyższa Szkoła
Gospodarki

 Muzeum Fotografii
w Bydgoszczy
Wyższa Szkoła Gospodarki

» 4.04.2025, piątek, godz. 18.00, ul. Karpacka 52 – wernisaż

Wystawa fotografii

Radosława Brzozowskiego

Wśród polskich artystów fotografików Radosław Brzozowski to postać szczególna, łącząca w sobie i wykorzystująca w działalności artystycznej wiele światów, od literatury i studiów filologicznych po badania konserwatorskie i twórczość artystyczną. Z fotografią związany jest od zawsze, odkąd zafascynowała go w dzieciństwie. Jak wszyscy w tamtym czasie, rozpoczął przygodę od zmontowanej w łazience ciemni i poznania materiałów bydgoskiego Fotonu. Jako jeden z pierwszych w Polsce rozpoczął pracę z nimi, co zaowocowało m.in. pierwszymi w powojennej Polsce odbitkami wykonanymi w technice platynotypii, prezentowanymi na wystawie *Fotografia obnażona* w 2013 roku, a także odtworzeniem w 2018 unikatowej techniki rezynotypii. Brak publikacji poświęconych dawnym procesom fotograficznym oraz ogólnodostępnych źródeł na ich temat sprawił, że każdy, kto chciał wówczas

tworzyć z ich użyciem, musiał niejako z konieczności stać się badaczem. Brzozowski poszedł jednak dalej, pogłębiając i formalizując swe badania w ramach studiów doktoranckich w Szkole Doktorskiej prowadzonej przez Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie, gdzie prowadzi finansowane przez Narodowe Centrum Nauki badania nad XIX-wiecznymi technikami srebrowymi. Jednocześnie też artysta ten chętnie dzieli się swą wiedzą, prowadząc warsztaty poświęcone dawnym technikom fotograficznym i publikując poświęcone im poradniki, których do chwili obecnej ukazało się 5, w tym 2 tłumaczone na jęz. angielski. Głębokie zaangażowanie w pracę badawczo-naukową i studia nie oznaczały bynajmniej dla twórcy zawieszenia działalności artystycznej. Wręcz przeciwnie, powstałe w tym czasie prace Brzozowskiego prezentowane były na licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i za granicą, a także nagradzane w krajowych i międzynarodowych konkursach. Jest on także dwukrotnym stypendystą Marszałka Województwa Pomorskiego.

» 5–13 kwietnia 2025, ul. Karpacka 52

Mam cyfrę – kurs fotografii i stopnia

Zachęcamy do wzięcia udziału w 18-godzinnym kursie fotografii cyfrowej dla początkujących. To kurs skierowany zarówno do młodzieży, jak i osób dorosłych, które stawiają pierwsze kroki w dziedzinie fotografii. Zajęcia pozwolą zapoznać się z podstawowymi funkcjami lustrzanki cyfrowej czy bezlusterkowca, prawidłowym oświetleniem oraz zasadami kompozycji zdjęcia. Kurs składa się z 18 godzin dydaktycznych. Więcej informacji na: certyfikaty.byd.pl.

» 26.04.2025, sobota, godz. 10.00–17.00, ul. Karpacka 52

Eskapada 2025 – wstęp do muzeum za 2 złote

Muzeum Fotografii ponownie bierze udział w akcji Eskapada, w ramach której w dniu 26 kwietnia wstęp do muzeum będzie kosztować symboliczne 2 zł.

» 26.04.2025, sobota, godz. 12.00–14.00, Rybi Rynek

Dzień Niebieskiej Beczki – wydarzenie szlaku TeH₂O

Jako jeden z obiektów szlaku TeH₂O będziemy obecni na Dniu Niebieskiej Beczki. W jednej z beczek zaprezentujemy wybrane fotografie z naszych zbiorów związane z Rybim Rynkiem i okolicami oraz będziemy wykonywać plenerowe portrety dla chętnych gości wydarzenia.

Lekcje fotografii

Zapraszamy do zapoznania się z naszą ofertą grupowych lekcji fotografii prowadzonych w Muzeum Fotografii w Bydgoszczy. Zajęcia dedykowane są przede wszystkim dzieciom i młodzieży oraz grupom zorganizowanym. W ofercie: *Z wizytą w dawnym atelier – historia fotografii w praktyce; Współczesna Laterna Magica; Techniki historyczne – cyjanotypia; Techniki historyczne – brąz Vandyke’a; Techniki historyczne – papier solny; Fotografia otworkowa – historia i współczesne zastosowania*. Więcej informacji na: muzeumfoto.byd.pl/id,472/lekcje-fotografii.

INF. KACPER BUŃKOWSKI

- » 4.04.2025, piątek, godz. 19.00
- » 5.04.2025, sobota, godz. 19.00
- » 6.04.2025, niedziela, godz. 18.00

Gaetano Donizetti: *Don Pasquale*

– opera buffa w 3 aktach

Kierownictwo muzyczne: Piotr Wajrak, reżyseria i inscenizacja: Paweł Szkotak, choreografia: Iwona Runowska, scenografia: Mariusz Napierała, kostiumy: Sylwester Krupiński, reżyseria światła: Maciej Igielski, przygotowanie chóru: Henryk Wierzchoń, projekcja multimedialne: Zachariasz Jędrzejczyk, Veranika Siamonava.

Opera Nova na 3 tygodnie przed rozpoczęciem 31. Bydgoskiego Festiwalu Operowego zaprasza na spektakl, który w zeszłym roku brawurowo zainaugurował jubileuszowy BFO, czyli operę komiczną *Don Pasquale* Donizettiego. Jeden z najsłynniejszych tytułów Donizettiego bydgoszczanin Paweł Szkotak wyreżyserował tak, że nie tylko kinomaniacy odnajdą w tej operze filmowe tropy. Sama postać tytułowego bohatera sporo ma z wizerunku Vita Corleone’a, czyli ikony męskiej władzy, jaką w popkulturze wykreował Marlon Brando w filmowym *Ojcu chrzestnym*. Ubiór pewnej siebie i świadomej swego seksapilu Noriny, a także kostiumy innych postaci nawiązują do stylu filmowej *Gildy* z Ritą Hayworth czy kultowej *Casablanki*. Z kolei Ernesto zrywający w wodnym oczku kwiaty dla Noriny przywodzi na myśl scenę jak z *Nocy i dni*. Filmowej narracji sprzyja obrotowa scena, na której rozgrywa się dynamiczna akcja opery, przeniesiona przez Szkotaka do Nowego

Jorku przełomu lat 40. i 50. XX w. Do tego ponadczasowa i różnorodna muzyka Donizettiego wykonywana na żywo przez Orkiestrę Opery Nova oraz piękno ludzkiego głosu w dziele z tzw. epoki belcanta. Całość okraszona humorem i szczyptą refleksji.

- » 11.04.2025, piątek, godz. 19.00
- » 12.04.2025, sobota, godz. 19.00
- » 13.04.2025, niedziela, godz. 18.00

W.A. Mozart: *Czarodziejski flet*

– opera w 2 aktach

Kierownictwo muzyczne: Dirk Vermeulen; inscenizacja i reżyseria: Matthias Remus; scenografia: Stephan Dietrich; przygotowanie chóru: Henryk Wierzchoń, współpraca muzyczna: Maciej Figas.

W drugi weekend kwietnia Opera Nova rozbrzmiewać będzie dźwiękami fletu, a scena zmieni się w wielką bibliotekę, będącą siedzibą Mądrości, Natury, Wiedzy. Znak to, że rozegra się arcydzieło Mozarta *Czarodziejski flet*. To jedna z najpopularniejszych na świecie oper, która jednocześnie jest uznana za jedną z najbardziej tajemniczych sztuk scenicznych Mozarta. Libretto powstało z inspiracji m.in. egipską mitologią. I jak na baśniową opowieść przystało, księżę (tutaj o imieniu Tamino) postanawia ratować księżniczkę. Królowa Nocy w zamian za uratowanie swej uprowadzonej córki Pamiны obiecuje księciu jej rękę. Na drogę do królestwa złego Sarastro księżę Tamino otrzymuje czarodziejski flet, a jego towarzysz, ptasznik Papageno, dzwoneczki, które mają im pomóc w kłopotach. Bohaterowie poznają prawdę o sobie, swoją zdolność do poświęceń oraz pokonywania życiowych trudności i lęku.

- » 26.04.2025, sobota, godz. 19.00 – PREMIERA na inaugurację XXXI BFO
- » 27.04.2025, niedziela, godz. 18.00

Carmen – balet do muzyki G. Bizeta, R. Szczedrina, M. Álvarez

Choreografia: Johan Inger; kierownictwo muzyczne: Manuel Coves; kostiumy: David Delfin; światła: Tom Visser; asystenci choreografa: Toby Mallitt, Yoko Taira, Małgorzata Chojnacka, Stephane Aubry; asystent dyrygenta: Jagoda Brajewska; koordynator ds. kostiumów: Maria Luisa Ramos Corrales; reorkiestracja muzyki G. Bizeta: Alvaro Dominguez Vázquez.

To będzie wyjątkowe otwarcie XXXI Bydgoskiego Festiwalu Operowego. Po raz pierwszy w Polsce *Carmen* w choreografii Johana Ingera wykona balet Opery Nova

Autor plakatu: Jacek Staniszewski

w Bydgoszczy. Johan Inger przynosi słynną XIX-wieczną operę Georges'a Bizeta do fascynującego świata tańca, by na nowo, oczami dziecka, spojrzeć na historię niebezpiecznej namiętności. Zapierający dech w piersiach spektakl baletowy w choreografii Ingera łączy ruch współczesny z klasycznym, co daje wyjątkowo mocny efekt. W uniwersalnej przestrzeni scenicznej 9 dużych ruchomych luster tworzy ramy akcji, przenosząc nas z miejskiego placu do niespokojnego umysłu Don José. Groza i złowieszcza atmosfera unoszą się nad sceną dzięki dodatkowej elektronicznej muzyce Marca Alvareza, która uzupełnia klasyczną partyturę Bizeta i Szczedrina, jaka będzie wykonywana na żywo przez Orkiestrę Opery Nova.

Autorski balet *Carmen* Inger stworzył w 2015 r. dla Compañía Nacional de Danza (CND – Madryt). W 2016 za choreografię *Carmen* otrzymał prestiżową nagrodę Benois de la Danse. Od czasu prapremiery w Madrycie baletowa *Carmen* Ingera jest prezentowana na największych scenach świata, do których już za chwilę dołączy Opera Nova w Bydgoszczy. „Czuję zachwyt, widząc głodnych tańca artystów Opery Nova, którzy przedstawiają *Carmen*, w pełni wykorzystując swoje umiejętności, oraz rozwijają jej interpretację. To

z pewnością będzie uczta, której łatwo nie zapomniemy” – przyznaje Johan Inger. Niechaj słowa wybitnego choreografa będą dla Państwa najlepszą rekomendacją do zobaczenia polskiej premiery w wykonaniu baletu Opery Nova.

» 29.04.2025, wtorek, godz. 19.00 – spektakl XXXI BFO

Elektra – tragedia w 1 akcie do muzyki R. Straussa

Libretto: Hugo von Hofmannsthal wg tragedii Sofoklesa; reżyseria: Plamen Kartaloff; kierownictwo muzyczne: Evan-Alexis Christ; scenografia: Sven Jonke; choreografia: Freddy Franzuti; kostiumy: Leo Kulash; reżyser światła: Andriey Haidinyak.

Po 111 latach od prapremiery w Dreźnie, jesienią 2020 r. odbyła się pierwsza bułgarska premiera *Elektry*. Tym samym Sofijska Narodowa Opera i Balet dołączyła do najbardziej prestiżowych teatrów operowych na świecie, które mają w swoim repertuarze modernistyczne dzieło Richarda Straussa. Sofijska inscenizacja, która jest wyjątkowa pod wieloma względami, zagości na scenie Opery Nova w ramach Bydgoskiego Festiwalu Operowego. Nie można jej przegapić!

Ponadto w programie XXXI Bydgoskiego Festiwalu Operowego także 5 innych spektakli zespołów ze znakomitych teatrów polskich i zagranicznych. Nie tylko fani musicalu powinni zobaczyć spektakl *Drogi Ewanie Hansenie*, poruszający ważne społecznie tematy zdrowia psychicznego czy uzależnienia od mediów społecznościowych. Po ubiegłorocznej polskiej prapremierze Teatr Muzyczny w Poznaniu (poprzednio prezentujący u nas kulturowy *Kombinat*) musical ten pokaże na festiwalowej scenie 1 maja. Francuski zespół La Compagnie Kâfig Mourada Merzoukiego, łącząc taniec hip-hopu z muzyką baroku, wzbudził entuzjazm publiczności jubileuszowego BFO. Artyści z Francji także podczas XXXI BFO 3 i 4 maja zaskoczą oryginalnymi występami, i to w 2 spektaklach: *Phénix* zahipnotyzuje Państwa harmonią pozornie sprzecznych światów, a *Vertikal* – tańcem w zawieszeniu! Tylko podczas XXXI BFO nadarza się okazja, by 7 maja usłyszeć i zobaczyć w Polsce 3. z oper Bedřicha Smetany. Spektakl *Dalibor* w inscenizacji czołowego reżysera i propagatora czeskiej opery Davida Pountneya do Bydgoszczy przywiezie Opera im. Leoša Janáčka – Teatr Narodowy w Brnie (Czechy). Dla miłośników klasycznych oper uczta (oprócz *Elektry* w oszałamiającej produkcji Opery Sofijskiej) będą także 2 genialne dzieła G. Verdiego, jak: *Luzia Miller. Intryga i miłość* (9 maja), która do ubiegłej

jesieni porusza serca melomanów także w naszym kraju za sprawą polskiej prapremiery Opery Śląskiej w Bytomiu, natomiast *Makbeta* na finał festiwalu (11 maja) wystawi Opera Narodowa Ukrainy im. Tarasa Szewczenki w Kijowie. Pełen program festiwalu na stronie: opera.bydgoszcz.pl, w zakładce XXXI Bydgoski Festiwal Operowy. Bilety na festiwalowe spektakle są w sprzedaży online, jak i w kasie Opery Nova.

INF. JUSTYNA TOTA

Pałac
Młodzieży

» 3.04.2025, czwartek, godz. 19.15

Seans filmowy: *Dalej jazda*

Reż. Mariusz Kuczewski, Polska 2024, 100 min. Pełna humoru i wzruszeń historia rodziny, za którą czasem trudno nadążyć, ale bardzo łatwo ją pokochać. Ich codzienność nabiera rozpędu, gdy seniorzy – Ela i Józiek – postanawiają wybrać się w sentymentalną podróż przez Polskę. Przygotowania do szalonej eskapady wspiera wnuczka Justyna, która niebawem urodzi ich prawnuka, oraz zgrzytliwy sąsiad Antoni Kryśka. Jednak troskliwy syn Andrzeja ani myśli puścić rodziców w świat. Przebojowi starszuskowie kradną więc kultową nyskę z jego komisu i ruszają, by spełnić marzenia. Elżbieta i Józiek jadą na własnych zasadach: śmieją się, ryzykują i kochają, jakby mieli po 20 lat. To, co wydarzy się po drodze, zmieni nie tylko ich, ale zbliży całą rodzinę Gugulaków.

» 3.04.2025, czwartek, godz. 19.30

Pałacowe Planetarium, czyli obserwacje nieba przez teleskop

Spotkanie przed budynkiem Pałacu Młodzieży poprowadzi Artur Wrembel. W przypadku niepogody odbędzie się prelekcja w sali 209.

» 5.04.2025, sobota, godz. 10.00; wstęp wolny

XXIV Ogólnopolski Konkurs Taneczny *Taneczne Miraże*

W konkursie wezmą udział zespoły taneczne, mini-formacje, duety i soliści. Rywalizować będą w 2 kategoriach tanecznych: tańcu współczesnym i jazzowym oraz w 4 kategoriach wiekowych: do 7 lat, 8–11 lat, 12–15 lat i powyżej 16 lat. Tancerzy oceniać będzie jury

złożone z wybitnych choreografów, tancerzy i instruktorów. Przesłuchania konkursowe odbędą się w sali widowiskowej.

» 8.04.2025, wtorek, godz. 11.00

Żeromski – wczoraj i dziś

Wykład dr. Jakuba Osińskiego (adiunkt w Katedrze Literatury Polskiej i Rosyjskiej Wydziału Literaturoznawstwa UKW) w ramach Roku Żeromskiego.

» 8–9 kwietnia 2025, wtorek–środa, godz. 15.00–18.00

Kiermasz świąteczny *Wiosenna Fabryka Szalonego Królika*

Kiermasz przygotowany przez uczestników Klubu Rozwijania Aktywności Dziecięcej „Promyczek”.

» 9.04.2025, środa, godz. 10.00, sala 115

Poradnia Rozwoju Zdolności

Warsztaty wsparcia psychologicznego dla zdolnych uczniów szkół podstawowych dla klas IV–VI pt. *Uczeń zdolny w świecie emocji*. Celem będzie rozwijanie umiejętności rozpoznawania i samoregulacji emocji. Prowadzące: psycholożki Grażyna Ledzińska i Magdalena Pielach z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 w Bydgoszczy. Przewidywany czas spotkania: ok. 3 godz. dydaktycznych. Liczba miejsc ograniczona. Decyduje kolejność zgłoszeń. Z jednej szkoły można zapisać maksymalnie 5 najzdolniejszych uczniów. Udział jest bezpłatny. Zgłoszenia do 4.04.2025: malgorzata.mackowiak@palac.bydgoszcz.pl, tel. 52 321 00 81 wew. 310.

» 9.04.2025, środa

Gra miejska *Znawca Kazimierza Wielkiego*

W ramach projektu *1346 kroków dla mojego miasta* dla uczniów klas V i VI szkoły podstawowej.

» 9.04.2025, środa, godz. 17.00, sala 115; wstęp wolny

Tożsamość bydgoska jako przestrzeń filmowa

Wykład prof. Mariusza Guzka w ramach cyklu *Bydgoszcz w kulturze, kultura w Bydgoszczy* organizowanego we współpracy UKW i Pałacu Młodzieży.

» 10.04.2025, czwartek, godz. 19.15

Seans filmowy: *Nasienie świętej figi*

Reż. Mohammad Rasoulof, Iran, Francja, Niemcy 2024, 168 min. Dwie dorastające siostry na co dzień zaj-

mują się szkołą, przyjaciółmi i domowymi obowiązkami. Wszystko się zmienia, gdy ich ojciec niespodziewanie awansuje na sędziego śledczego. Wraz z finansowymi korzyściami i awansem społecznym pojawiają się nowe zasady i obowiązki. Ich surowość i restrykcyjność budzi w dziewczynach sprzeciw. Atmosfera w domu gęstnieje, a sytuacja dodatkowo się pogarsza się, gdy znika służbowa broń ojca. Z dnia na dzień cała rodzina znajduje się w poważnym niebezpieczeństwie.

» 12.04.2025, sobota, godz. 12.00, sala widowiskowa; wstęp wolny

Koncert galowy Powiatowego Konkursu Recytatorskiego i Poezji Śpiewanej Wędrowki z poezją

Widowisko w wykonaniu finalistów konkursu recytatorskiego i konkursu poezji śpiewanej. W koncercie, na który zapraszamy mieszkańców Bydgoszczy, uczestniczyć będą także zespoły taneczne Pałacu Młodzieży. Z prezentacji wyróżnionych w obu konkursach powstanie poetycka opowieść, przeplatana układami tanecznymi. Dzięki połączeniu światła, muzyki, obrazu i tańca młodzi artyści stworzą niezapomniany klimat, pełen wzruszeń i głębokich emocji, które wynikają z piękna słowa i płynącej z niego refleksji. Spotkanie zakończy uroczyste podsumowanie przedsięwzięcia, odczytanie werdyktu jury oraz wręczenie nagród i wyróżnień laureatom.

» 13.04.2025, niedziela, godz. 11.00

Wielkanocny Zabawowy Klub Filmowy Malucha Zygzak dla rodzin

Wielkanocne spotkanie, podczas którego na ekranie pojawią się polskie filmy animowane dla dzieci. Oglądanie będzie przeplatane wspólnymi zabawami, animacjami i quizami w tematyce Wielkanocy. Czas trwania: ok. 60 min. Zapraszamy dzieci w wieku 3–7 lat wraz z opiekunem. Na spotkanie nie obowiązują zapisy, natomiast jest ono biletowane. Koszt biletu: 12 zł od dziecka, opiekun wchodzi bezpłatnie.

» 14.04.2025, poniedziałek, godz. 10.30 i 12.00

Zabawowy Klub Filmowy Malucha dla przedszkoli

Podczas spotkania przedszkolaki oglądają 3 polskie animowane bajki, baśnie i legendy. Pokazy przeplatane są rozmową z dziećmi na temat filmu,

a także licznymi tematycznymi zabawami ruchowymi i animacjami muzycznymi. Obowiązują wcześniejsze zapisy grup.

» 17.04.2025, czwartek, godz. 19.15

Seans filmowy: *Skrzyżowanie*

Reż. Dominika Montean-Parńków, Polska 2024, 99 min. Ułożone życie Tadeusza, emerytowanego ordynatora szpitala, zmienia się w mgnieniu oka, kiedy dochodzi do dramatycznego wypadku drogowego. Zamiast spokojnej i dobrze zaplanowanej „złotej jesieni życia” staje on w obliczu sytuacji, która przerasta zarówno jego, jak i najbliższe mu osoby. Cień pada na jego małżeństwo, relacje z synem oraz zbliżające się wesele ukochanej wnuczki. Ponadto w życiu Tadeusza pojawi się kobieta, pod której wpływem znacznie podejmując zaskakujące decyzje. Z dnia na dzień atmosfera zaczyna się zagęszczać, emocje biorą górę, a przyszłość przestaje być tak pewna, jak się wydawało.

» 23.04.2025, środa, godz. 9.30 i 11.00

Muzyczne podróże po krainie książek

Audycja muzyczna z okazji międzynarodowego dnia książki i praw autorskich. Bilet: 5 zł. Obowiązuje rezerwacja miejsc: tel. 52 321 00 81 wew. 324 lub 660 448 499.

» 24.04.2025, czwartek, godz. 19.15

Seans filmowy: *Bogini Partenope*

Reż. Paolo Sorrentino, Włochy, Francja 2024, 136 min. Porywająca wizualnym pięknem i urzekająca nastrojem oda do życia, miłości, wolności i niepowtarzalnego Neapolu. Przyjście na świat małej Partenope jest jak narodziny bogini. Na pięknej wyspie Capri objawia się kobieta idealna, która swą niezwykłą urodą zniewala mężczyzn, jednocześnie wymykając się ich żądom. Ambitna, ogromnie ciekawa świata, nade wszystko ceni sobie wolność i szukanie własnej drogi przez życie. Od spotkanych na niej mężczyzn uczy się patrzeć na świat pod różnymi kątami. Zanurzona w tętniącym żywiole neapolitańskiej codzienności nigdy nie daje się zdefiniować i ujarzmić.

» 29.04.2025, wtorek, godz. 17.30, sala widowiskowa; wstęp wolny

Obchody Międzynarodowego Dnia Tańca z Zespołem Tańca Współczesnego BRAX – koncert

DKF Niespodzianka: bilet 13 zł, bilet ulgowy 10 zł, karnet 40 zł, karnet ulgowy 30 zł. Kontakt: Pałac Młodzieży w Bydgoszczy, tel. 52 321 00 81 wew. 317. Bilety i karnety do nabycia w portierni Pałacu Młodzieży (ul. Jagiellońska 27) przed seansami.

INF. DOMINIK WIERSKI

Galeria Pleszynski Kobra

» 10.04.2025, czwartek, godz. 19.00, ul. Kościuszki 27

Spotkania filmowe w Galerii Pleszynski Kobra: Józef Żuk Piwkowski i jego filmy

PROGRAM:

- *Pierwszy film*, 1980, debiut, film dyplomowy, PWSFTviT;
- *Szuler / Cheat*, 1991, pierwszy niezależny film fabularny w Polsce;
- *50 lat Szkoły Filmowej w Łodzi*, 1999, dokument z okazji 50-lecia Szkoły Filmowej w Łodzi w 1998 roku i inne realizacje.

INF. GRZEGORZ PLESZYNSKI

Otwarta Przestrzeń Światłownia

» 4.04.2025, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15; wstęp 40 zł, liczba miejsc ograniczona

Remigiusz Szuman – przeboje lat 80. w ciemności

Remigiusz Szuman – wokalista, gitarzysta, kompozytor, autor tekstów. Uczestnik tegorocznej, XII edycji programu „Must Be The Music”. W Światłowni zabierze nas w muzyczną podróż do lat 80., w których sam dorastał. Będzie to świetna okazja do zamknięcia oczu i wspólnego pośpiewania złotych polskich przebojów tej ery z repertuaru takich solistów, jak: Grażyna Łobaszewska, Martyna Jakubowicz, Zbigniew Wodecki oraz m.in. zespołów: Maanam, Perfect, Budka Suflera, Lady Pank, Oddział Zamknięty, Sztynwy Pal Azji. Przewidywana jest także niespodzianka.

» 11.04.2025, piątek, godz. 18.00, ul. św. Trójcy 15; cegielka na Fundację Światłownia 30 zł

Dominik Żulicki

Dominik Żulicki – artysta, bard, tekściarz i kompozytor. Autor płyt *Gdy nadejdzie czas* oraz *Parę chwil w wieczności*, laureat niezliczonych festiwalu. Przynosi ze sobą swoją najnowszą płytę – *Parę chwil w wieczności*. To nie tylko zbiór utworów, lecz zapis drogi, intymne spotkanie z pytaniami, które od wieków nurtują serca wrażliwych – dokąd zmierzamy? Jaki jest sens tej wędrówki? Czy pieśń jest drogowskazem, czy jedynie echem pragnień? Będzie to wieczór pełen muzyki, refleksji i rozmowy – rozmowy nie tylko między artystą a publicznością, ale także tej najważniejszej – rozmowy człowieka z własnym losem.

» 25.04.2025, piątek, godz. 18.00; cegielka na Fundację Światłownia 30 zł

Kamil Makowski – muzyka andyjska w Światłowni

Kamil Makowski – wykonawca muzyki andyjskiej na instrumentach zampoña, m.in. wykonanych przez siebie i swojego dziadka, oraz wykonawca muzyki country (głównie Johnny'ego Casha) na gitarze. Przebywając w Łebie, gra gościnnie wraz z zespołem Leyenda Dawar oraz na festynach i innych okolicznościach. Jego ostatni sukces to dostanie się do półfinału (*talent competition*) ogólnokrajowego konkursu *Włowymy Talenty 2* we Włocławku.

INF. GRZEGORZ DUDZIŃSKI

» 11.04.2025, piątek, godz. 10.00–15.00,
Biblioteka UKW, ul. Szymanowskiego 3

III Akademska Seniorada Kulturalna – Łączymy Pokolenia

Wydarzenie, które kolejny raz połączy pokolenia we wspólnej zabawie, pasji do kultury, sztuki i tradycji. W tym roku Seniorada nabiera wyjątkowego muzycznego charakteru, ponieważ rok 2025 to Bydgoski Rok Muzyki, dlatego też naszemu wydarzeniu patronuje hasło: „Bydgoszcz muzyką płynie”. Spotykamy się przed Wielkanocą, aby artyści mogli zaprezentować swoje ręcznie wykonane arcydzieła, inspirowane m.in. motywami świątecznymi. Nutkę rywalizacji wprowadzi konkurs na Najoryginalniejsze Jajko Wielkanocne oraz konkurs literacki *Poezję muzyką mojej duszy*. Zapraszamy również do zaprezentowania prac plastycznych na wystawie *Odcienie muzycznej Bydgoszczy*, której głównym motywem będzie Bydgoszcz i muzyka. Stałym punktem imprezy jest Olimpiada Wiedzy Obywatelskiej, którą w tym roku rozszerzamy o tematykę Unii Europejskiej. Jak zawsze towarzyszyć nam będą występy muzyczne i prelekcje. Program wydarzenia oraz szczegóły dotyczące udziału w konkursach, stoisku i wystawie, jak również kontakt do organizatorów są dostępne na stronie Biblioteki UKW: biblioteka.ukw.edu.pl/seniorada. Organizatorami wydarzenia są Biblioteka UKW w Bydgoszczy oraz Kazimierzowski Uniwersytet Trzeciego Wieku. Patroni honorowi wydarzenia: prezydent miasta Bydgoszczy Rafał Bruski, JM rektor UKW prof. dr hab. Bernard Mendlik, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Seniora z s. w Bydgoszczy oraz Bydgoska Rada Seniorów.

» 15.04.2025, wtorek, godz. 18.00, Galeria Biblioteki UKW, I piętro, ul. Szymanowskiego 3

Otwarcie wystawy fotografii Mariusza M. Dygaszewicza *Enklawa*

Mariusz M. Dygaszewicz, w l. 1975–85 jeden z najaktywniejszych bydgoskich fotografików młodego pokolenia. Aktywny członek Bydgoskiego Towarzystwa Fotograficznego. Współzałożyciel i członek grupy fotograficznej ZNAK (Witold Jurkiewicz, Roman Timofiejuk, Mariusz Dygaszewicz). Założyciel Studenckiego Centrum Kultury Fotograficznej (SCKF) i Studenckiej Agencji Fotograficznej (SAF), działających przy studenckim klubie Beans 70 Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy (obecnie UKW). Autor wielu wystaw

indywidualnych. Brał udział w licznych konkursach, w których zdobywał nagrody i wyróżnienia. Organizator warsztatów fotograficznych i plenerów (Komierowo, Kobylniki, Mała Komorza). Współpracował z „Kwartalnikiem Akademickim” oraz dwumiesięcznikiem „Nasz Dom Europejski”. Po ponad 25 latach nieobecności wrócił do bydgoskiej fotografii wystawą *Fotografia*, prezentując we wrześniu 2006 w Kawiarni Artystycznej „Węgliszek” prace z ostatniego ćwierćwiecza, a w marcu 2012 w Cafe Pianola miała miejsce następna, *Fotografia – 2*, będąca przeglądem prac z lat 2007–11. Wystawa *Enklawa* jest zbiorem 41 fotografii wykonanych na terenie Tunnelbana-Metro w Sztokholmie w latach 2014–24. Fotografie nie są poddane obróbce cyfrowej (komputer służy autorowi tylko do archiwizacji materiału fotograficznego). Obecnie trwają prace nad dwiema kolejnymi wystawami o roboczych tytułach: *Nad brzegiem morza* oraz *Taki pejzaż*. Wystawa została przygotowana i zorganizowana we współpracy z Agencją Zegart i czynna będzie do 10 maja 2025.

INF. KATARZYNA MROTEK

- » 3.04.2025, czwartek, godz. 10.00
- » 4.04.2025, piątek, godz. 10.00
- » 5.04.2025, sobota, godz. 16.00
- » 6.04.2025, niedziela, godz. 12.00

Dziewczynka z herbacianych pól

Sztuka oparta na balijskich opowieściach. Historię na potrzeby polskiego widza zaadaptował Arkadiusz Klucznik, odpowiedzialny również za reżyserię spektaklu. Widzowie poznają Ayu, dziewczynkę z wyspy Bali, oraz jej rodzinę – matkę i ciotki. Mieszkanka wsi leżącej nieopodal góry Agung wspólnie z lekarzem oraz zwierzęta-

mi poszukuje lekarstwa, które pomoże jej mamie, Ketut, nawiedzanej przez ducha choroby. Dziewna Ayu, pomimo ułomności wzroku, podejmuje się niebezpiecznej wyprawy i poszukiwania jaskółczych gniazd, podstawy lekarstwa niezbędnego do uratowania Ketut. Podróż jest dla niej niezwykłą nauką, a razem z nią tajemniczą, odległą wyspę eksplorują odbiorcy spektaklu. *Dziewczynka z herbacianych pól* to egzotyczna opowieść sceniczna z uniwersalnym przesłaniem. Pokazuje, jak ważna jest troska o najbliższych. Daje nadzieję, że dobroć okazywana innym zwróci się w dwójnasób temu, kto jest gotów pomagać, nawet mimo własnych ograniczeń. Sztuka będzie zrealizowana w konwencji teatru lalek, ale aktorzy wystąpią także w żywym planie, m.in. w charakterystycznych, stylizowanych maskach. Ważnym elementem spektaklu są projekcje multimedialne. Znaczący jest ruch sceniczny i muzyka, wprowadzająca odpowiedni klimat i przenosząca widzów w zupełnie inne rejony świata. Spektakl trwa 45 min (bez przerwy) i przeznaczony jest dla dzieci w wieku 5+ i ich opiekunów oraz grup szkolnych.

- » 10.04.2025, czwartek, godz. 9.00 i 11.30
- » 11.04.2025, piątek, godz. 9.00 i 11.30
- » 12.04.2025, sobota, godz. 12.00
- » 13.04.2025, niedziela, godz. 12.00
- » 15.04.2025, poniedziałek, godz. 9.00 i 11.30
- » 16.04.2025, wtorek, godz. 9.00 i 11.30

Poranny spektakl dla młodzieży, czyli poranny spektakl dla młodzieży

Raz na jakiś czas w szkołach pojawia się pomysł, by zorganizować wspólne wyjście do teatru. Młodzi ludzie reagują entuzjastycznie, bo w taki dzień nie będą mieli lekcji. Przychodzą więc, jednak nierzadko całkowicie ignorują wydarzenia na scenie. A może trzeba pokazać im coś, czego na porannym spektaklu zupełnie się nie spodziewają? Z takiego założenia wyszli twórcy naszej produkcji, gwarantując sceny niewidziane dotychczas w tzw. spektaklach szkolnych. Bawiąc się konwencją, zadają oni szereg ważnych pytań: co można, a czego nie można robić w teatrze? I dlaczego? Czy warto przestrzegać norm? Czy szczerza rozmowa między dorosłymi a nastolatkami jest możliwa? Jak młodzi widzą starszych – i odwrotnie? I czego wszyscy się boimy? Czas: ok. 75 min (bez przerwy). Wiek: 12+. Spektakl bierze udział w 31. Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej, mającym na celu nagradzanie najciekawszych poszukiwań repertuarowych w polskim teatrze, wspomaganie rodzimej dramaturgii w jej scenicznych realizacjach oraz popularyzację polskiego dramatu współczesnego.

Konkurs organizowany jest przez MKiDN oraz Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego w Warszawie. W I etapie konkursu spektakle ocenia komisja artystyczna w składzie: Jacek Sieradzki (przewodniczący), Adam Karol Drozdowski, Dominik Gac, Anna Pajęcka, Kamila Łapicka, Eryk Maciejowski, Wiktoria Wojas.

- » 11.04.2025, piątek, godz. 18.00
- » 12.04.2025, sobota, godz. 17.00
- » 13.04.2025, niedziela, godz. 17.00

Tylko mnie poproś do tańca – monodram muzyczny Katarzyny Kłaczek z piosenkami Anny Jantar

Co może stworzyć największy kontrast na scenie? Hamlet i tor gokartowy? Opera o piłkarskich kibicach? Nawet największe skrajności mogą mieć wspólny mianownik. Katarzyna Kłaczek, aktorka i pomysłodawczyni monodramu muzycznego *Tylko mnie poproś do tańca*, chce otworzyć przed Wami dwa muzyczne światy. Prywatkę rodem z lat 70. i klub muzyki elektronicznej współczesnego wieku. A ich łącznikiem będzie najbardziej nieprzewidywalny z żywiołów: ludzka natura. Ta muzyczna podróż będzie oparta na utworach z repertuaru Anny Jantar, jednej z największych gwiazd polskiej estrady. Powrócą znane hity i rozbrzysną nowe interpretacje. Uwaga! Podczas spektaklu używane są dymiarki. Czas trwania: 45 min (bez przerwy). Wiek: 16+

- » 17.04.2025, czwartek, godz. 19.00

Kameralne improwizacje one: Początek końca – komedia improwizowana

Na początku spektaklu zobaczycie to, co zamknie spektakl. Czy to się uda? Nigdy nie wiadomo – to improwizacja. Aktorki stworzą historię, korzystając z sugestii publiczności.

INF. MAJA STUDZIŃSKA

Towarzystwo Muzyczne
im. I.J. Paderewskiego

- » 8.04.2025, wtorek, godz. 17.00, sala koncertowa Towarzystwa Muzycznego, ul. Skargi 7

Recital fortepianowy

Maria Wezner, fortepian; Yanan Liu, fortepian.

INF. ALICJA ATLAK

- » 4.04.2025, piątek, godz. 19.00, Teatr Kameralny
- » 5.04.2025, sobota, godz. 19.00, Teatr Kameralny
- » 6.04.2025, niedziela, godz. 18.00, Teatr Kameralny

Zemsta

Reżyseria Radosław Rychcik, scenografia, kostiumy, reżyseria światła Łukasz Błażejewski, asystentka scenografa Emilia Sarga, muzyka Michał Lis, inspicjent, asystent reżysera Adam Pakieła, występują Paweł L. Gilewski, Adam Graczyk, Marian Jaskulski, Dagmara Mrowiec-Matuszak, Emilia Piech, Jerzy Pożarowski, Michał Surówka.

Zemsta Fredry na Dzikim Zachodzie. Zamiast szabli rewolwery, zamiast szlacheckiego kontusza kapelusze i ostrogi. Kaktus na tle zachodzącego słońca, krzyk orła, rżenie konia i wycie kojota. Western wydaje się znakomitą konwencją, w której porywcy Cześniak wyzywa na pojedynek podstępny Rejenta, a ich spór wydaje się nie mieć końca. Intrygi i pojedynki, odwaga, kompromis, spokój, cierpliwość, miłość vs tchórzostwo, impulsywność, przewrotność, przebiegłość. W tej komedii bohaterów Fredro wyśmiewa ludzkie wady, które prowadzą do konfliktów, sporów i wojen.

- » 11.04.2025, piątek, godz. 19.00, Mała Scena TPB – PREMIERA
- » 12.04.2025, sobota, godz. 19.00, Mała Scena TPB
- » 13.04.2025, niedziela, godz. 18.00, Mała Scena TPB

Zmory

Reżyseria i dramaturgia Jan Jeliński, scenografia, kostiumy, światła Dorota Nawrot, wideo Agata Rucińska, choreografia Wojciech Grudziński, inspicjentka Hanna Gruszczyńska, asystentka reżysera Emilia Piech, występują Zhenia Doliak, Marian Jaskulski, Karol Franek Nowiński, Michał Surówka, Małgorzata Trofimiuk, Małgorzata Witkowska.

Czy dojrzewanie musi być zmorą? Twórcy i twórczynie spektaklu, podążając za powieścią *Zmory* Emila Zegadłowicza, skupiają się na dojrzewaniu Mikołaja, by korzystając zarówno z materiału zawartego w tekście powieści, jak i z własnych wspomnień i doświadczeń, zbadać specyficzne napięcia towarzyszące temu często niełatwemu okresowi. Książka Zegadłowicza, nazywana często powieścią inicjacyjną, opowiada o młodości

ucznia przedwojennego gimnazjum, Mikołaja Srebrnego. Poznajemy go, gdy rozpoczyna edukację, i śledzimy jego losy aż do zakończenia nauki. *Zmory* w swoich czasach wywołały skandal, elektryzując czytelników i krytykę – okrzyknięte zostały książką bulwersującą, pornograficzną i antyklerykalną. Po publikacji *Zmór* autorowi odebrano zarówno nazwę ulicy, która nosiła jego nazwisko, jak i honorowe obywatelstwo Wadowic. Kuratorium natomiast usunęło *Zmory* z bibliotek szkolnych, uznając powieść za demoralizującą młodzież. Autor został również potępiony z ambon kościelnych oraz otrzymywał setki obraźliwych listów. Jednocześnie *Zmory* wzbudziły zachwyt odbiorców, m.in. Brunona Schulza i Juliana Tuwima, doczekując się długiego literackiego życia i adaptacji filmowej. *Zmory* po wycofaniu z oficjalnego obiegu stały się towarem niezwykle pożądanym, również przez młodzież. Istnieją świadectwa mówiące, że 15-letni wówczas Karol Wojtyła także zaliczał się do grupy czytelniczek *Zmór*.

- » 25.04.2025, piątek, godz. 19.00, Mała Scena TPB
- » 26.04.2025, sobota, godz. 19.00, Mała Scena TPB
- » 27.04.2025, niedziela, godz. 18.00, Mała Scena TPB

Od lewej: Karol Franek Nowiński, Jerzy Pożarowski.
Fot. Przemysław Jendroska

Fight Club, czyli męskie kręgi

Reżyseria Marcel Osowicki, tekst, dramaturgia, kompozycje muzyczne Jakub Zalasa, scenografia, światła, wizualizacje Jakub Kotynia, kostiumy Kamila Wdowska, choreografia Martyna Dyląg, inspicjentka Hanna Gruszczyńska, występują Paweł L. Gilewski, Marian Jaskulski, Karol Franek Nowiński, Jerzy Pożarowski, Michalina Rodak, Marcin Zawodziński.

Peryferia. Pralnia Jutrzenka. Grupa mężczyzn z marginesu społecznego spotyka się na męskich kręgach. Porównują doświadczenia i dochodzą jednogłośnie do wniosku: nie załapałiśmy się na zmianę. Pełni gniewu, postanawiają skonstruować własny porządek terapeutyczny.

tyczny, oparty na prostszych, ulicznych zasadach. Pragnę obdarować swoimi wnioskami cały świat, a przy okazji zapisać się na kartach historii. W jakiej kondycji znajdują się współcześni mężczyźni? Gdzie leży granica cierpienia, za którą rodzi się przemoc? Czy wyrażenie gniewu prowadzi do oczyszczenia? Spektakl stanowi odpowiedź na film *Fight Club* na podstawie powieści Chucka Palahniuka. Podejmuje tematy kryzysu męskości, wpływu popkultury na jednostkę oraz współczesnych postaw antysystemowych. Równocześnie jest próbą powołania do życia nowej narracji na temat męskości, opartej na afirmacji porażki.

INF. JAGODA JÓZWIAK

TEATRALNY BILET DLA CZYTELNIKÓW „BIK-u”

Z kwietniowym numerem
„BIK-u” bilety na spektakl:

Fight Club, ***czyli męskie kręgi***

27 kwietnia o godz. 18.00
w cenie 25 zł!

Jeden egzemplarz „BIK-u” uprawnia
do zakupu maksymalnie 4 biletów
na jeden spektakl w promocyjnej cenie.

Liczba miejsc objętych promocją jest ograniczona.

Wojewódzka
i Miejska Biblioteka
Publiczna im. dr.
Witolda Bełzy

Wojewódzka i Miejska
Biblioteka Publiczna
w Bydgoszczy

» 2.04.2025, środa, godz. 18.00, Biblioteka Główna,
Stary Rynek 24

Bydgoska Środa Literacka **– Jolanta Niwińska**

Cykl spotkań nawiązujących do odbywających się przed II wojną światową Wileńskich Śród Literackich

powstał z inicjatywy Heleny Dobaczewskiej-Skonieczki. W kwietniowej odsłonie cyklu gościć będziemy Jolantę Niwińską – popularyzatorkę czytelnictwa, koordynatorkę i współtwórczynię polskiego ruchu bookcrossingowego, inicjatorkę corocznego Święta Wolnych Książek. Pasjonatka podróży i fotografii. Jest autorką cyklu książek podróżniczych *Z książką na końcu świata*.

» 12 i 26 kwietnia 2025, soboty, godz. 10.00,
Biblioteka Główna – strych, Stary Rynek 24

Filmowe poranki dla dzieci

Zapraszamy dzieci na wyjątkowe seanse filmowe w Bibliotece Główniej. Czekają na Was barwne postaci, zabawne przygody i mnóstwo filmowej magii. A wszystko to w przytulnej atmosferze – z wygodnymi leżakami i pufami. Repertuar: biblioteka.bydgoszcz.pl – zakładka Projektor. Wstęp wolny.

» 10.04.2025, czwartek, godz. 18.00,
Biblioteka Główna – strych, Stary Rynek 24

Projektor

Zapraszamy na wieczory filmowe w ramach cyklu Projektor, na poddaszu WiMBP w Bydgoszczy. W sercu miasta, w przytulnej atmosferze i na wygodnych leżakach, co miesiąc, prezentujemy zarówno klasyki kina, jak i filmy rozrywkowe. Projektor realizowany jest we współpracy z Bulwarem Filmowym. Repertuar: biblioteka.bydgoszcz.pl – zakładka Projektor. Wstęp wolny.

» 22–28 kwietnia 2025, godz. 18.00, Biblioteka Główna

Ogólnopolski Festiwal Animacji O!PLA

Kolejny już raz Festiwal O!PLA gościć będzie w Bydgoszczy. Zapraszamy wszystkich miłośników filmów animowanych w dniach 22–28 kwietnia do Biblioteki Główniej na Starym Rynku. Przypominamy, że to publiczność jest jedynym jurorem Festiwalu O!PLA. Głosy widzów zdecydowały o zwycięstwie i zdobyciu nagrody głównej. Liczymy na Państwa obecność. Przez tydzień będziemy spotykać się codziennie na projekcjach konkursowych. Będzie na co popatrzeć. Wszystkie projekcje rozpoczynają się o godz. 18.00. Wstęp Wolny.

Realizowany od 2013 roku Ogólnopolski Festiwal Animacji O!PLA („O!PLA” oznacza: „O! Polska animacja”, ale też „Oh! People Love Animation”) jest oddolną/niezależną inicjatywą DIY, będącą przede wszystkim próbą odzyskania kontaktu i (od)budowania relacji pomiędzy polskim widzem (w każdym wieku)

a polską animacją autorską, a także – za sprawą projektów towarzyszących – promocją w kraju i za granicą jednej z najważniejszych dziedzin polskiej sztuki.

PROGRAM:

- » 22.04.2025 – Kategoria Formanimy + Kategoria Producentka – czas trwania programu: 82'
- » 23.04.2025 – Kategoria OFF & GO! + PROP UP & GO! – czas trwania programu: 65'
- » 24.04.2025 – Kategoria Poza Polską + bonus „Home-bird” (Wlk. Brytania 2021), Ewa Smyk, National Film and Television School (Złoty Tობо́лек O!PLA POZA POLSKĄ 2023) – czas trwania programu 60'
- » 25.04.2025 – Kategoria Animowane Fraszki i Wideoklipy – czas trwania programu 63'
- » 28.04.2025 – Kategoria Studencka – czas trwania programu 83'

Warsztaty:

Czysta Bydgoszcz wspólnie z WiMBP w Bydgoszczy zapraszają na kolejną odsłonę warsztatów recyklingowych dla dzieci i dorosłych. Zajęcia bezpłatne, finansowane przez miasto Bydgoszcz. Limit miejsc – wyłącznie na zapisy: 512 806 564.

- » 2.04.2025, środa, godz. 16.30, Biblioteka Główna, Stary Rynek 24 (zapisy od 27.03)

Drugie życie szkła – kwietne inspiracje. Warsztaty recyklingowe dla dorosłych z cyklu Wiosenne EkoDeko

Warsztaty recyklingowe, podczas których ozdobimy szklane butelki, nadając im nowe, wiosenne oblicze.

- » 8–10 kwietnia 2025, wtorek–czwartek, godz. 9.30 i 11.30 (zapisy od 31.03) – grupy szkolne i przedszkolne (5–10 lat), Biblioteka Główna, Stary Rynek 24
- » 12.04.2025, sobota, godz. 11.00 (zapisy od 7.04) – rodziny z dziećmi (5–12 lat), Biblioteka Główna, Stary Rynek 24
- » 16.04.2025, środa, godz. 16.30 (zapisy od 10.04) – dorośli, Biblioteka Główna, Stary Rynek 24

Wielkanocne cuda z kuchennej szuflady. Warsztaty z cyklu EkoDeko

Kreatywne warsztaty, gdzie zwykle kuchenne przedmioty zmienimy w wyjątkowe wielkanocne dekoracje.

- » 22–24 kwietnia 2025, wtorek–czwartek, godz. 11.00, Biblioteka Główna, Stary Rynek 24 (zapisy od 14.04)

Śladami historii Bydgoszczy. Gra miejska z okazji 679. urodzin miasta dla grup zorganizowanych (8–12 lat)

Pełna zagadek i wyzwań gra miejska. Przemierzając ulice Bydgoszczy, uczestnicy odkryją fascynujące fakty, legendarne postaci i kluczowe wydarzenia z historii miasta. Gotowi na niezapomnianą podróż w czasie?

- » 23.04.2025, środa, godz. 16.30, Biblioteka Główna, Stary Rynek 24 (zapisy od 17.04)

Złóż, wygnij i stwórz! Wazon z book foldingu. Warsztaty dla dorosłych z okazji Świątowego Dnia Książki

Warsztaty, podczas których nauczysz się stworzyć piękne wazony z książek, wykorzystując technikę book folding.

Zajęcia edukacyjne w filiach bibliotecznych:

Szczegółowy harmonogram dostępny na: biblioteka.bydgoszcz.pl.

INF. JOLANTA PLANER

Miejskie
Centrum Kultury

- » 1.04.2025, wtorek, godz. 20.00, radiokultura.pl

Bogactwa przebrane (11)

Kolejny odcinek podcastu literackiego Emilii Walczak na antenie Radia Kultura. Szczegóły: facebook.com/bogactwaprzebranepodcast.

- » 4.04.2025, piątek, godz. 17.00–19.00, Centrum Kultury Fordon, ul. Gawędy 5
- » 5.04.2025, sobota, godz. 11.00–13.00, Centrum Kultury Fordon, ul. Gawędy 5

Każdy robi plakat! – warsztaty z Piotrem Deptą-Kleścią

Plakat społeczno-polityczny to specyficzna forma wizualnej wypowiedzi. Może prowokować, komentować, dawać do myślenia. W trakcie trwania warsztatu poznasz krótką historię sztuki plakatu, zobaczysz najlepszych ich przedstawicieli, w końcu – zrobisz swój plakat. Prowadzący: dr Piotr Depta-Kleśta (Akademia Sztuki w Szczecinie, Wydział Grafiki, Katedra Grafiki Projektowej, Pracownia Projektowania Plakatu i Ilustracji). Warsztaty kierowane są do młodzieży

(15+) i dorosłych. Koszt udziału: 50 zł/os. Chętnych prosimy o zgłoszenia na adres mailowy: galeriawspolna@onet.pl. W warsztatach może wziąć udział 10 osób.

» 4.04.2025, piątek

Fisz Emade Tworzywo

» 5.04.2025, sobota, zbiórka o godz. 6.30 na dworcu PKP Bydgoszcz Główna

Kultura na świeżym, wyprawy kobiece vol. 33: Z Cekcyzna do Bydgoszczy

Nareszcie ruszamy na rowery! Zapraszamy na wyprawę z Cekcyzna do Bydgoszczy. Dystans: około 60 km. Arriva jest tak miła, że pozwoliła nam przewieźć 30 rowerów. Dlatego są zapisy: dominika.kiss-orska@mck-bydgoszcz.pl. Zbiórka o 6.30 na dworcu Bydgoszcz Główna, 6.56 – odjazd do Cekcyzna i stamtąd na rowerach wracamy do Bydgoszczy.

» 6.04.2025, niedziela, zbiórka o godz. 10.00 pod MCK przy ul. Marcinkowskiego 12–14

Mała kultura na świeżym vol. 21: Poparkuj! 4: Błonie

Zapraszamy na kwietniowy spacer na Błonie. Spotykamy się pod MCK i idziemy wzdłuż rzeki do kanału, następnie z plant nad Kanałem Bydgoskim wędrujemy do parku Księżycowego, na skwer im. 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, skwer Władysława Dunarowskiego, do parku 2 Korpusu Obrony Powietrznej, do Strugi Młyńskiej i dojdziemy do ul. Nakielskiej. Stąd będzie można wrócić autobusem lub pieszo wzdłuż kanału.

» 18.04.2025, piątek, godz. 18.00, Music Cafe Szuplka

Obrazy Zmiany: Bydgoscy Artyści Wobec Wyzwań Agendy 2030 – wernisaż wystawy

W ramach projektu Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO powstała wystawa prac, w których lokalni artyści wizualni podejmują twórcze dialogi z celami Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030. 17 twórców w osobnych dziełach zinterpretowało jeden z celów agendy, oferując unikalną perspektywę i skłaniając odbiorców do pogłębionej analizy oraz emocjonalnego doświadczenia. To nie ilustracje, lecz osobiste, estetyczne i artystyczne koncepcje, prowadzące do refleksji nad współczesnymi wyzwaniami społecznymi i ekologicznymi. Wystawa stanie się stałą ekspozycją w Miejskim Centrum Kultury w Bydgoszczy, w przestrzeni kawiarni Music Cafe Szuplka. Pragniemy, aby sztuka towarzyszyła mieszkańcom w codziennym życiu, inspirując do refleksji i dyskusji oraz budowania społecznej świadomości. Artyści biorący udział w projekcie: Ania Bochenek, Agata Ciesielska-Shovkun, Michał Dyakowski, Kuba Elwertowski, Paweł Gojowy, Krystyna Grzybek, Marta Ipczyńska, Aleksandra Kuciewicz-Wasilewska, Jarosław Majewski, Waldemar Malak, Ewa Miller, Julian Nowicki, Łukasz Patelczyk, Grzegorz Pleszyński, Marta Rosenthal, Magda Rucińska, Piotr Tołoczko.

» 26.04.2025, sobota, zbiórka o godz. 4.15 na dworcu PKP Bydgoszcz Główna

Kultura na świeżym:

Wiosenne piesze doładowanie widokowe. Z Łowicza do Skierniewic

Zapraszamy na piękny spacer po woj. łódzkim. Będzie dużo pól, rzek, Arkadia, Nieborów i piękna dolina rzeki Rawki. Mamy dużo czasu, żeby przejść 42 km. Zbiórka na dworcu PKP Bydgoszcz Główna o godz. 4.15. W Łowiczu jesteście o 6.43. Wracamy ze Skierniewic o godz. 18.42 do Łowicza i z Łowicza o 19.15 do Bydgoszczy, w której będziemy o godz. 21.18. Uwaga! Jedziemy InterCity, więc warto sobie wcześniej kupić bilety, żeby na pewno mieć miejsce, a i im wcześniej, tym taniej. Czyli kupujemy na 26 kwietnia: z Bydgoszczy Główny do Łowicza Głównego na 4.37; z Łowicza Głównego do Bydgoszczy Główny na 19.15 (Noteć); ze Skierniewic do Łowicza Głównego na 18.42 – Łódzka Kolej Aglomeracyjna (można też kupić w Skierniewicach na dworcu).

» 27.04.2025, niedziela, zbiórka o godz. 7.00 pod MCK przy ul. Marcinkowskiego 12–14

Kultura na świeżym vol. 131: Do Więcborka

Spotykamy się o godz. 7.00 pod MCK i jedziemy rowerami. A potem wracamy inną drogą. Wycieczka liczy ponad 100 km. Będzie dużo lasów i jezior, bo jedziemy przez cudną Krajnę. Nie ma zapisów, bo nie korzystamy z PKP.

8–13 kwietnia 2025 (wtorek–niedziela)

14. Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych ANIMOCJE

EDUKACJA:

Tajemnica Gapiszona, czyli dawno dawno temu... – trzydniowe warsztaty rodzinne z animacji poklatkowej (8–12 lat + osoba 17+). Miejsce: barka „Lemara”, ul. Spichlerza 1. Zapisy: warsztaty.animocje@mck-bydgoszcz.pl. Potwierdzeniem udziału jest zakup biletu rodzinnego (dziecko + rodzic/opiekun/starsza siostra, brat 17+ = 1 bilet) w cenie 30 zł. Terminy: 11.04 (piątek): 17.00–20.00, 12.04 (sobota): 10.30–13.30 i 13.04 (niedziela): 10.30–13.30.

Echoświatło – warsztaty mappingowe skierowane do młodzieży z Liceum Sztuk Plastycznych w Bydgoszczy. Miejsce: Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, ul. Konarskiego 2. Termin: 8–9.04 (wtorek–środa). Godziny: 10.00–15.00.

Za kulisami emocji, „Córka” i „Electra” – masterclass z Darią Kashcheevą. Miejsce: kino Orzeł. Termin: 12.04 (sobota). Godzina: 13.30. Wstęp bezpłatny (zapisy: weronika.placzek@mck-bydgoszcz.pl). Język: angielski. Czas trwania: ok. 100’

FILMY I WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

» 8.04.2025, wtorek

Kino Orzeł

10.00 Konkurs Filmów dla Dzieci i Młodzieży 3+, 46’.

Bilety: 3 zł (3+). Język: polski lektor

12.00 Konkurs Filmów dla Dzieci i Młodzieży 7+, zestaw

1, 67’. Bilety: 3 zł (7+). Język: polski lektor

17.00 Konkurs Główny I, 67’. Bilety: 10 zł (16+). Język:

oryginalny, napisy: polskie i angielskie

18.30 Sen Sultana / El sueño de la sultana, Isabel Her-

guera, Niemcy, Hiszpania, Indie 2023, 86’. Bilety:

10 zł (14+). Język: oryginalny, napisy: polskie

(w tym dla osób niesłyszących, audiodeskrypcja, tłumaczenie na PJM)

Music Cafe Szpulka

20.00 Squeeze Quiz – wyciskamy wiedzę o animacji.

Wpisowe: 11 zł od os. (do wykorzystania w barze).

Zapisy: danuta.kryszak@mck-bydgoszcz.pl

» 9.04.2025, środa

Kino Orzeł

9.00 Konkurs Filmów dla Dzieci i Młodzieży 12+, 71’.

Bilety: 3 zł (12+). Język: oryginalny, napisy: polskie i angielskie

11.30 Konkurs Filmów dla Dzieci i Młodzieży 15+, 92’.

Bilety: 3 zł (15+). Język: oryginalny, napisy: polskie i angielskie

Music Cafe Szpulka

16.00 Q&A z gośćmi_ciniam i twórczyniami_ami, 50’.

Wstęp: bezpłatny. Język: polski, angielski

Kino Orzeł

17.00 Konkurs Główny II, 65' + film z dziką kartą. Bilety: 10 zł (18+). Język: oryginalny, napisy: polskie i angielskie

18.30 Kosmiczna misja Billy'ego 5000 / Boys Go To Jupiter, Julian Glander, USA 2024, 90'. Bilety: 10 zł (14+). Język: oryginalny, napisy: polskie

20.15 Konkurs Filmów Muzycznych, 93'. Bilety: 10 zł (16+). Język: oryginalny, napisy: polskie i angielskie

» 10.04.2025, czwartek

Kino Orzeł

9.00 Konkurs Filmów dla Dzieci i Młodzieży 3+, 46'. Bilety: 3 zł (3+). Język: polski lektor

11.00 Konkurs Filmów dla Dzieci i Młodzieży 7+ – zestaw II, 67'. Bilety: 3 zł (7+). Język: polski lektor

Music Cafe Szpulka

16.00 Q&A z gośćmi_ciniam i twórczyniami_ami, 50'. Wstęp: bezpłatny. Język: polski, angielski

Kino Orzeł

17.00 Konkurs Główny III, 65' + film z dziką kartą. Bilety: 10 zł (18+). Język: oryginalny, napisy: polskie i angielskie

Foyer MCK

19.00 Stolen Pictures – wernisaż wystawy prac Stephena Vuillemina. Wstęp bezpłatny

Music Cafe Szpulka

20.00 Echoświatło – spacer audiowizualny. Wstęp bezpłatny

Klub Mózg

21.00 Anibattle – koncert duetu Artur Maćkowiak & Szymon Szwarz z wizualną bitwą na animacje z ASP w Gdańsku i UA w Poznaniu. Wstęp bezpłatny

» 11.04.2025, piątek

Kino Orzeł

8.30 Konkurs Filmów dla Dzieci i Młodzieży 15+, 92'. Bilety: 3 zł (15+). Język: oryginalny, napisy: polskie i angielskie

Music Cafe Szpulka

16.00 Q&A z gośćmi_ciniam i twórczyniami_ami, 50'. Wstęp: bezpłatny. Język: polski, angielski

17.00 Społeczne świąty Studia Małych Form Filmowych „Se-Ma-For” w Łodzi – spotkanie z Ewą Ciszewską i Szymonem Szulem, współautorami książki, ok. 90'. Prowadzenie: Dominik Wierski. Wstęp: bezpłatny. Język: polski

Kino Orzeł

17.00 Konkurs Główny IV, 68'. Bilety: 10 zł (16+). Język: oryginalny, napisy: polskie i angielskie

18.30 Dzikie dzieci, filmy krótkometrażowe, kuratorka: Katarzyna Kijek, 71'. Bilety: 10 zł (14+). Język: oryginalny, napisy: polskie i angielskie

Muzeum Okręgowe w Bydgoszczy
im. L. Wyczółkowskiego

20.30 Punkt-Kreska Miłosz Pękala gra do animacji, ok. 50'. Wstęp bezpłatny – darmowe wejściówki dostępne w kasie MCK oraz MOB

» 12.04.2025, sobota

Kino Orzeł

13.30 Za kulisami emocji, „Córka” i „Electra” – masterclass z Darią Kashcheevą, ok. 100'. Wstęp: bezpłatny (zapisy: weronika.placzek@mck-bydgoszcz.pl). Język: angielski

17.00 Anima. Mistrzowie polskiej animacji, spotkanie z Jerzym Armatą – autorem książki, ok. 90'. Spotkanie połączone z projekcją filmów. Prowadzenie: Piotr Zwierzchowski. Wstęp: bezpłatny. Język: polski (tłumaczenie symultaniczne na angielski)

19.30 Pamiętnik ślimaka, Adam Eliot, Australia 2024, 95'. Projekcja połączona z ogłoszeniem wyników konkursów (ok. 30 min). Bilety: 10 zł (16+). Język: oryginalny, napisy: polskie

Music Cafe Szpulka

22.30 Roots Bloody Roots, filmy krótkometrażowe, kurator: Sebastien Sperer, 77'. Wstęp: bezpłatny (18+). Język: oryginalny, napisy: polskie i angielskie

» 13.04.2025, niedziela

Kino Orzeł

13.00 Filmy krótkometrażowe nominowane do Oscara 2025: Animacje, 90'. Bilety: 10 zł (14+). Język: oryginalny, napisy: polskie

Music Cafe Szpulka

15.00 Spotkanie z Katarzyną Łaską, laureatką Nagrody za Szczególne Osiągnięcia w Dziedzinie Dubbingu. Wstęp: bezpłatny. Język: polski

Kino Orzeł

17.15 Małe Animacje: Ben nie ma lekko, Czechy, Słowacja, Francja 2024, 80'. Bilety: 10 zł (10+). Język: polski dubbing

19.00 The best of Animacje 2025, filmy nagrodzone i wyróżnione podczas 14. edycji festiwalu Animacje. Bilety: 10 zł. Język: oryginalny, napisy: polskie i angielskie

Barka „Lemara”

» 26.04.2025, sobota, godz. 12.00–23.00

Dzień Niebieskiej Beczki

Szlak Wody, Przemysłu i Rzemiosła TeH₂O oraz MCK w Bydgoszczy zapraszają na pierwszy w tym roku plener promujący zabytki industrialnego dziedzictwa naszego miasta. Chcemy po raz pierwszy zaprezentować Państwu oficjalnie Niebieskie Beczki – jeden z wizualnych znaków szlaku, element jego rozpoznawalności. Jedną z beczek zamieniona została w mobilny fotoplastykon – Bydgoski FotoPlachander. Dzień Niebieskiej Beczki będzie również okazją, aby zauważyć wielki powrót do lokalnego krajobrazu kulturowego Rybiego Rynku – dawnego miejsca jarmarków, handlu darami rzek i morza. Dzięki Niebieskim Beczkom będzie okazją, aby zrekonstruować sławne zdjęcie przedstawiające lokalne śledziarki – handlarzy rybne. Zaś na pokładzie barki „Lemara” pojawią się pchli targ oraz kolejna już edycja „Techo-Retro-Szafy” – handlowego spo-

tkania miłośników odzieży vintage, workers, jeans, kostiumów historycznych. Wieczorny finał imprezy – muzyczno-kostiumowy show, w którym wzięć udział może każdy – koncert zespołu The Postman, jednego z najlepszych w Europie cover bandów The Beatles. Mamy nadzieję, że ul. Spichlerzna wypełni się tańczącymi. Dla najlepiej przebranych w stylu lat 60. – symboliczne upominki!

PROGRAM:

12.00–16.00 barka „Lemara” – Spichrze nad Brdą – Muzeum Okręgowe – Rybi Rynek – ul. Spichlerzna – „Techo-Retro-Szafa” – pokład barki „Lemara”, chodnik przed barką (kontakt dla wystawców: 503 584 840)

12.00–14.00 Rybi Rynek – plener fotograficzny nawiązujący do motywu historycznego zdjęcia bydgoskich śledziarek, zaprasza Muzeum Fotografii WSG w Bydgoszczy

12.00, 13.00, 14.00 – grupowe bezpłatne zwiedzanie wybranych obiektów Szlaku TeH₂O dla uczestników wspólnej wykonania bydgoskiej ballady podwózkowej nawiązującej do rocznicy pożaru bydgoskich spichlerzy, liczba miejsc ograniczona (12.00 – Dom Liter – kolekcja maszyn do pisania; 13.00 – Muzeum Okręgowe – Spichrze nad Brdą; 14.00 – barka „Lemara” Muzeum Legend Szyperskich)

19.00 – koncert zespołu The Postman – muzyczno-kostiumowy show – barka „Lemara” i nabrzeże Brdy, wstęp wolny

20.30–23.00 – potańcówka kostiumowa na barce „Lemara” przy szafie grającej, wstęp na zapisy, obowiązują przebrania, liczba miejsc ograniczona, kontakt: 503 584 840 (prosimy zaopatrzyć się w monety 2-złotowe – pełnią rolę żetonów szafy grającej!)

» 27.04.2025, niedziela, godz. 12.00–14.00

Teatralny Aneks

Plenerowa sesja fotograficzna połączona z małą formą teatralną. W roli bydgoskiej śledziarki – Katarzyna Chmara.

Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku

» 6.04.2025, niedziela, godz. 16.00, Pałac Nowy; bilety: 20 zł, dostępne w kasie MCK w Bydgoszczy, na biletty24.pl i w recepcji Pałacu Nowego w dniu koncertu; liczba miejsc ograniczona

Pory roku Noskowskiego: *Wiosna*

Michał Maciudziński (wokół) i Mateusz Szalkiewicz (instrumenty klawiszowe) zapraszają na spotkanie ze *Śpiewnikiem dla dzieci* Zygmunta Noskowskiego do słów Marii Konopnickiej. Niech Was jednak nie zwiedzie tytuł – tym razem te pełne uroku utwory, zaczerpnięte z części drugiej pt. *Wiosna*, zabrzmiały w zupełnie inny sposób, łącząc jazzowe improwizacje, folkową energię i subtelne akcenty elektroniki. Malownicze wnętrza Pałaców Ostromecko staną się przestrzenią, w której klasyczna muzyka Noskowskiego, pełna melodii i liryzmu, spotka się ze współczesnymi aranżacjami. Twórczość mistrza, głęboko zakorzeniona w polskiej tradycji muzycznej, zostanie ukazana w nowym świetle, tworząc niepowtarzalny dialog między przeszłością a teraźniejszością. Poezja Marii Konopnickiej o prostocie i beztrudności dziecięcego świata znajdzie swoje odbicie w koncertowych interpretacjach.

- » 13.04.2025, niedziela, godz. 16.00, Pałac Nowy; bilety: 20 zł, dostępne w kasie MCK w Bydgoszczy, na bilety24.pl i w recepcji Pałacu Nowego w dniu koncertu; liczba miejsc ograniczona

Danza del Fuego

Historia zespołu Danza del Fuego sięga 1991 r., kiedy to pod tą nazwą zebrała się grupa muzyków zafascynowanych sztuką flamenco. Założycielem i menedżerem formacji jest Sławomir Dolata – jeden z pierwszych polskich gitarzystów flamenco. Przez kilkanaście lat działalności zespół koncertował zarówno w Polsce, jak i za granicą, występując w różnych składach oraz współpracując z artystami flamenco z Polski, Hiszpanii, Czech i Słowacji. Muzyka zespołu to autorska wizja flamenco, inspirowana tradycyjną sztuką andaluzyjskich Cyganów, wzbogacona o elementy jazzu, muzyki latynoskiej i orientalnej. W repertuarze grupy znajdują się zarówno klasyczne formy flamenco, jak i autorskie kompozycje i aranżacje. Artyści Danza del Fuego chętnie sięgają do wschodnich korzeni flamenco, łącząc tradycyjne formy i charakterystyczne motywy z nowoczesnymi elementami, które oddają ducha współczesności. Skład zespołu: Dorota Dziecioł (taniec, śpiew, kastaniety, flet), Monika Szała (skrzypce), Dawid Cholewiński (cajón, instrumenty perkusyjne), Sławomir Dolata (gitara flamenco, śpiew).

- » 27.04.2025, niedziela, godz. 16.00, Pałac Nowy; bilety: 30 zł, dostępne w kasie MCK w Bydgoszczy, na bilety24.pl i w recepcji Pałacu Nowego w dniu koncertu; liczba miejsc ograniczona

Into The Night & Komeda: Reflections.

89. rocznica urodzin Krzysztofa Komedy

Wieczór muzyczny, który połączy dwa niezwykle projekty Macieja Tubisa – *Into the Night* oraz *Komeda: Reflections*. Koncert odbędzie się w historycznych wnętrzach Pałacu Nowego w dniu 89. rocznicy urodzin Krzysztofa Komedy, ikony polskiego jazzu i wybitnego kompozytora muzyki filmowej. Koncert to spotkanie dwóch artystycznych wizji – poszukiwani dźwiękowych inspirowanych jazzem, neoklasyką i muzyką filmową. Wieczór ten będzie hołdem dla Krzysztofa Komedy i jednocześnie wyprawą w przyszłość muzyki fortepianowej.

Dom Liter

DOM LITER

- » 3–5 kwietnia 2025, czwartek–sobota, ul. Podwale 15; wstęp wolny

Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci w Domu Liter

Święto to obchodzimy każdego roku 2 kwietnia. W ten dzień, w 1805 roku urodził się Hans Christian Andersen. Święto, w 1967 roku, ustanowiła Międzynarodowa Izba ds. Książek dla Młodych Ludzi (International Board on Books for Young People, IBBY). Polska sekcja tej organizacji istnieje od 1973 roku. Każdego roku gospodarzem święta jest inne państwo – impreza odbywała się już w takich krajach jak Japonia, Belgia, Brazylia, Rosja, Hiszpania, Indie, Nowa Zelandia, Egipt, Stany Zjednoczone. Tego roku gospodarzem jest Holandia, IBBY-Netherlands, a plakat promujący to wydarzenie został wykonany przez holenderską twórczynię książek dla dzieci. Tematem Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci 2025 jest „Wolność wyobraźni”. Z tej okazji proponujemy niedorostym i dorosłym bydgoszczanom kilka dni świętowania, trzy spotkania z osobami związanymi z najlepszymi książkami dla dzieci. Każda z tych osób jest nagrodzona przez Polską Sekcję IBBY.

W Domu Liter. Centrum LiteratURY i Pisma Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy, między 3 a 5 kwietnia, zagoszca:

Roksana Jędrzejewska-Wróbel – pisarka, scenarzystka, doktor literaturoznawstwa. Autorka kilkudziesięciu książek dla dzieci, powieści dla młodzieży, sztuk teatralnych, słuchowisk, tekstów do podręczników, bajek terapeutycznych. Laureatka wielu nagród. Stwo-

rzyła ryjówkę Florę, bohaterkę bestsellerowego cyklu książek i serialu animowanego. Jej książki wpisane są na międzynarodową listę Białych Kruków i proponowane jako lektury szkolne. Podczas spotkań najważniejsze jest dla niej nawiązanie żywego kontaktu z uczestnikami. Pomagają jej w tym maskotki bohaterów, torba pełna tajemniczych rekwizytów, sznurek, karty, kalejdoskop i rysowanie.

Paweł Pawlak – od prawie 40 lat zajmuje się wymyśleniem i ilustrowaniem książek, projektowaniem graficznym, scenografią teatralną, a także malowaniem i oprawą obrazów. Współpracując z wydawcami z Polski, Francji, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Korei i Kanady, zilustrował ponad 100 książek. Sześć z nich wymyślił i napisał sam, a kilka kolejnych to jego pomysły ubrane w słowa przez zaprzyjaźnionych pisarzy. Jest autorem Fontanny Krasnali przed Wrocławskim Teatrem Lalek, w której pojawiają się postaci z jego ilustracji. Paweł Pawlak to twórca wyjątkowo precyzyjny, sumienny i odpowiedzialny. Do malowania stosuje pędzelki hodowane w dobrostanie, rysuje tak, by nie zostawiać śladu węglowego, i nigdy nie pracuje na nielegalnych papierach. Dba, by postaci, które występują na jego ilustracjach, nie musiały wstawać zbyt wcześnie i by otrzymywały godne wynagrodzenie za swój wysiłek. Lubi zwierzęta. Jeżeli kot umości się na rozłożonym warsztacie pracy, negocjuje z wydawcami nowy deadline. Mieszka i pracuje pod Wrocławiem.

Lucyna Brzezinska-Eluszkiewicz – promotorka czytelnictwa, polonistka, biblioterapeutka, animatorka kultury i pedagoga, bydgoszczanka pracująca pod marką TuCzyTam.Kamienica12. Czytająca książki i świat oraz składająca z tego czułe i kreatywne spotkania, np. #CzyTamŚwiat lub #CzytanieiDziałanie. Ekspertka Instytutu Książki w zakresie wdrażania kampanii *Mata książka – wielki człowiek*.

PLAN ŚWIĘTOWANIA:

- » 3.04.2025, czwartek, godz. 17.00, ul. Podwale 15; wstęp wolny, obowiązują zapisy: dom.liter@mck-bydgoszcz.pl, w tytule maila wpisujemy: „Literki i Literki”; liczba miejsc ograniczona

Litery i Literki – bliskościowe, sensoryczne i edukacyjne spotkanie z książkami dla najmłodszych (nieznających liter) i ich dorosłych opiekunów

Na tych warsztatach odbiorcy doświadczą książek wszystkim i zmysłami: zobaczą, usłyszą, dotkną, powąchają, posmakują... Dla dzieci od 2 do 6 lat i ich doro-

stych opiekunów. Czas trwania: 1 godzina. Prowadzenie: Lucyna Brzezinska-Eluszkiewicz, która obiecuje radość czytania.

- » 4.04.2025, piątek, godz. 17.00, ul. Podwale 15; wstęp wolny, bez zapisów

fol. G. Hrynyszak

Spotkanie z pisarką Roksana Jędrzejewską-Wróbel i Siedmioma szczęśliwymi. Baśniami nie dość znanymi

Gościni: Roksana Jędrzejewska-Wróbel, która z Lucyną Brzezinską-Eluszkiewicz i zebrany porozmawia o książkach i szczęściu. Dla osób powyżej 7. roku życia, w tym rodziców, pedagogów i psychologów. Czas trwania: ok. 1,5 godziny.

- » 5.04.2025, sobota, godz. 14.00, ul. Podwale 15; wstęp wolny, obowiązują zapisy: dom.liter@mck-bydgoszcz.pl, w tytule maila wpisujemy: „Spotkanie z Pawłem Pawlakiem”; liczba miejsc ograniczona

Spotkanie z ilustratorem Pawłem Pawlakiem i Moko. Najmieszniejszym klaunem na świecie

Prowadzenie: Paweł Pawlak, zapewniający wysoki poziom warsztatów i kreatywności. Dla dzieci w wieku od 5 do 8 lat. Czas trwania: ok. 2 godzin.

- » 5.04.2025, sobota, godz. 11.00, ul. Podwale 15
– kolejne spotkanie warsztatowe

Warsztaty pisarstwa dokumentalnego z Mikołajem Gryenbergiem [BRAK MIEJSC!]

- » 12.04.2025, sobota, godz. 16.00, ul. Podwale 15
- » 26.04.2025, sobota, godz. 16.00, ul. Podwale 15

Warsztaty pisarskie z Martą Kładź-Kocot

- » 25.04.2025, piątek, godz. 18.00, ul. Podwale 15;
wstęp wolny

Spotkanie z Anną Kańtoch

fot. Aga Wojtun

Anna Kańtoch (ur. w 1976), z wykształcenia orientalistka (specjalność: arabistyka), autorka książek fantastycznych i kryminalnych, m.in. cykli *Przedksiężycowi* i *Domenic Jordan*, powieści *Czarne*, *Niepełnia*, *Samotnia* czy najnowszej – *Czeluść*. Laureatka nagrody Europejskiego Stowarzyszenia Science Fiction (ESFS), a także – aż pięciokrotnie! – Nagrody im. Janusza A. Zajdla. W 2013 roku wyróżniona także Nagrodą Literacką im. Jerzego Żuławskiego za powieść *Czarne*. Jej pierwsza książka pozbawiona elementów fantastycznych, *Łaska*, została nominowana do Nagrody Wielkiego Kalibru oraz zdobyła nagrodę Kryminalnej Piły. Kolejna, *Wiara*, otrzymała podczas Międzynarodowego

Festiwalu Kryminału 2018 Nagrodę Specjalną im. Janiny Paradowskiej. Nagrodę Wielkiego Kalibru otrzymał pierwszy tom trylogii z Krystyną Lesińską – *Wiosna zaginionych*. Kolejne tomy – *Lato utraconych* i *Jesień zapomnianych* – spotkały się ze znakomitym przyjęciem, a do całej trylogii sprzedano prawa filmowe.

Spotkanie z Anną Kańtoch poprowadzi Marta Kładź-Kocot. Wstęp wolny. Książki autorki będą dostępne w Domu Liter na stoisku księgarni Toniebjajka.

- » 26.04.2025, sobota, godz. 12.00, ul. Podwale 15;
wstęp wolny

Grupowe zwiedzanie Domu Liter jako obiektu Szlaku TeH₂O (w ramach Dnia Niebieskiej Beczki)

Zob. s. 48

**Galeria
Wspólna**

- » do 11.04.2025, piątek

Świadoma kreacja rzeczywistości – droga do światła – wystawa malarstwa Ingi Harasimowicz

Wystawa Ingi Harasimowicz to konfrontacja dwóch nurtów w malarstwie artystki – serii monumentalnych, ekspresjonistycznych, monochromatycznych płócien oraz najnowszych zmysłowych prac, w których dominują nawiązania do figuratywnej klasycznej ikonografii, ciepłe, świetliste barwy oraz refleksja nad wewnętrzną przemianą, kobiecością i twórczą energią.

Inga Harasimowicz – malarka, projektantka, konserwator malarstwa sztalugowego, urodzona w Wilnie. Studia magisterskie na ASP w Gdańsku na Wydziale Malarstwa i Grafiki, kierunek malarstwo w latach 1990–1996, dyplom z malarstwa w pracowni prof. Włodzimierza Łajminga w 1996. W 1987 ukończyła Szkołę Malarstwa w Wilnie. W Bydgoszczy prowadziła Galerię Autorską Art & Heaven i Studio Portretowe, pracownię malarstwa i konserwacji. Zajmuje się malarstwem, malarstwem wielkoformatowym, projektowaniem, konserwacją malarstwa sztalugowego, projektowaniem witraży i malarstwem portretowym. Część projektu wystawy zrealizowano dzięki wsparciu finansowemu miasta Bydgoszczy.

» 24.04.2025, wtorek, godz. 19.00 – wernisaż wystawy; ekspozycja potrwa do 22.05.2025

50-lecie twórczości Ignacego Bulli

Ignacy Bulla urodził się w 1940 r. w syberyjskiej tajdze. W 1960 ukończył Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Bydgoszczy (tzw. „Turwidówka”). Studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu (obecnie Uniwersytet Artystyczny) na Wydziale Malarstwa, Grafiki i Rzeźby. Dyplom z zakresu rzeźby uzyskał w 1967. Uprawia malarstwo, grafikę i rysunek (w tym satyryczny). Swoje prace ekspozował na kilkudziesięciu wystawach indywidualnych, brał udział w ponad 20 wystawach środowiskowych i 18 ogólnopolskich, a także uczestniczył w 8 wystawach międzynarodowych i w prezentacjach sztuki polskiej za granicą (Bułgaria, Niemcy, Kanada, Francja, Anglia, USA, Grecja). Za swoją działalność otrzymał wiele na-

gród i wyróżnień oraz został odznaczony medalami, m.in.: „Szeląg Bydgoski” – przyznany za szczególne zasługi w upowszechnianiu kultury i sztuki; medalem im. Jerzego Sulimy-Kamińskiego – za wybitną działalność twórczą i w uznaniu zasług dla kultury regionu Pomorza i Kujaw; nagrodą artystyczną IANICIUS im. Klemensa Janickiego – za zasługi dla kultury polskiej, oraz Medalem Prezydenta Bydgoszczy za działalność artystyczną; srebrny medal im. Hipolita Cegielskiego – za krzewienie pracy organicznej. Jest ministerialnym rzeczoznawcą malarstwa współczesnego. Jego prace znajdują się w zbiorach Muzeum Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu, Muzeum Farmacji w Bydgoszczy oraz w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą (Niemcy, Anglia, Dania, Szwecja, Francja, Austria, Australia, Japonia, USA).

Ignacy Bulla, *Lekcja biologii*, 1993

ŚWIĄTOWY DZIEŃ JAZZU W BYDGOSZCZY

SZCZEŚNIAK /HERDZIN

/ SONGS FROM YESTERDAY FEAT. C. KONRAD, R. KUBISZYN

ORZECHOWSKI/WIĘCEK

/ THEMES OF DRACULA

WOJTEK JACHNA SQUAD

/ FEAT. M. MALINOWSKI, J. CICHOCKI, R. GORZYCKI

MARTA RUBIK QUINTET

BYDGOSZCZ / TARASY MŁYNÓW ROTHERA
30.04.2025 (ŚR.) 17.00 - 21.30 (WSTĘP WOLNY)

W RAZIE NIEPOGODY ZAPRASZAMY DO WNĘTRZA MŁYNÓW

ORGANIZATOR

PARTNER STRATEGICZNY

PARTNER

FINANSOWANIE

PATRONAT

SZCZEGÓŁY

PARTNER
GŁÓWNY

Seniorka Wspólnota
Klubowe Promocje

KUJAWY
POMORZE

Urząd Miejski
Wspólnota
Klubowe Promocje

Dofinansowanie z budżetu
Samorządu Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

YAMAHA

STALER BRUKAR, KENBLIT,
TODZI, DZIA, JAKUBSKI
W BYDGOSZCZY I TORUNIU

JAZZ

Kwiecień w Domu Liter

3–5 kwietnia 2025, czwartek–sobota,
ul. Podwale 15; wstęp wolny

Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci w Domu Liter

5.04.2025, sobota, godz. 11.00,
ul. Podwale 15 – kolejne spotkanie warsztatowe

Warsztaty pisarstwa dokumentalnego z Mikołajem Grynbergiem [BRAK MIEJSC!]

12.04.2025, sobota, godz. 16.00, ul. Podwale 15

26.04.2025, sobota, godz. 16.00, ul. Podwale 15

Warsztaty pisarskie z Martą Kładź-Kocot

25.04.2025, piątek, godz. 18.00,
ul. Podwale 15; wstęp wolny

Spotkanie z Anną Kańtoch

26.04.2025, sobota, godz. 12.00,
ul. Podwale 15; wstęp wolny

Grupowe zwiedzanie Domu Liter jako obiektu Szlaku TeH₂O (w ramach Dnia Niebieskiej Beczki)

fot. Zuzanna Straszewska

Szczegóły, aktualności: facebook.com/dom.liter